

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

FORMY JIŠTĚNÍ OBCHODNÍHO RIZIKA STAVEBNÍHO DÍLA

FORMS OF BUSINESS RISK PROTECTION OF CONSTRUCTION WORK

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. JAN ŠTAFFA

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Ing. JANA KORYTÁROVÁ, Ph.D.

BRNO 2015

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607T038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant	Bc. Jan Štaffa
Název	Formy jištění obchodního rizika stavebního díla
Vedoucí diplomové práce	doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Datum zadání diplomové práce	31. 3. 2014
Datum odevzdání diplomové práce	16. 1. 2015

V Brně dne 31. 3. 2014

.....
doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

- Korytářová, J.: Investování, elektronická studijní opora, FAST VUT v Brně, 2009
Korytářová, J. a kol.: Management rizik souvisejících s dodávkou stavebního díla. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o., 2011
Smejkal, V., Rais K. Řízení rizik, Grada Publishing, a.s. 2009
Tichý M.: Ovládání rizika. C.H. Beck, Praha, 2006

Zásady pro vypracování (zadání, cíle práce, požadované výstupy)

Cílem práce je analýza možných způsobů jištění rizik veřejných zakázek na stavební práce a zhodnocení jejich ekonomických dopadů pro investora i zhotovitele.

Zásady:

- 1) Definování pojmu riziko, jeho klasifikace podle různých kritérií
- 2) Popis procesu řízení ekonomického rizika výstavbového projektu
- 3) Analýza možných způsobů jištění obchodního rizika výstavbových projektů
- 4) Zhodnocení dopadů užití jisticích instrumentů z pohledu investora i zhotovitele

Výstupem práce bude přehled možných způsobů jištění obchodního rizika výstavbových projektů vč. stanovení jejich dopadů pro investora i zhotovitele.

Struktura bakalářské/diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

.....
doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí diplomové práce

Abstrakt

Tato diplomová práce se zaměřuje na problematiku jištění obchodního rizika u výstavbových projektů. První část je věnována výkladu teoretických poznatků, které definují a popisují riziko, seznamuje čtenáře se způsobem jeho řízení a uvádí v praxi běžně užívané formy jištění smluvních stran vůči obchodnímu riziku. Druhá část práce se zabývá praktickým užitím jistících instrumentů a navrhuje jejich efektivní nastavení u vybraných veřejných zakázek na stavební práce.

Klíčová slova

Riziko, veřejná zakázka na stavební práce, jištění obchodního rizika, smlouva o dílo, čistírna odpadních vod a kanalizace.

Abstract

This master's thesis is focused on the business risk protection in construction projects. The first part is dedicated to an interpretation of theoretical knowledge which defines and describes the risk, acquaints readers with principles of the risk management and presents commonly used forms of the business risk protection in practice. The second part deals with a practical use of the protection tools and proposes their effective adjustment in the selected public works contracts.

Keywords

Risk, public works contract, business risk protection, contract for work, wastewater treatment plant and sewer system.

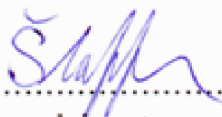
Bibliografická citace VŠKP

ŠTAFFA, Jan. *Formy jištění obchodního rizika stavebního díla*. Brno, 2015. 110 s., 22 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně, dle pokynů vedoucí diplomové práce. Všechny podklady, ze kterých jsem čerpal, jsou řádně uvedeny v seznamu použité literatury.

V Brně, dne 16. ledna 2015

.....
podpis autora
Bc. Jan Štaffa

Poděkování

Touto cestou bych velmi rád poděkoval doc. Ing. Janě Korytářové, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, které přispěly ke zdárnému vytvoření této práce.

Obsah

1	ÚVOD, CÍL PRÁCE.....	11
2	DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ	13
2.1	Riziko	13
2.2	Životní cyklus projektu stavby	13
2.3	Veřejná zakázka.....	15
2.4	Veřejná zakázka na stavební práce.....	16
2.5	Zadavatel veřejné zakázky	16
2.6	Dodavatel a subdodavatel veřejné zakázky	17
2.7	Profil zadavatele	17
3	KLASIFIKACE RIZIKA.....	18
3.1	Klasifikace dle povahy rizika	18
3.1.1	Podnikatelské a čisté riziko.....	18
3.1.2	Systematické a nesystematické riziko.....	19
3.1.3	Vnější a vnitřní riziko.....	19
3.1.4	Ovlivnitelné a neovlivnitelné riziko.....	19
3.1.5	Primární a sekundární riziko	20
3.1.6	Přípravná / realizační a provozní rizika	20
3.2	Klasifikace dle věcné náplně	20
3.3	Obchodní riziko	22
3.4	Zjednodušená kategorizace rizik u stavebních projektů.....	22
4	PROCES ŘÍZENÍ RIZIKA	24
4.1	Identifikace rizik a jejich sledování.....	24
4.2	Stanovení významnosti rizika	25
4.2.1	Nepřímý, kvalitativní přístup	25
4.2.2	Přímý, kvantitativní přístup.....	27
4.3	Měření a hodnocení rizika, rozhodování o riziku.....	27
4.4	Příprava a realizace opatření na snížení rizika	29
4.4.3	Preventivní opatření na snížení rizika.....	29

4.4.4	Nápravná opatření vedoucí ke snížení dopadu rizika	29
5	ŘÍZENÍ RIZIKA V INVESTIČNÍ FÁZI ŽIVOTNÍHO CYKLU	30
5.1	Zadávací dokumentace	30
5.1.1	Obchodní podmínky	32
5.1.2	Smluvní podmínky FIDIC	34
5.1.3	Jiné požadavky zadavatele	35
5.2	Zajišťovací prostředky	36
5.3	Nárok	37
6	FORMY JIŠTĚNÍ OBCHODNÍHO RIZIKA VE SMLouvĚ O DÍLO	38
6.1	Náležitosti smlouvy o dílo na stavební zakázku	39
6.2	Vstupující subjekty do smlouvy o dílo	46
6.3	Formy jištění obchodního rizika stavebního díla	48
6.3.1	Pojištění stavební zakázky	49
6.3.2	Smluvní pokuta	53
6.3.3	Zadržné	54
6.3.4	Bankovní záruka	55
6.3.5	Ostatní zajišťovací prostředky	58
7	ROZBOR UŽITÍ ZAJIŠŤOVACÍCH PROSTŘEDKŮ V PRAXI	60
7.1	Stanovení vzorku veřejných zakázek a evidence údajů	60
7.2	Komparace hodnot	62
7.3	Pojištění dodavatele a díla	63
7.3.1	Výskyt a výše pojistné částky v SoD	64
7.3.2	Výše pojistného	65
7.3.3	Efektivnější nastavení limitů a jeho potenciální finanční dopad	69
7.3.4	Shrnutí k pojištění	69
7.4	Smluvní pokuty	71
7.4.1	Nejčastěji se objevující smluvní pokuty	71
7.4.2	Komentář k nejčastěji se objevujícím smluvním pokutám	73
7.4.3	Další smluvní pokuty	75
7.4.4	Shrnutí k smluvním pokutám	76

7.5	Zádržné	77
7.5.1	Výskyt a výše zádržného v SoD	77
7.5.2	Úroky versus marže z pozastavených finančních prostředků	80
7.5.3	Shrnutí k zádržnému	82
7.6	Bankovní záruky.....	83
7.6.1	Výskyt a výše bankovních záruk v SoD	84
7.6.2	Cena bankovní záruky	86
7.6.3	Jistina jako zajišťovací prostředek	91
7.6.4	Shrnutí k bankovním zárukám	92
7.7	Návrh mixu jistících instrumentů u běžné zakázky.....	92
8	DALŠÍ CHARAKTERISTIKY VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	93
9	ZÁVĚR	101
	SEZNAM LITERATURY	102
	SEZNAM ZKRATEK.....	105
	SEZNAM TABULEK	106
	SEZNAM GRAFŮ	107
	SEZNAM OBRÁZKŮ	108
	SEZNAM VZORCŮ	109
	SEZNAM PŘÍLOH.....	110
	PŘÍLOHA	111

1 ÚVOD, CÍL PRÁCE

Výstavbový projekt představuje z pohledu lidského konání složitý tvůrčí proces. Obvykle zahrnuje vícero činností stavební i nestavební povahy, realizované na rozličných místech za odlišných povětrnostních podmínek, a tak v konečném důsledku se každý výstavbový projekt prezentuje jako svébytný originál se svými jedinečnými specifiky. Navíc během jeho životního cyklu, který bývá z časového hlediska v porovnání s např. průmyslovou produkcí znatelně delší, pohybující se zpravidla v letech, do něj vstupuje řada subjektů za účelem přispět ke kvalitní realizaci díla, bezproblémovému užívání či k následné likvidaci a to při splnění všech podmínek, které jsou kladeny ze strany investora, zhotovitele i dotčených či zákonem zmocněných třetích osob.

Z povahy věci je zřejmé, že při takovéto šíři různých vlivů působících na výstavbový projekt musí v jeho průběhu zákonitě vyvstat i související komplikace dopadající na původní záměr projektu. Příčiny, které stojí za vznikem těchto nežádoucích ohrožení, se obecně považují za rizika. Každý stavební projekt skýtá množství potenciálních rizik, která se mohou, avšak i nemusejí proměnit ve skutečnost a ovlivnit ho. Přesto je nutné v maximální možné šíři tyto rizika identifikovat, vyhodnotit jejich významnost, popřípadě je efektivně řídit a stanovit opatření na jejich eliminaci nebo snížení. Podcenění rizik totiž může mít zvláště v oboru stavebnictví neblahé důsledky. V extrémních případech hrozí vlivem nezvládnutí rizika pozastavení či dokonce ukončení výstavbového projektu. V ostatních případech však častěji dochází k překročení limitu plánovaného výdaje finančních prostředků určených pro realizaci stavby, k prodloužení lhůty výstavby oproti původnímu záměru nebo k četným reklamacím na díle, které byly způsobeny nekvalitně odvedenou prací nebo užitím vadného materiálu. Tyto poměrně časté a nechtěné jevy jsou v dnešní době aktuálním, celosvětovým problémem. Tlak na dodržení ceny, času a jakosti výstavby je od investorů enormní, přičemž neexistuje univerzální, účinný a zcela spolehlivý nástroj vedoucí k zajištění těchto požadavků. V posledních letech je patrná snaha o řešení této problematiky ex ante, tedy již při sjednávání stavební zakázky a současného definování role investora a zhotovitele v projektu. V rámci tohoto jednání se obě zúčastněné strany ve většině případů uchylují ke smluvní precizaci svých vzájemných vztahů, která

spočívá v zavedení mixu opatření vedoucí k předejití, vlastnímu zajištění či případné finanční kompenzaci vzniklých škod z důvodu nezvládnutí rizika. Ačkoliv toto řešení se zdá být nejúčinnějším a v praxi je k němu takřka výhradně přistupováno, klade na smluvní partnery zásadní otázku, do jaké míry a jakým způsobem smluvně ošetřit potenciální rizika, aniž by tato opatření již měla neakceptovatelný vliv na celkové podmínky kontraktu.

Proces řízení rizika, výčet způsobů zajištění zúčastněných stran vůči nechtěným vlivům a analýza užitých forem jistících instrumentů včetně jejich dopadů na investora, respektive zhotovitele, představují stěžejní oblasti, na které se tato diplomová práce zaměřuje. Z důvodu zmíněné rozsáhlosti možných druhů ohrožení projektu se pak druhově vymezuje na jištění obchodního rizika u stavebních děl. Jako zdroj informací pro provedení zevrubné analýzy byly použity smlouvy o dílo vybraných veřejných zakázek na stavební práce, neboť zvláště u stavebních zakázek, které se financují z veřejných prostředků, je řádné sjednání jištění obchodních rizik více než chtěné a společensky žádané.

Diplomová práce si dává za cíl na podkladě provedeného rozboru konkrétních veřejných zakázek názorně a věrohodně poukázat na potřebu nalezení efektivního nastavení jistících instrumentů ve smlouvách o dílo tak, aby tato zajištění vždy dostatečně plnila svou funkci a ochránila cíle investora i zhotovitele před hrozícími obchodními riziky, přitom však nebyla neúměrně nadužívána a zbytečně nezvyšovala smluvní cenu stavebního díla.

2 DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ

2.1 Riziko

Samotný pojem riziko nemá jednoznačný, sjednocující výklad. Smejkal V. a Rais K. například uvádějí ve své publikaci definici rizika jako¹: „Možnost, že s určitou pravděpodobností dojde k události, jež se liší od předpokládaného stavu či vývoje.“ Takto popisované riziko může představovat jak pozitivní riziko spojené s nadějí na dosažení lepších výsledků než očekávaných, tak i negativní riziko s neblahými vlivy ovlivňující projekt. Obecně vzato je riziko spojeno s nejistotou vyplývající z neznalosti budoucího vývoje interních i externích vlivů. Z toho je patrné, že riziko a nejistota nejsou totožnými pojmy, jak někdy bývá mylně uváděno. Riziko souvisí s určitou aktivitou ovlivňující konkrétní situaci subjektu, jež akci vykonává, kdežto nejistota se pojí s neschopností spolehlivého odhadu budoucího vývoje faktorů rizika. Charakterizujícími vlastnostmi rizika jsou pravděpodobnost vzniku a intenzita dopadu při jeho výskytu. Ty ve vzájemné kombinaci vytvářejí významnost rizika, která slouží jako míra ke zhodnocení, nakolik je riziko závažné a zda je nutné jej řídit, případně zákonnými prostředky eliminovat.

V textu této diplomové práce je autorem zmiňované riziko vnímáno, pokud nebude uvedeno jinak, v negativním slova smyslu, tedy jako riziko ohrožující původní cíle projektu – zejména jeho ekonomickou stránku.

2.2 Životní cyklus projektu stavby

Úspěšné vypořádání se s potenciálními riziky realizovaného stavebního díla do značné míry závisí na brzkém identifikování rizik, nejlépe již v počáteční fázi životního cyklu projektu stavby. Včasná analýza rizik v zárodku projektu umožní jejich efektivní řízení během následujících etap projektu a poskytne časový prostor na zavedení vhodných opatření.

---

¹ SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 483 s. ISBN 978-80-247-4644-9. (str. 90)

Životní cyklus projektu stavby představuje časové období zahrnující počátky projektu spojené s formulací investičního záměru, dále samotnou realizaci výstavby, následné provozování stavebního díla, až po ukončení projektu a jeho faktickou likvidaci. Životní cyklus projektu stavby je vyměřen v letech, přičemž jeho délka u větších staveb převyšuje délku dožití jedné lidské generace. Rozdělit ho lze do čtyř základních fází.

Tab. 2-1: Životní cyklus projektu stavby

Sled fází životního cyklu projektu stavby			
1. Předinvestiční	2. Investiční	3. Provozní	4. Likvidační

Předinvestiční fáze stojí na počátku životního cyklu a jejím cílem je rozvinutí původního záměru do podrobností potřebných pro kvalifikované rozhodnutí o jeho realizaci. Mezi úkony uskutečněné v této fázi patří například vypracování studie proveditelnosti, provedení analýzy užitků a nákladů projektu, tvorba technicko-ekonomické dokumentace nebo formulace výsledné hodnotící zprávy. Součástí řádně zpracované studie proveditelnosti je i podrobná analýza rizik, která v dostatečné šíři identifikuje možná ohrožení projektu a stanovuje jejich významnost. Dle následné hodnotící zprávy, obsahující mimo jiné podstatné výstupy z analýzy rizik, se pak investor rozhoduje, zda rizika spojená s projektem akceptuje či od projektu odstoupí.

Investiční fáze obsahuje zejména podrobnou projektovou a realizační činnost, během níž dochází například ke zpracování dokumentace pro výběrové řízení na zhotovitele, samotnému výběru zhotovitele stavby, podepsání smlouvy o dílo zainteresovanými stranami, až k následné realizaci stavby a zkušebnímu provozu. Během výběru zhotovitele a přípravy znění smlouvy se taktéž formulují opatření vedoucí ke snížení rizik, která se vyhodnotila v předinvestiční fázi jako závažná. Jednotlivá opatření mohou být zanesena do výběrového řízení na zhotovitele v podobě např. kvalifikačních kritérií, častěji však tvoří pevnou součást smluvního ujednání mezi investorem a zhotovitelem. Při následné realizaci díla již část opatření vstupuje do účinnosti a eliminuje hrozící rizika.

Provozní fáze je zahájena předáním stavby provozovateli. V jejím průběhu dochází naplňování původního účelu, pro který bylo stavební dílo zhotovováno. Z hlediska řízení rizik dochází v provozní fázi k aktivaci dalších opatření, která se například vztahují k záruční době stavebního díla a nadále snižují dopady potenciálních rizik na projekt.

Likvidační fáze představuje období od rozhodnutí o ukončení projektu, kdy se objekt přestane využívat, až po faktickou likvidaci stavebního díla. Během této fáze je zpracována dokumentace k odstranění stavby, probíhá řízení o odstranění stavby s výsledným získáním povolení nebo udělením nařízení k odstranění stavby. V průběhu provozní fáze nebo nejpozději při jeho likvidaci by pak mělo dojít k vyhodnocení zavedených opatření a následně zkušenosti získané při řízení rizika v jednotlivých fázích životního cyklu projektu stavby implementovat do nových projektů.

2.3 Veřejná zakázka²

Veřejnou zakázkou se označuje taková zakázka, která je realizována na základě písemné smlouvy uzavřené mezi zadavatelem veřejné zakázky a jedním či více dodavateli a jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek, služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Nejčastěji se jedná o smlouvu s peněžitým plněním, může však být sjednáno i plnění nepeněžitě. Veřejnou zakázku je zadavatel povinen zadat podle dikce zákona č. 137/2006 Sb. v platném znění.

Třídít se mohou veřejné zakázky hned z několika hledisek. Podle předmětu zakázky se dělí na dodávky, na služby a na stavební práce, což představuje jejich základní druhové členění. V případě přihlédnutí k předpokládané hodnotě, která uvádí výši peněžitého závazku vyplývající z plnění veřejné zakázky a kterou stanoví zadavatel pro účely postupu v zadávacím řízení před jeho zahájením, se rozlišují nadlimitní veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu.

---

² Zpracováno dle: ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. In: Sbírká zákonů. 14. 3. 2006. Ve znění pozdějších předpisů. § 7, Veřejná zakázka.

2.4 Veřejná zakázka na stavební práce³

Veřejnou zakázkou na stavební práce je veřejná zakázka, jejímž předmětem je provedení stavební prací, které se týkají činností souvisejících s výstavbou, s nimi související projektová nebo inženýrská činnost nebo zhotovení stavby, která je výsledkem stavebních nebo montážních prací, případně i související projektové či inženýrské činnosti, a která je jako celek schopna plnit samostatnou ekonomickou nebo technickou funkci, nebo stavební práce pořizované s využitím zprostředkovatelských nebo podobných služeb, které zadavateli poskytuje jiná osoba. Veřejnou zakázkou na stavební práce se též rozumí veřejná zakázka s výše uvedeným předmětem plnění a doplněna poskytnutím dodávek či služeb nezbytných k provedení předmětu zakázky dodavatelem.

2.5 Zadavatel veřejné zakázky⁴

Zákon o veřejných zakázkách rozlišuje tři typy zadavatelů: veřejný, dotovaný a sektorový. V této práci je přihlíženo jen k zadavatelům veřejným.

Veřejným zadavatelem je Česká republika, státní příspěvková organizace, územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek, či jiná právnická osoba, pokud byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

---

³ Zpracováno dle: ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. In: Sbíрка zákonů. 14. 3. 2006. Ve znění pozdějších předpisů. § 9, Veřejná zakázka na stavební práce.

⁴ Zpracováno dle: ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. In: Sbíрка zákonů. 14. 3. 2006. Ve znění pozdějších předpisů. § 2, Zadavatel veřejné zakázky.

2.6 Dodavatel a subdodavatel veřejné zakázky⁵

Dodavatel je jakákoliv právnická nebo fyzická osoba, která dodává zboží, poskytuje služby nebo provádí stavební práce, pokud má sídlo, místo podnikání či místo trvalého pobytu na území České republiky. Může jím být i zahraniční dodavatel, což je osoba, která se řídí dle zvláštního právního předpisu.

Subdodavatelem se označuje osoba, pomocí které má dodavatel plnit určitou část veřejné zakázky nebo která má poskytnout dodavateli k plnění veřejné zakázky určité věci či práva.

2.7 Profil zadavatele

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách byl s účinností k 1.4.2012 novelizován zákonem č. 55/2012 Sb. Tento právní předpis mimo jiné významně rozšiřuje okruh dokumentů, které musí zadavatelé veřejných zakázek uveřejňovat na tzv. profilu zadavatele. Jedná se o elektronický nástroj, jenž umožňuje neomezený, bezplatný a dálkový přístup k informacím o zadávaných veřejných zakázkách. Profil zadavatele tak slouží k transparentnímu uveřejňování smluv uzavřených veřejných zakázek, skutečně uhrazených cen stavebních prací nebo seznamu podílejících se subdodavatelů. Internetová adresa na jednotlivé profily zadavatelů se uvádí ve Věstníku veřejných zakázek.

Zákon o veřejných zakázkách vymezuje povinnost uveřejnění celého znění smlouvy a to do patnácti dnů od jejího uzavření. K tomu Vrbka P. dodává⁶: „Má-li veřejný zadavatel naplnit svoji zákonnou povinnost, musí vzít na vědomí, že celé znění smlouvy je znění včetně všech příloh nebo nedílných součástí smlouvy.“ V praxi se však ukazuje, že v mnoha případech není povinnost zveřejnění celého znění smlouvy takto vnímána a zvláště přílohy smlouvy na profilech zadavatelů chybí.

---

⁵ Zpracováno dle: ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. In: Sbíрка zákonů. 14. 3. 2006. Ve znění pozdějších předpisů. § 17, Vymezení některých dalších pojmů.

⁶ VRBKA, Petr. *Novela zákona o veřejných zakázkách*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 05/12, roč. 2012, s. 58-59, ISSN 1802-2030. (str. 58)

3 KLASIFIKACE RIZIKA

Potenciálních rizik, která mohou ohrozit výstavbový projekt, je nepřehledné množství a vždy se musí navíc přihlídnout k individuálnímu charakteru daného projektu, který v sobě může skýtat specifická rizika. Přes tuto rozličnost se dají rizika třídit do různých kategorií a to z mnoha aspektů. Klasifikace rizik napomáhá k jejich lepší identifikaci, dává představu o jejich budoucím chování a možné provázanosti s jinými riziky a v neposlední řadě přispívá ke stanovení účinných opatření na jejich eliminaci.

3.1 Klasifikace dle povahy rizika

Základní roztrídění vychází z projevu rizika vůči působícím externím nebo interním vlivům. Z hlediska povahy rizika se tak obecně rozlišuje⁷:

- podnikatelské a čisté;
- systematické a nesystematické;
- vnitřní a vnější;
- ovlivnitelné a neovlivnitelné;
- primární a sekundární;
- přípravná / realizační a provozní.

3.1.1 Podnikatelské a čisté riziko

Podnikatelské riziko je chápáno jako nejistota z dosažení jiných výstupů projektu než jsou ty očekávané. Pojem podnikatelské riziko tedy zahrnuje jak negativní rizika, která mají neblahý vliv na projekt, tak i pozitivní rizika, která vychylují výsledky projektu příznivým směrem. Podnikatelské riziko se též může nazývat spekulativním rizikem.

---

⁷ Zpracováno dle: HNILICA, Jiří a Jiří FOTR. *Aplikovaná analýza rizika ve finančním managementu a investičním rozhodování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 262 s. ISBN 978-80-247-2560-5. (str. 16 - 17)

Za čistá rizika se označují pouze ta, která způsobují poškození zdraví, ztrátu na životech nebo škodu na majetku. Jedná se tedy jen o negativní stránku spojenou s nebezpečím v rámci projektu. Čisté riziko bývá nejčastěji vyvoláno nehostinnými přírodními jevy, selháním technických systémů nebo nepoctivým jednáním lidí.

3.1.2 Systematické a nesystematické riziko

Kategorie *systematických rizik* zahrnuje rizika, jež existují, aniž by je účastníci trhu mohli jakkoli kontrolovat, takže do jisté míry postihnou všechny subjekty na trhu. Charakteristickým znakem je jejich nemožnost diversifikace v národní ekonomice, neboť jejich původ často vychází z makroekonomických veličin a mezinárodních vztahů. Patří tak do makroekonomických rizik.

Nesystematické riziko naopak působí jen na jednotlivý podnik či určitý projekt. Jedná se tedy o specifická, jedinečná rizika. Zapříčiněno může být například selháním důležitého subdodavatele nebo existencí nové konkurence na trhu. Nesystematické riziko lze diversifikovat například sestavením vhodného portfolia. Řadí se mezi mikroekonomická rizika.

3.1.3 Vnější a vnitřní riziko

Za vnější rizika se považují ta, která působí na projekt z externího prostředí, vztahující se k podnikatelskému okolí. Mohou být zapříčiněna jak makroekonomickými, tak i mikroekonomickými faktory. K rozlišení vnějšího a vnitřního rizika přispěje dobře sestavená SWOT analýza. Vnější rizika spadají do příležitostí (O) a hrozeb (T) projektu.

Vnitřní rizika se utvářejí uvnitř projektu a vychází z interních podmínek podniku nebo projektu. V terminologii SWOT analýza připadají do silných stránek (S) nebo slabých stránek (W) projektu.

3.1.4 Ovlivnitelné a neovlivnitelné riziko

Toto členění souvisí se schopností s rizikem pracovat, působit na příčiny jeho vzniku. *Ovlivnitelné riziko* lze aktivně eliminovat v předinvestiční fázi opatřeními

orientovanými na zamezení rizika nebo na snížení pravděpodobnosti jeho vzniku a rozsahu. Příkladem takovýchto opatření může být zajištění vyšší kvalifikace pracovníků nebo lepší strojové vybavení společnosti. Z tohoto pohledu se tedy jedná spíše o riziko vnitřní.

U *neovlivnitelného rizika* není možné působit na příčiny vzniku, lze jen nastavit opatření k zmírnění následků, což mohou být různé zajišťovací prostředky. Řadí se sem spíše rizika vnější.

3.1.5 *Primární a sekundární riziko*

Sekundární riziko navazuje na *primární* a vzniká jako reakce na opatření, jež mělo za cíl eliminovat původní primární riziko. Důvodem jeho vzniku je tedy nevhodná volba prvotního opatření způsobená neznalostí nebo podceněním všech důsledků, které by zavedení onoho opatření na eliminování primárního rizika mohlo vyvolat.

3.1.6 *Přípravná / realizační a provozní rizika*

Toto členění přihlíží k fázi projektu, ve které se dané riziko vyskytuje. *Rizika ve fázi přípravy a realizace* zahrnují všechna rizika související s náklady na realizaci stavebního díla, dobou výstavby či s kvalitou provedených prací. *Provozní rizika* obsahují ty faktory, které ovlivňují provozní a hospodářské výsledky během fungování projektu, tedy se jedná například o rizika růstu cen vstupů, poklesu poptávky či nedosažení předpokládaného množství produkce.

3.2 **Klasifikace dle věcné náplně**

Odlíšný způsob klasifikace rizika je dle jeho věcné náplně. Riziko může ohrozit projekt z kterékoliv oblasti, která se přímo nebo nepřímo dotýká realizovaného projektu. Nebezpečí projektu vzniká například při zajišťování výrobních zdrojů, zavedením nových právních norem, lidskými pochybeními nebo i v důsledku působení vyšší moci. Širší členění rizikových oblastí projektu uvádí následující tabulka č. 3-1.

Tab. 3-1: Klasifikace rizika dle věcné náplně⁸

Věcná náplň rizika	Příklad rizika
Projektová	Nekvalitní provedení projektové dokumentace; nezahnutí požadavků investora
Technicko-technologická	Nezvládnutí zavedení nových technologií a pracovních postupů
Výrobní (dodavatelské)	Nedostatek materiálu, surovin, energií, pracovních sil při výstavbě
Ekonomická	Působení inflace; kolísání měnového kurzu; změna cen vstupů
Kreditní	Platební neschopnost
Tržní	Malá poptávka po produktu; silící konkurence
Finanční	Špatně zvolené financování projektu; změny úrokových sazeb; nedostupnost finančních produktů
Legislativní	Změna právního prostředí státu; ochrana domácího trhu; dotace a investiční pobídky
Právní	Nepřesná formulace podmínek ve smlouvě o dílo
Politická	Nepokoje v regionu; stávky; jiné prioritní investice
Environmentální	Zpřísnění podmínek na ochranu životního prostředí, vyšší náklady na odstranění škod
Lidský faktor	Lidská pochybení
Bezpečnostní	Únik citlivých dat z informačního systému podniku, prozrazené know-how
Zásahy vyšší moci	Hrozba havárií, živelných katastrof
Realizační	Nekvalitní provedení, překročení celkových nákladů a termínových lhůt
Organizační	Špatná koordinace prací na stavbě, v podniku
Stavební a jiná povolení	Průtahy při schvalování; vynucené změny v projektu

⁸ Zpracováno dle: KORYTÁROVÁ, Jana. *Investování*. Brno, elektronická studijní opora, FAST VUT v Brně, 2009, 130 s. (str. 45)

Takto uvedený výčet však stále není konečný. Představuje pouze obecný seznam nejčastěji se objevujících rizikových oblastí, které se vyskytují v produkční sféře a ze kterých hrozí pro projekt nebezpečí. Vždy je nutné přihlídnout k oboru činnosti a specifikům daného projektu.

3.3 Obchodní riziko

Diplomová práce se blíže zabývá rizikem obchodním. V odborné literatuře nenajdeme shodu nad přesnou definicí tohoto rizika. Ve většině případů je však odkazováno na riziko smluvní, což můžeme považovat za společný jmenovatel těchto různých definic. Dle takového pojetí obchodní riziko vychází z právního vztahu definovaného smluvním ujednáním. Pokud bychom ho tedy chtěli zařadit podle klasifikace uvedené v předchozí kapitole, spadalo by do rizika právního, které je nadřazeno riziku smluvnímu, nicméně může obsahovat i prvky některých jiných výše uvedených rizik. S ohledem na skutečnost, že stěžejní část práce vychází z analýzy smluv o dílo, je v jejím obsahu na obchodní riziko nahlíženo v intenci tohoto zjednodušeného pojetí. Jak ale věcně upozorňuje Korytářová J. a kolektiv⁹: „Uvedený přístup (*pojetí obchodního rizika pouze jako rizika smluvního - pozn. autora*) však pomíjí možnosti vzniku určitých skutečností (tj. právních vztahů) nejen na základě smluvního ujednání, ale i jako důsledek vzniku právní události (např. na základě zákona, v důsledku rozhodnutí státního či soudního orgánu, či plynutí času a apod.).“ Takto šířeji pojatá definice například zohledňuje i související procesní rizika, kterým jsou rovněž vystaveni účastníci smluvního ujednání.

3.4 Zjednodušená kategorizace rizik u stavebních projektů

Výše zmíněné členění rizika v podkapitole 3.2 zahrnuje celé spektrum možných hrozeb. Ty se kvůli přehlednosti a snazší orientaci mohou dále slučovat a přizpůsobovat k obvyklým podmínkám dle typu projektu. U stavebních projektů se tak můžeme setkat i se zjednodušeným zařazením rizik do pěti základních kategorií, které představuje tabulka č. 3-2.

---

⁹ KORYTÁŘOVÁ, Jana et al. *Management rizik souvisejících s dodávkou stavebního díla*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2011, 147 s. ISBN 978-80-7204-725-3. (str. 33)

Tab. 3-2: Kategorizace rizik u stavebních projektů¹⁰

Kategorie	Příklad rizika
Technická	Nové technologie, technické závady, vady materiálu, vady na konstrukcích
Projektová	Chybné stanovení cílů, projektová dokumentace, nepříznivé působení na okolí stavby
Organizační	Bezpečnost práce, vnitřní předpisy, časový plán, rozpočet
Vnější	Klimatické projevy, živelné katastrofy, znečištění, změny v zákonech, nepokoje
Ekonomická	Inflace, stabilita měnového kurzu, poptávka

Podle výše uvedeného zjednodušeného členění bychom mohli obchodní riziko zařadit do kategorie „organizační rizika“, nicméně zde dochází k značnému zevšeobecnění problematiky.

Na závěr této kapitoly je na místě zmínit, že úměrně velkému počtu vyskytujících se rizik existuje taktéž značné množství odlišných kategorizací a pohledů na způsob třídění. V této kapitole jsou uvedeny na ukázkou pouze některé z nich a je pravděpodobné, že v jiné literatuře budou k nalezení další, rozdílná třídění. Povětšinou záleží na oborovém zaměření a citu autora, podstata roztřídění rizik však zůstává stejná.

¹⁰ Zpracováno dle: KORYTÁROVÁ, Jana. *Investování*. Brno, elektronická studijní opora, FAST VUT v Brně, 2009, 130 s. (str. 48)

4 PROCES ŘÍZENÍ RIZIKA

Řízení rizika představuje systematickou a koordinovanou činnost, při níž se pracuje s rizikem. Tato činnost spadá do všech částí životního cyklu projektu stavby a vstupují do ní veškeré druhy rizik. Řízení rizika sleduje dva základní cíle. První cíl spočívá ve zjištění rizikových faktorů se záměrem poznat a popsat hrozící nebezpečí. Druhý cíl charakterizuje konkrétní snaha o minimalizaci nebezpečí neúspěchu projektu. Proces se zaměřuje hlavně na příčiny vzniku rizik projektu, stanovení míry rizika a v nalezení opatření na jejich snížení nebo eliminaci. Konkrétně lze řízení rizika rozdělit do následujících etap a kroků:

Proces analýzy rizika

---

1. identifikace rizik a jejich sledování,
2. stanovení významnosti rizika,

Proces ovládnání rizika

---

3. měření a hodnocení rizika, rozhodování o riziku,
4. příprava a realizace opatření na snížení rizika.

4.1 Identifikace rizik a jejich sledování

První krok v ochraně projektu před působením negativního rizika spočívá v jeho odhalení a podrobném popsání. Identifikace rizik by měla proběhnout již v předinvestiční části životního cyklu projektu stavby a její výstupy je vhodné zahrnout do zpracování studie proveditelnosti. Mezi metody užívající se pro identifikaci a popis rizik patří převážně tyto:

- kontrolní seznam rizik,
- metody shromažďování informací,
  - brainstorming
  - delfská metoda
  - SWOT analýza
- analýza předpokladů.

Ve většině případů se ke kvalitní identifikaci potenciálních rizik projektu doporučuje využít kombinaci výše uvedených metod. Například kontrolní seznam rizik, který využívá informace a zkušenosti získané u jiných (podobných) projektů, nabízí rychlou a jednoduchou cestu k identifikaci rizik. Nikdy však takový seznam není svým obsahem vyčerpávající a je nutné přihlédnout k tomu, že každý projekt v sobě nese další specifická rizika. Proto se projekty nechávají podrobit také analýze některé z metod zahrnující tvůrčí a logické myšlení, což může být například metoda brainstormingu.

4.2 Stanovení významnosti rizika

Významnost rizika, jakožto ukazatel jeho míry, představuje důležitou součást procesu řízení rizika. Umožňuje porovnávat rizika mezi sebou, definovat jak nejvíce ohrožující, tak i naopak ty se zanedbatelným vlivem na projekt. Stanovení významnosti rizika (neboli též kvantifikace rizika) lze provést prostřednictvím dvou přístupů.

4.2.1 Nepřímý, kvalitativní přístup

Při stanovení významnosti rizika (V) nepřímým, kvalitativním přístupem se vychází z expertního posouzení založeného na metodě vynásobení pravděpodobnosti výskytu rizika (P) a intenzity negativního dopadu (I).

$$V = P * I \quad (4-1)$$

Jednotlivá rizika tedy musí být samostatně ohodnocena mírou pravděpodobnosti a intenzitou dopadu. Při vlastním určení hodnot se vychází například z těchto stupnic¹¹:

Tab. 4-1: Pravděpodobnost vzniku

STUPNICE	SLOVNÍ POPIS
1	<i>Téměř nemožná</i>
2	<i>Výjimečně možná</i>
3	<i>Běžně možná</i>
4	<i>Pravděpodobná</i>
5	<i>Hraničící s jistotou</i>

Tab. 4-2: Intenzita negativního dopadu

STUPNICE	SLOVNÍ POPIS
16	<i>Nepřijatelná</i>
8	<i>Velmi významná</i>
4	<i>Významná</i>
2	<i>Drobná</i>
1	<i>Neznatelná</i>

¹¹ Převzato z: KORYTÁROVÁ, Jana. *Investování*. Brno, elektronická studijní opora, FAST VUT v Brně, 2009. 130 s. (str. 52)

V případě takového rozdělení škál na obou stupnicích se možná významnost rizikových faktorů pohybuje v rozmezí od 1 do 80. Všechny vypočtené kombinace, které mohou teoreticky nastat, shrnuje následující tabulka č 4-3.

Tab. 4-3: Rozmezí významnosti rizika

		Ohodnocení pravděpodobnosti rizika				
		5	4	3	2	1
Intenzita negativního dopadu rizika	16	80	64	48	32	16
	8	40	32	24	16	8
	4	20	16	12	8	4
	2	10	8	6	4	2
	1	5	4	3	2	1

Jednotlivé hodnoty se rozdělují do čtyř kategorií, podle nichž jsou v tabulce barevně rozlišeny. Červené hodnoty jsou kritické a snahou by mělo být se jim v maximální možné míře vyvarovat. Naopak zelené hodnoty jsou zanedbatelné a nemusí se jim věnovat přílišná pozornost.

Tab. 4-4: Roztřídění významnosti rizika

	HODNOTA	SLOVNÍ POPIS
	1 – 2	<i>Zanedbatelné riziko</i>
	3 – 8	<i>Mírné riziko</i>
	9 – 31	<i>Vážné riziko</i>
	32 – 80	<i>Značné riziko</i>

Na základě takto roztržděných rizik je možné rozhodnout o způsobu adekvátní reakce a nutné míře opatření na předejití nebo zmírnění škod. Výhodou kvalitativního přístupu je jeho jednoduchost a rychlost, nicméně oproti kvantitativnímu přístupu zde dochází k větší míře subjektivity při ohodnocení rizika dle stanovených stupnic. Další nevýhodou kvalitativního přístupu je obtížné vyjádření rizika ve finančních termínech, které dává lepší představu např. o přijatelnosti finančních nákladů na eliminaci faktorů rizika. Nepřímá, kvalitativní metoda nachází užití při doplňkových analýzách nebo u projektů s nedostatkem číselných dat.

4.2.2 *Přímý, kvantitativní přístup*

Přímý, kvantitativní přístup využívá ke zjištění míry rizika číselných charakteristik. V první fázi je však nutné u identifikovaných rizik určit číselně jejich subjektivní pravděpodobnost výskytu. Míra rizika vychází z hodnot, jež jsou získány interpretací statistických operací typu střední hodnoty, rozptylu, směrodatné odchylky nebo variačního koeficientu. Vypovídající je především rozptyl, potažmo směrodatná odchylka, neboť čím větší je směrodatná odchylka, tím větší panuje nejistota spojená s očekávanými hodnotami. Výhoda kvantitativního přístupu spočívá ve vyšší exaktnosti výstupů a možnosti finančního vyjádření rizik. Naopak za nevýhody se považuje zejména vysoce formalizovaný postup bránící individuálnímu přístupu k postihnutí všech specifik projektu a samozřejmě vyšší náročnost provedení.

Dále existují i kombinované metody stanovení významnosti. Zpravidla jde o kvantitativní přístup vycházející z číselných charakteristik, avšak oproti ryze přímé metodě více respektuje jedinečnosti projektu.

4.3 Měření a hodnocení rizika, rozhodování o riziku

Na základě stanovení významnosti rizika je nutné patřičně reagovat, respektive nejprve učinit rozhodnutí, jak s hodnoceným rizikem naložit. Rozlišují se dvě základní možné odezvy: retence a redukce.

Tab. 4-5: Rozhodování o riziku

	VYSOKÁ PRAVDĚPODOBNOST	NÍZKÁ PRAVDĚPODOBNOST
VYSOKÉ DOPADY (Vyšší stupeň reakce)	VYHNUTÍ SE	POJIŠTĚNÍ
NÍZKÉ DOPADY (Základní stupeň reakce)	REDUKCE	RETENCE

Retence neboli podstoupení rizika spočívá v přijmutí rizika bez provedení výraznějších, vědomých opatření. Zároveň se jedná o nejběžnější formu řešení rizik, neboť každý činnorodý subjekt čelí toliko eventuálním rizikům, že není v jeho moci na všechny reagovat. Obecně se uvádí dva druhy retence: vědomá a nevědomá. Při vědomé retenci riziko známe a bereme ho v úvahu, avšak nečiníme opatření, neboť jeho následek či pravděpodobnost vzniku jsou velmi malé nebo náklady na opatření převyšují možné vzniklé ztráty. Nevědomá retence nastává v těch případech, kdy riziko nebylo rozpoznáno a je projektem nevědomě zadrženo. Rozhodnutí o retenci patří k nejzodpovědnějším bodům procesu řízení rizika a není snadné ho učinit. Smejkal V. a Rais K. k tomu dodávají¹²: „Rizika, která by měla být zadržena (podstoupena), jsou rizika, která vedou k relativně malým ztrátám.“ Přitom musí být přihlédnuto i k velikosti finančních rezerv nebo ke schopnosti firmy čelit ztrátě.

Redukce rizika zahrnuje aplikování činností, které ofenzivně (preventivně) nebo defenzivně (následně) reagují na rizika a vytváří opatření ke snížení negativního dopadu na projekt. Vhodně zvolená opatření k redukci rizik splňují následující kritéria¹³:

- účinnost (mají zřejmý vliv na riziko a snižují ho na přijatelnou úroveň),
- přijatelnost (nesmí být v rozporu se zákonem, etikou, ekologií atd.),
- efektivnost (opatření musí vykazovat přiměřené náklady),
- včasnost (jejich aktivace musí předcházet naplnění hrozeb).

Při výběru jednotlivých opatření je však důležité sledovat kromě výše zmíněných kritérií i aspekty dílčích omezení časového, technického, kulturního nebo uživatelského typu, ba i omezení na základě přirozených lidských animozit.

Pojištění rizika můžeme chápat jako jeho přenesení na třetí osobu, ke kterému dochází zpravidla za úplaty. Do této kategorie dále spadají i rizika přesunutá v rámci smluvního ujednání mezi investorem a zhotovitelem. Reakce *Vyhnutí se* riziku nepředstavuje nic jiného, než prosté odmítnutí projektu kvůli jeho rizikovosti.

---

¹² SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 483 s. ISBN 978-80-247-4644-9. (str. 172)

¹³ Zpracováno dle: SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 483 s. ISBN 978-80-247-4644-9. (str. 173)

V některé literatuře je v souvislosti s rozhodováním o riziku uváděna tzv. strategie 4T. Zkratka 4T navádí na sled čtyř anglických slov¹⁴: take - („převzmi“, obdoba retence), treat - („ošetři“, obdoba redukce), transfer - („přenes“, obdoba pojištění) a terminate - („ukonči“, obdoba vyhnutí se). Je tedy zřejmé, že strategie 4T přistupuje k rozhodování o riziku obdobným způsobem, jako se uvádí v tabulce č. 4-5.

4.4 Příprava a realizace opatření na snížení rizika

Základní rozlišení redukčních opatření spočívá v dělení podle toho, zda se zaměřují na odstranění příčiny vzniku rizika (preventivní) nebo až na následné snížení negativního dopadu (nápravná).

4.4.3 Preventivní opatření na snížení rizika

Ofenzivní strategie se zaměřuje především na příčiny vzniku rizika. Zahrnuje v sobě nastavení výběrového řízení na zhotovitele projektu nebo kvalitně zpracované smluvní ujednání včetně sankčních opatření, která mohou mít právě preventivní charakter. V investiční a provozní fázi se zejména jedná o transfer rizika na smluvní protistranu nebo vertikální integraci projektu například v podobě omezení subdodavatelských prací. Důležitým aspektem při transferu rizik je jeho alokace na tu stranu, která má k jeho zvládnutí dostatek kompetencí a umí s daným rizikem lépe pracovat. K tomu může být přistoupeno jak po vzájemné dohodě zainteresovaných stran a uvědomění si oboustranné výhodnosti, tak bohužel i po (v praxi se vyskytujícím) vnucení ze strany ekonomicky silnějšího obchodního partnera, kde bývá podmínka větších kompetencí řešitele rizika zpravidla sporná.

4.4.4 Nápravná opatření vedoucí ke snížení dopadu rizika

Defenzivní strategie managementu rizik stanovuje havarijní opatření, která vstupují v účinnost, pokud se již riziková situace vyskytne. Mezi nápravná opatření patří například zabezpečení flexibility projektu, větší diverzifikace projektů, pojištění čistého rizika nebo jiná finanční zajištění.

---

¹⁴ Zpracováno dle: KLEE, Lukáš. *Smluvní vztahy výstavbových projektů*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 148 s. ISBN 978-80-7357-953-1. (str. 23)

5 ŘÍZENÍ RIZIKA V INVESTIČNÍ FÁZI ŽIVOTNÍHO CYKLU

Jak již bylo zmíněno, podstatou dobře zvládnutého rizika je jeho řízení již od počátku existence projektu. Během předinvestiční fáze by měl investor provést řádnou analýzu rizik, jejichž výsledky musí vzít do úvahy při rozhodování o realizaci projektu. Pokud rizikovost projektu shledá jako akceptovatelnou, musí kontinuálně započít s plánem, jakým způsobem bude eliminovat zadržená rizika, respektive jakou formou bude investor o uvalených opatření budoucího zhotovitele informovat a právně je vymáhat. V tomto bodě zároveň přechází pomyslná předinvestiční fáze do druhé etapy životního cyklu projektu stavby - fáze investiční. Vzhledem k tomu, že tato diplomová práce se zabývá veřejnými zakázkami, v roli investora zde figuruje veřejný zadavatel, stavební dílo zhotovuje dodavatel za pomoci subdodavatelů a samotným projektem je myšlena veřejná zakázka na stavební práce. Blíže jsou tyto pojmy definovány v kapitole č. 2.

V průběhu investiční fáze tedy zadavatel musí vymezit své požadavky na zajištění rizik u veřejné zakázky a v písemné formě je uvést. K tomu se logicky nabízí využít zadávací dokumentaci, která tvoří povinnou, zákonem vyžadovanou součást zadávacího řízení. Úkolem veřejného zadavatele tedy je zakomponovat do zadávací dokumentace či jejich navazujících příloh vlastní podmínky na zabezpečení zakázky vůči identifikovaným a zadrženým rizikům vzešlých z analýzy rizik.

5.1 Zadávací dokumentace

Prvotní podmínky řešící vzájemný vztah zadavatele a dodavatele obsahuje zadávací dokumentace, jež je navrhována ze strany zadavatele a v případě zájmu předkládána potenciálním dodavatelům. Zadávací dokumentace se uplatňuje u všech druhů zadávacího řízení a obvykle je součástí písemné výzvy k podání nabídky. Zahrnuje veškeré dokumenty, údaje, požadavky a technické podmínky potřebné pro sestavení a podání kvalifikované nabídky, přitom je zákonem dané, co musí zadávací dokumentace v minimální míře obsahovat. Dodavatel dle těchto informací

vypracovává vlastní nabídku, jež má ve výsledku nejčastěji podobu návrhu příslušné smlouvy. Aby každý potenciální dodavatel netvořil vlastní návrh smlouvy tzv. z prázdného listu, v praxi zpravidla bývá součástí zadávací dokumentace i šablona návrhu smlouvy o dílo, která již obsahuje většinu podmínek zadavatele a uchazeč ji pouze vyplní daty ze své nabídky. Vyplněním a odesláním nabídky dává uchazeč svůj souhlas s podmínkami uvedenými v návrhu smlouvy, navíc stvrzuje svou vázanost nabídkou po stanovenou lhůtu. Takto zpracované nabídky se veřejnému zadavateli snáze posuzují, navíc má jistotu, že se v ní objeví všechna žádaná ustanovení. Obecnou podmínkou totiž pro způsobilost nabídky k hodnocení je, že musí odpovídat podmínkám uveřejněným v zadávací dokumentaci, což užitím postupu s předpřipravenou šablonou je více méně dosaženo. Vítězný uchazeč splňující všechna požadovaná kritéria poté se zadavatelem uzavře a písemně stvrdí příslušný návrh smlouvy, čímž vzniká platná smlouva.

Z výše uvedeného je patrné, že zadavatel je oprávněn v zadávací dokumentaci uvést veškeré své požadavky a podmínky. Ovlivňuje tím formu podaných nabídek, podmínky výběru dodavatele a posléze i vlastní realizaci zakázky. Podrobně zpracovaná zadávací dokumentace tak výrazně omezuje možnost vzniku obchodního rizika. Pro pochopení jejího postavení v rámci problematiky jištění rizik je dobré si uvědomit, že zadávací dokumentace vystupuje na jedné straně jako preventivní nástroj k eliminaci rizika, z druhé strany zároveň představuje sama o sobě značné riziko. To nastává v případě například nejasného, zmatečného znění podmínek, kde jeho nositelem je převážně strana zadavatele. Snaha o co nepřesnější a nejkomplexnější znění zadávací dokumentace, potažmo smluvního ujednání, přispívá k předejití nebo systémovému řešení vzniklých komplikací.

Obsah kompletní zadávací dokumentace veřejných zakázek na stavební práce musí být dle zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách minimálně následující¹⁵:

- a) obchodní podmínky,
- b) technické podmínky, je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky,
- c) požadavky na opatření k ochraně utajovaných informací, je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky,

---

¹⁵ Zpracováno dle: ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. In: Sbirka zákonů. 14. 3. 2006. Ve znění pozdějších předpisů. § 44, Zadávací dokumentace.

- d) požadavky na zabezpečení dodávek, je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky,
- e) požadavky na varianty nabídek, pokud je zadavatel připustil,
- f) požadavek na způsob zpracování nabídkové ceny,
- g) podmínky a požadavky na zpracování nabídky,
- h) způsob hodnocení nabídek podle hodnotících kritérií,
- i) požadavek na podání nabídky pouze v elektronické podobě, pokud tak zadavatel stanovil,
- j) jiné požadavky zadavatele,
- k) příslušná dokumentace,
- l) soupis stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr.

Z hlediska řízení obchodního rizika jsou určujícími částmi v zadávací dokumentaci *obchodní podmínky*, případně *jiné požadavky zadavatele*.

5.1.1 *Obchodní podmínky*

Obchodní podmínky v zadávací dokumentaci zajišťují, aby ve vztahu zadavatele a dodavatele existovaly v průběhu realizace stavby postupy řešení pro široké spektrum možných situací. U veřejných zakázek na stavební práce je obsah obchodních podmínek vymezen dle ustanovení § 46d zákona o veřejných zakázkách zvláštním prováděcím předpisem – vyhláškou č. 231/2012 Sb. Formulace obchodních podmínek pouze dle požadavků prováděcího předpisu bývá stručnější, neboť vymezuje jen minimální, ze zákona povinný rozsah požadavků, který zadavateli nařizuje stanovit¹⁶:

- dobu a podmínky předání a převzetí staveniště,
- způsob zabezpečení zařízení staveniště a lhůtu pro odstranění zařízení staveniště a vyklizení staveniště po předání a převzetí díla,
- dobu zahájení a lhůtu pro dokončení stavebních prací,
- lhůtu a způsob předání a převzetí díla,
- počátek běhu a délku záruční lhůty,
- způsob předání a převzetí příslušné dokumentace,

---

¹⁶ ČESKÁ REPUBLIKA. Vyhláška č. 231/2012 Sb., kterou se stanoví obchodní podmínky pro veřejné zakázky stavební práce. In: Sběrka zákonů. 25. 6. 2012. § 1.

- podmínky pro změnu subdodavatele, prostřednictvím kterého zhotovitel prokazoval v zadávacím řízení kvalifikaci,
- způsob zajištění řádného plnění,
- zásady kontroly zhotovitelem prováděných prací, stanovení organizace kontrolních dnů a postup při kontrole konstrukcí, které budou dalším postupem zakryty.

Vyhláška však ve svém ustanovení (§ 1, odst. 3) připouští možnost, že si veřejný zadavatel může stanovit i další obchodní podmínky. Ty však musí být přiměřené předmětu plnění a také se vynucuje, aby požadavky nad rámec vyhlášky byly řádně obhájené v odůvodnění veřejné zakázky podle § 156 zákona o veřejných zakázkách. Že stanovení obchodních podmínek v rozsahu dle vyhlášky je v praxi nedostatečné, nepřímo přiznalo i MMR, které několik měsíců po uveřejnění vyhlášky č. 231/2012 Sb. vydalo doporučení k tomuto prováděcímu předpisu, které obsahuje další oblasti závazkového vztahu, jež by měly obchodní podmínky vymezit. Běžně se tak obchodní podmínky rozšiřují o požadavky na:

- způsob zpracování nabídkové ceny,
- změnu ceny díla,
- platební podmínky,
- bezpečnost a ochranu zdraví při práci,
- bankovní záruky, sankce, pojištění atd.

U veřejných zakázek na stavební práce lze často narazit také na tzv. *Všeobecné obchodní podmínky* (dále i jako VOP). Jedná se o rozšířené obchodní podmínky, které jsou obvykle zpracovány odbornými organizacemi ve zpravidla obsáhlejší a komplexnější podobě, než je tomu u obchodních podmínek sestavených v rozsahu vyhlášky. Jejich výhoda spočívá v tom, že mohou nahradit část smlouvy za podmínky, že na ně bude v těchto smlouvách odkázáno. Takový přesun některých požadavků ze smlouvy do obchodních podmínek však musí být smluvním stranám známý. Podrobně zpracované VOP využívají zvláště veřejní zadavatelé, kteří vypisují vícero veřejných zakázek stejného druhu a rozsahu během roku nebo v rámci stejného projektu. Příkladem mohou být vodohospodářské společnosti spravující vodárny,

vodovody a kanalizace pro některou větší municipalitu. Není tedy výjimkou, že v případě zadavatelů vypisujících větší veřejné zakázky mohou VOP představovat rozsáhlý dokument o desítkách stran.

5.1.2 *Smluvní podmínky FIDIC*

Jistým vodítkem při návrhu smluvních vztahů mohou být vzorové obchodní podmínky FIDIC vypracované Mezinárodní federací konzultačních inženýrů. Vzory FIDIC představují z hlediska celosvětové výstavby patrně nejpoužívanější standard pro tvorbu obchodních podmínek smlouvy o dílo. Jejich smysl spočívá v zavedení do smluvního ujednání k novému kontraktu prověřená a předvídatelná pravidla, která byla sestavena na základě dlouholetých zkušeností odbornou veřejností. Značnou předností je, že vzory FIDIC nevymezují pouze vhodnou strukturu obchodních podmínek, nýbrž předkládají ucelený soubor vzorových dokumentů pokrývajících i dílčí formuláře. Takto komplexní soubor dokumentů zajišťuje logickou a v předpokladu i právní integritu, kde však vždy záleží na právním rámci konkrétních států a oblastí použití. Obsahem vzorů jsou navíc výkladové komentáře, které usnadňují použití jednotných vzorů a zpřesňují znění podmínek v nich obsažených. V současnosti jsou nepoužívanější tři základní vzory smluvních podmínek¹⁷:

- *Conditions of Contract for Construction* (zkratka CONS, tzv. Red Book - červená kniha) určená pro projekty, kde rizika s projektovou dokumentací nese větší měrou objednatel.
- *Conditions of Contract for Plant and Design Build* (zkratka P&DB, tzv. Yellow Book - žlutá kniha) s předpokladem užití u projektů, kde rizika s projektovou dokumentací nese ve větší míře zhotovitel.
- *Conditions of Contract for EPC / Turnkey Projects* (zkratka EPC, tzv. Silver Book - stříbrná kniha) pro případy dodávek velkých investičních celků, u nichž větší míru smluvních rizik nese zhotovitel a klade se značný důraz na dodržení celkové ceny a lhůt výstavby.

---

¹⁷ Zpracováno dle: KLEE, Lukáš. *Účelná alokace rizika při výstavbě projektů dopravní infrastruktury, 1. část*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 04/13, roč. 2013, s. 44-47, ISSN 1802-2030. (str. 46)

Smluvní podmínky FIDIC se tedy rovněž musí vypořádat s riziky. Hlavní výhodou standardizovaných vzorů oproti běžným, individuálním řešením v oblasti práce s riziky se uvádí promyšlená provázanost jednotlivých článků, což zaručuje návaznost opatření a smysl dávající alokaci rizika ve smluvních ujednáních. K tomu Klee L. zmiňuje¹⁸: „Takové vyspělé vzory smluv o dílo (*vzniklé na podkladě vzorů smluvních podmínek FIDIC – pozn. autora*) obsahují například ustanovení nutící smluvní strany včas upozorňovat na události s vlivem na jakost, cenu a termín a oznamovat nároky na dodatečné platby a prodloužení lhůt.“ Ačkoliv je možnost užití smluvních podmínek FIDIC v českém stavebnictví již dostatečně známá, stále je k ní přistupováno po hříchu méně často, než by bylo vhodné. Rozsah jejich užití je přitom široký, neboť mohou být vzorem smluvních podmínek jak pro malé zakázky, tak i pro mezinárodní projekty. Příčinu autor této práce vidí v neochotě zadavatelů k prvotní investici času pro nastudování jejich podstaty a implementování vzorů na podmínky svých konkrétních zakázek.

Pro doplnění je ještě nutné uvést, že smluvní podmínky FIDIC nejsou jedinou snahou o unifikaci a vytvoření vzorových dokumentů. V České republice se můžeme díky blízkosti trhů dále setkat například s německou sestavou norem VOB, ve smyslu řešené problematiky konkrétně s její částí VOB/B, která se rovněž zabývá smluvními podmínkami provádění staveb. Mezi další alternativy na sestavení smluvní podmínky můžeme přidat vzory NEC, ICC, ENAA, Orgalime, AIA a další.

5.1.3 *Jiné požadavky zadavatele*

Další částí zadávací dokumentace, která může souviset s řízením obchodních rizik stavebního díla, jsou *jiné požadavky zadavatele*. Zde má zadavatel ve zvyku uveřejňovat své nároky týkající se zejména období po uzavření smlouvy. Nejčastěji se jedná například o požadavek na poskytnutí bankovní záruky za kvalitu provedených stavebních prací či zadavatelovo právo opce na požadování dalších stavebních prací od dodavatele nad rámec zadané veřejné zakázky. Dále je v této části prostor na vymezení podmínek hrazení nákladů zadavatelem, způsobu vrácení nabídek

---

¹⁸ KLEE, Lukáš. *Smluvní vztahy výstavbových projektů*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 148 s. ISBN 978-80-7357-953-1. (str. 24)

uchazečům a podobně. Zmíněné příklady ale nepatří do této kapitoly zadávací dokumentace striktně. Některé z nich se mohou objevit v platebních podmínkách VOP nebo i v jiných ustanoveních zadávací dokumentace.

5.2 Zajišťovací prostředky

Z dosud uvedeného je zřejmé, že zadavatel prostřednictvím zadávací dokumentace klade na potenciálního dodavatele velké množství podmínek a zároveň již vnáší do jejího obsahu instrumenty, které budou nutit vítězného dodavatele smluvené požadavky splnit. Obecně můžeme tyto instrumenty nazvat zajišťovacími prostředky a brát je jako hlavní nástroj k potlačení obchodních rizik ve výstavbových projektech. Jedná se zpravidla o soubor jistících prostředků a finančních produktů, které posilují ve větší míře postavení strany zadavatele ve vzájemných vztazích s dodavatelem za účelem zdárné realizace projektu dle záměru a podmínek zadavatele. Umožňují ovlivnit celou širší rizikových oblastí, počínaje kvalitou dodavatele, přes podmínky realizace až po nároky na provozní fázi a záruku na díle. V této práci jsou tedy zajišťovací prostředky chápány jako forma redukce obchodního rizika plnící některou z funkcí¹⁹:

- preventivní (zlepšení právní pozice zadavatele vůči dodavateli),
- uhrazovací (zajištění finanční kompenzace za případné vzniklé škody),
- sankční (potrestání dodavatele za nesplnění smluvených povinností).

Uhrazovací a sankční funkce řadíme do kategorie nápravných opatření. Dle vzniku zajišťovacích prostředků se rozlišují dva druhy: zajišťovací prostředky vzniklé dle dikce zákona a zajišťovací instituty sjednané zejména z potřeb zadavatele ve smlouvě.

Právní zajišťovací prostředky vzniklé dle povinnosti v zákoně mohou být například požadavky na kvalifikaci, vymezení možnosti zrušení zadávacího řízení, nárok na složení jistoty nebo využití opce. Mezi zajišťovací prostředky sjednané dobrovolně ve smlouvě patří mimo jiné instrumenty typu smluvní pokuty, úroků z prodlení, bankovního příslibů nebo například pojištění odpovědnosti za škodu.

---

¹⁹ Zpracováno dle: KORYTÁROVÁ, Jana et al. *Management rizik souvisejících s dodávkou stavebního díla*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2011, 147 s. ISBN 978-80-7204-725-3. (str. 45)

Na rozdíl od zákonem daných požadavků, které nemůže zadavatel ovlivnit, sjednané zajišťovací prostředky ve smlouvě o dílo jsou plně v díci smluvních stran a tvoří její podstatnou část, která bude podrobněji rozebrána v kapitole č. 6.

5.3 Nárok

Během investiční i provozní fáze se může stát, že požadavky vznesené účastníky kontraktu v průběhu zadávacího řízení a následně zavedené do smluvního ujednání nebudou dodrženy. Pokud je k nim definován i zajišťovací prostředek, v době neplnění smluvních požadavků vchází tento instrument v účinnost. Vzniká tak automaticky nárok na saturaci té straně, která je daným porušením smluvních podmínek poškozena a v jejíž prospěch se jistící opatření do smlouvy sjednalo. Viditelné je to zejména u sankčních zajišťovacích prostředků, kde existuje přesně definovaný finanční závazek jako forma potrestání protistrany v případě neplnění smluvených požadavků. Obecně však můžeme říci, že forma nároku nastává u všech typů zajišťovacích prostředků. Nemusí se přitom jednat ryze o finanční postih, ale může být toto neplnění označeno například jako „neposkytnutí součinnosti“, z čehož plyne nárok jedné ze stran až v podobě možného ukončení kontraktu. Uplatnění nároku vychází ze smlouvou předepsaného postupu, tedy se nejedná o náhradu škody vynucenou soudem.

Právě problematika práva vstupuje výrazně do vymáhání nároků. Je nasnadě, že nároky vzešlé z uzavřené smlouvy mezi dvěma subjekty, nesmí odporovat nadřazeným právní normám daného státu. Protože přirozeně neexistují jasné mantinely v právních předpisech pro každý možný nárok, obecně platí, že si musí zachovat zásadu přiměřenosti a dobrých mravů. Z toho je zřejmé, že v krajních situacích může dojít až k posouzení nároku soudní instancí, která má konečné právo takovýto nárok potvrdit, ponížít či vůbec poškozené straně nepřiznat.

6 FORMY JIŠTĚNÍ OBCHODNÍHO RIZIKA VE SMLouvĚ O DíLO

Jištění obchodního rizika u stavební zakázky je realizováno převážně prostřednictvím zajišťovacích instrumentů, které jsou předem definovány v obchodních podmínkách zadávací dokumentace, potažmo následně obsaženy v nejdůležitějším dokumentu výstavbového procesu - ve smlouvě o dílo.

Smlouva o dílo (dále i jako SoD) určuje povahu a obsah sjednaného vztahu mezi zadavatelem a dodavatelem a po jejím písemném stvrzení je závazná pro obě strany. Uzavření SoD podléhá zákonu č. 89/2012 Sb., občanskému zákoníku (§ 1724-1770). Přináší oběma stranám právně platné doložení vzájemně smluvených závazků a na jejím základě se realizuje dílo. Přesně a komplexně formulovaná SoD zvyšuje právní jistotu obou zúčastněných stran smluvního vztahu a při případném pozdějším řešení sporů se stává hlavním rozhodčím dokumentem. Tyto spory se koncentrují do oblastí²⁰:

- nejednoznačného výkladu ustanovení ve smlouvě o dílo,
- nedodržení stanovené lhůty dokončení díla,
- nedostatečné kvalita provedení díla,
- navýšení ceny díla v průběhu výstavby,
- sporů po dokončení díla,
- opomenutí části díla ve smlouvě určeného k realizaci a
- mnoha dalších.

Je tedy patrné, že i sama SoD svou úplností, strukturou a kvalitou představuje potenciální zdroj rizik, jímž je možné předejít pouze řádným zpracováním dokumentu.

Z hlediska jištění se proti obchodním rizikům představuje smlouva o dílo účinný preventivní nástroj, jenž obsahuje jak zajišťovací prostředky z obchodních podmínek vznesené zadavatelem, tak i případné jistící instrumenty vzešlé z popudu dodavatele. Umožňuje efektivní alokaci rizika na obě strany smluvního vztahu. Platí totiž, že

---

²⁰ Zpracováno dle: KORYTÁROVÁ, Jana et al. *Management rizik souvisejících s dodávkou stavebního díla*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2011, 147 s. ISBN 978-80-7204-725-3. (str. 127)

ekonomicky nejvýhodnější je, když riziko nese ta strana vztahu, která umí riziko lépe ovládat. Není však podmínkou, že smlouva o dílo musí obsahovat celý výčet různorodých povinností. Pokud jsou již dostatečně popsány v obchodních podmínkách, včetně zahrnutí požadavků dodavatele, dostačuje, aby na ně bylo v SoD odkázáno. Vlastní smlouva o dílo se tak stává útlým dokumentem, který se svým obsahem omezuje jen na nezbytné údaje zaručující jeho právní platnost. V tomto případě je však nutné, aby obchodní podmínky byly stálou přílohou smlouvy o dílo. Zde je patřičné znovu poukázat na problematiku profilu zadavatele, zmíněnou v kapitole 2.7. Za praxi hodnou následování autor této práce považuje, pokud se zadavatel chce odkázat ve smlouvě o dílo na VOP, aby měl tyto obchodní podmínky vytvořeny v takové podobě, která dovolí mírnou korekci podmínek dle specifik konkrétní zakázky. Poté zadavatel v SoD odkazuje na „aktualizované“ obchodní podmínky pro právě řešené stavební dílo. Tento postup se při zadávání veřejných zakázek zřídka objevuje a má logické předpoklady k lepšímu vykrytí rizik projektu. Za zdánlivě obdobný přístup se dá považovat i řešení odkazující se na obecné znění obchodních podmínek s tím, že SoD obsahuje v jednotlivých kapitolách pouze výčet konkrétních změn, které upravují znění VOP. V tomto případě jsou ustanovení ve SoD nadřazena obecnému znění obchodních podmínek, nicméně může dojít snáze ke zmatení, pokud nebudou oba dokumenty studovány současně. Ojedinelým řešením této problematiky je užití obecných forem dokumentů a jejich následná úprava pomocí dodatku ke smlouvě, což však je nejméně vhodný postup, spíše svědčící o nepřipravenosti obou stran při uzavírání smlouvy.

Pro zjednodušení výkladu bude v následujícím textu zmiňována až na výjimky SoD, přesto je nutné mít na paměti výše zmíněné varianty, neboť mnohá ustanovení platí v totožné míře také pro obchodní podmínky, zvláště pokud tvoří přílohu smlouvy.

6.1 Náležitosti smlouvy o dílo na stavební zakázku

Řádně formulovaná písemná smlouva s přesně definovanými právy a povinnostmi účastníků buď v podobě úplného výčtu obsaženého ve smlouvě, nebo s odkazem na stálé přílohy, do značné míry eliminuje vznik rizik v závazkových vztazích. Přesný obsah smlouvy o dílo není vymezen a existují jen základní náležitosti obsažené v občanském zákoníku určující její legalitu. Z toho pramení, že smlouva o dílo nemusí

být nikterak obsáhlý dokument a její ustanovení budou primárně směřovat k zodpovězení základních otázek: „kdo?“, „komu?“, „co?“ a „za kolik?“. Aby smlouva byla reálně vykonatelná, připojují se zpravidla i odpovědi na otázky: „kde?“ s upřesněním místa realizace a „kdy?“ v podobě například časového harmonogramu plnění prací. Co ze smluv o dílo dělá rozsáhlé dokumenty, je otázka: „jak?“. Zde se totiž doporučuje využít dispozitivní charakter listiny a doplnit její obsah dle libovůle dotčených stran s cílem vytvořit právně nezpochybnitelný, účinný a v praxi použitelný dokument zajišťující zdárný průběh výstavby. Obvyklé náležitosti smlouvy o dílo na stavební práce jsou uvedeny v následujících oddílech této kapitoly²¹.

I. Identifikace smluvních stran

Přesná identifikace smluvních stran je nezbytná pro nezpochybnitelnou platnost smlouvy. Do ní by měly být zahrnuty údaje o zadavateli, dodavateli, kontaktních osobách dodavatele (osoba oprávněná jednat za dodavatele, hlavní stavbyvedoucí atd.) a kontaktních osobách zadavatele (osoba oprávněná jednat za zadavatele, technický dozor investora atd.). Pro snížení rizika je vhodné jakékoliv změny údajů uveřejnit skrze dodatky ke smlouvě a tím držet znění kapitoly aktuální.

II. Rozhodné právo a typ smlouvy

Zvláště, pokud je jednou ze stran v závazkovém vztahu zahraniční subjekt, je důležité uvést, jaký rozhodným právem se smlouva bude řídit. Absence takového ustanovení může způsobit zmatečnost výkladu a přivodit neznalost právních nároků a povinností jedné ze stran smluvního vztahu. Uvedení typu smlouvy nastiňuje druh právní úpravy, podle které byla smlouva ustanovena a které podléhá.

III. Popis předmětu smlouvy

Smlouva by měla obsahovat podrobný popis předmětu SoD včetně uvedení všech souvisejících prací. Fakticky předmět smlouvy může být v SoD vymezen pouze zkratkou s tím, že vyčerpávající znění je uvedeno v příslušné příloze. Ke snížení rizika

---

²¹ Zpracováno dle: KORYTÁROVÁ, Jana et al. *Management rizik souvisejících s dodávkou stavebního díla*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2011, 147 s. ISBN 978-80-7204-725-3. (str. 128 - 133)

vede srozumitelná formulace znění a pečlivé obeznámení se všech zúčastněných stran s předmětem smlouvy. Zároveň není od věci, v případě vynechání některých obvyklých úkonů na zakázce, naopak negativně vymezit v SoD, na co se smlouva o dílo nevztahuje.

IV. Základní práva a povinnosti smluvních stran

V případě dodavatele se jedná o zmínění závazku realizovat dílo na svůj náklad a na svou odpovědnost. Dále se dodavatel přihlašuje k respektování případných pokynů zadavatele a k upozornění zadavatele na eventuální nevhodnou povahu věcí převzatých. Může se zde objevit i závazek dodavatele na sjednání pojištění odpovědnosti za škodu a podobně.

Zadavateli se v této části ukládá závazek stavební dílo převzít a řádně za něj zaplatit stanovenou cenou. Dále se mu zde zavdává součinnost s dodavatelem ke zdárnému plnění díla, poskytnutí potřebných informací, pokynů či stanovisek v průběhu trvání závazkového vztahu. Zároveň si zadavatel nárokuje provádění dohledu u realizovaného díla, nejčastěji ve formě technického dozoru investora (TDI). Průběh dohledu je žádoucí podrobně specifikovat s uvedením kontrolních dnů, jejich obsahu, účelu a výstupů, výčtu osob oprávněných se kontrol zúčastnit nebo například popisem kompetencí TDI včetně sankcí za neplnění smluvených povinností.

V. Termín plnění

Informace v této části smlouvy obsahují jasně definované termíny zahájení a dokončení stavebního díla. Termíny musí fakticky souhlasit se zpracovaným harmonogramem plnění prací, jenž by měl být součástí příloh smlouvy, a mělo by být na něj v této části smlouvy odkázáno. Zároveň je vhodné se zde zmínit o postupu konání v případě potřeby aktualizace harmonogramu. U větších zakázek se obvykle stanovují, opět ve shodě s časovým harmonogramem, i dílčí termíny - tzv. milníky. Ty představují vztyčné body realizace stavby a jejich včasné plnění zajišťuje plynulost výstavby. Dále není vyloučeno ani uvedení termínů sledujících průběžné a výstupní kontroly nebo termín předání stavby zadavateli bez vad a nedodělků. Z hlediska vyhnutí se případným sporům je nezbytné stanovit všechny termínů jednoznačně.

VI. Cena díla

Cena díla zpravidla vzniká na základě nabídky dodavatele a do smlouvy je zanesena v následujícím členění:

- celková cena díla včetně daně z přidané hodnoty v Kč,
- cena díla bez daně z přidané hodnoty v Kč,
- sazba daně z přidané hodnoty v %,
- daň z přidané hodnoty v Kč,
- (rezerva).

Dále by měla kapitola obsahovat ujednání o věcném rozsahu ceny, o jaký typ ceny se jedná a o možnostech, případně o proceduře, její úpravy. Důležitou součástí je i stanovisko k problematice víceprací nebo méněprací s přesnou definicí, co se za ně považuje a jaký bude postup při vypořádávání se s nimi. Za účelem omezení rizika se doporučuje k veškerým změnám v rozsahu a ceně stavebního díla uzavřít dodatky ke smlouvě. V následných přílohách dodatku je záhodno doložit věcný rozsah víceprací / méněprací a jejich položkové ocenění. U některých zakázek bývá sjednána i rozpočtová rezerva, která slouží jako pomyslný finanční polštář v případě mírného navýšení ceny provedených prací. Vícenáklady však musí být objektivní, věcně správné a nepředvídatelné; přesné podmínky možnosti vyplacení částky z rezervy by měly být popsány právě v této kapitole. Z pohledu členění někdy nebývá zahrnuta do ceny díla částka určená na povinnou propagaci projektu.

VII. Platební podmínky

Platební podmínky určují způsob platby za odvedené práce a náležitosti daňových dokladů dodavatele. Součástí doložení fakturace je i předložení soupisu provedených prací oceněného jednotkovými cenami a odsouhlaseného technickým dozorem investora. Další informací bývá i doba splatnosti ode dne vystavení faktury. Při vytváření platebních podmínek se doporučuje přesně stanovit zmíněné náležitosti daňových dokladů, jasně definovat termíny splatnosti a kontrolu oběhu veškerých platebních dokumentů. Pokud jsou ve smlouvě o dílo užitý instituty finanční pozastávky (zádržného) nebo bankovní záruky a není jim věnována vlastní kapitola v SoD, je o nich

zpravidla zmínka právě v platebních podmínkách. O těchto zajišťovacích prostředcích blíže pojednává kapitola 6.3 této práce.

VIII. Staveniště

V této kapitole se stanovuje rozsah staveniště, smluvené termíny jeho předání (převzetí) a způsoby vybudování, provozování a vyklizení. Uvádí se zde stav původních inženýrských sítí v místě staveniště. Pokud je pro potřeby výstavby užíváno veřejných prostranství a komunikací, je nutné zde uvést též způsob a pravidla takového užití.

IX. Stavební deník

Ode dne převzetí staveniště má dodavatel povinnost vést stavební deník. Ve SoD se stanoví, jakým způsobem mají být skutečnosti do stavebního deníku zaznamenávány, kdo záznamy provádí, kdo má právo se k nim vyjadřovat, kde bude deník umístěn a časově vymežit dobu, kdy bude deník přístupný ke kontrole. Zároveň by zde měla být zdůrazněna povinnost ho archivovat. Důsledně vedený deník může sloužit jako podklad pro jednání v případných sporech.

X. Provádění díla

Snad nejrozsáhlejší částí SoD je kapitola věnující se provádění díla. V jejich ustanoveních se zveřejňuje místo realizace stavebního díla, specifikace užitých materiálů a výrobků na stavbě, podmínky kvalifikace dodavatelů, definuje se odpovědnost dodavatele za způsobené škody. Důležitou a obsáhlou součástí pak jsou ustanovení o bezpečnosti práce, hygieny a ochrany životního prostředí. Pokud tomu umístění stavby zavedává příčinu, nemělo by zde chybět ani pojednání k případným archeologickým nálezům apod.

XI. Subdodavatelé

V případě realizace stavby za pomoci subdodavatelů, je nutné v této kapitole vymežit podmínky, za kterých je možné pověřit jinou osobu k výkonu prací, dále stanovit podmínky pro změnu subdodavatele, věcně uvést maximální přípustný objem prací jimi prováděných, případně definovat práce, které musí být prováděny jen hlavním

dodavatelem. V neposlední řadě by zde měl být uveden požadavek zadavatele na předložení seznamu subdodavatelů a jeho odsouhlasení.

XII. Plán jakosti, kontroly, zkoušky a revize

Ustanovení upřesňuje způsob provádění kontrol a zkoušek, vymezuje přítomné osoby, dobu provádění a zmiňuje oprávnění technického dozoru investora kontrolovat dodržování a plnění s tím spjatých postupů. Pokud zadavatel požaduje řízení procesů dle ČSN EN ISO, může do této kapitoly zanést tento požadavek a k tomu dále vyjmenovat podstatné prvky jednotlivých systémů řízení ISO. Zvláštní část této kapitoly je pak věnována podmínkám provádění zkušebního provozu.

XIII. Předání a převzetí díla

Předání a převzetí stavebního díla by mělo probíhat systematicky, přičemž jeho hlavní zásady by se měly zanést i do smlouvy o dílo. Kapitola obvykle popisuje způsob organizace předání díla včetně vyjmenování nezbytných dokumentů. Důležitým aktem je sepsání protokolu s uvedením termínu, odkdy platí termín záruční lhůty. Náležitosti takového protokolu tvoří podstatnou součást tohoto ustanovení. Proces předávání a převzetí by měl být zahájen písemným oznámením dodavatele o dokončení stavby. Při samotném předávání se pořizuje zápis se seznamem vad a nedodělků, ke kterému se následně připojí termíny jejich odstranění. Nemělo by se opomenout na popsání řešení při neúspěšném předání a převzetí. Pokud je tak žádáno, dodavatel by se měl v tomto ustanovení zavázat k součinnosti, případně k účasti, při kolaudaci stavby.

XIV. Záruka za jakost díla

Pro případ nedodržení kvality díla v průběhu provozní fáze se ve SoD sjednává záruka za dílo. Ta by měla být určena předmětem, na který se vztahuje, délkou záruční doby a způsobem uplatnění reklamace. Dále se definují výjimky z obecné záruky, na které se uplatňuje kratší záruka, přičemž se zvláště stanoví její podmínky. Vysloveně se v této kapitole zmiňuje, kdo nese odpovědnost za zjištěné vady v záruční době. Nemělo by se opomenout ani na určení postup při uplatňování reklamace s uvedením závazných lhůt k odstranění reklamovaných vad.

XV. Zajištění závazků, bankovní záruky, sankce

Ve smlouvách o dílo na stavební práce je zvláště důležité zanést do smluvních podmínek některé způsoby jištění stvrzených závazků. K tomu se využívá institutu zajišťovacích prostředků. Nejčastěji se v SoD objevují instrumenty typu: pojištění, bankovních záruk, zádržného a smluvních pokut. Většinou nejsou sdruženy společně, ale mají své vlastní kapitoly. Částečnou výjimku tvoří sankce, které vyjma vlastní kapitoly bývají dále rozesety do celého obsahu smlouvy o dílo. Praktickým, leč ne moc častým zvykem je shrnout pokuty do jednoduché výčtové tabulky, která celý institut sankcí zpřehlední. Podrobněji se zajišťovacím prostředkům věnuje kapitola 6.3.

XVI. Vlastnická práva a nebezpečí škod na díle

Za vhodné se považuje ve smlouvách o dílo výslovně specifikovat, kdo je vlastníkem realizovaného stavebního díla, kdo nese odpovědnost za škody na díle a komu případnou náklady na odstranění vzniklých škod.

XVII. Vyšší moc

Vzhledem k povaze stavební výroby není vyloučeno i ovlivnění realizace okolnostmi, které nejsou závislé na smluvních stranách. Smlouva o dílo by na to měla pamatovat a definovat, co je to vyšší moc, případně stanovit postup při jejím vzniku.

XVIII. Změna a odstoupení od smlouvy

Do smluvních podmínek je záhodno zanést pravidla při změně smlouvy i možné důvody opravňující některou ze stran od ní odstoupit, doplněné o upřesňující popis postupu vypovězení smlouvy.

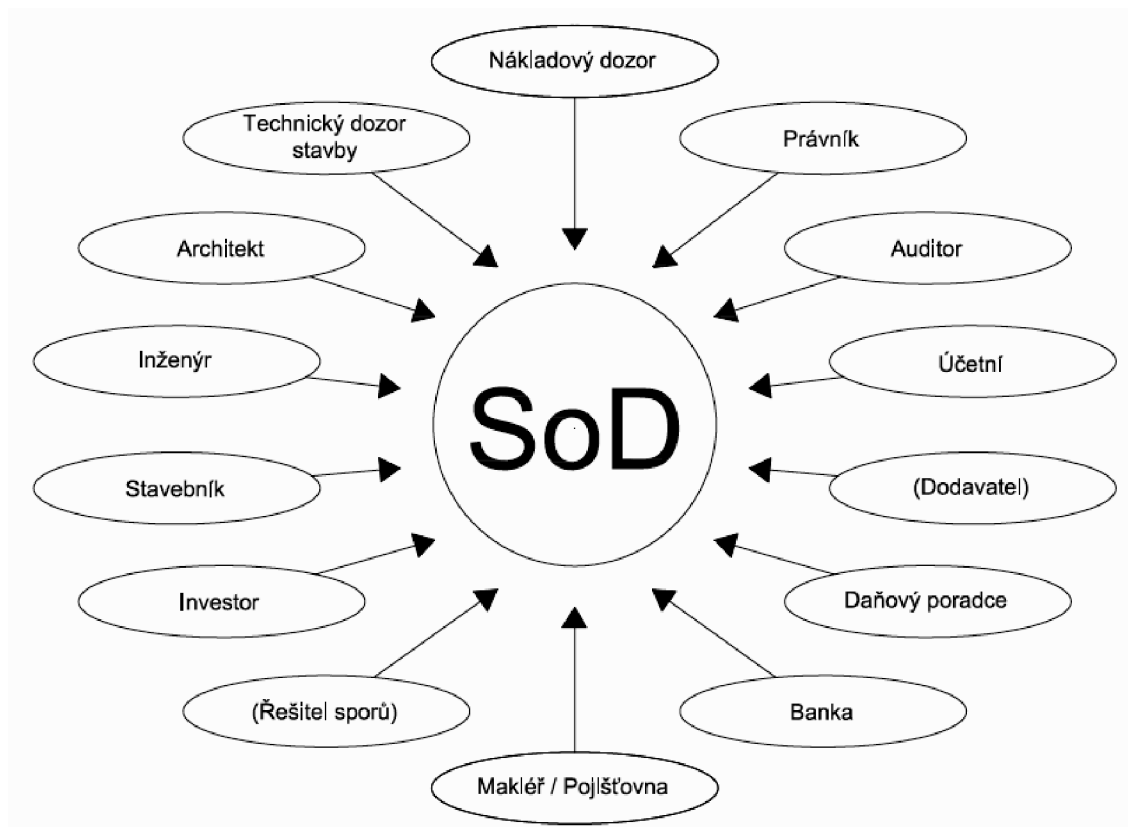
XIX. Závěrečná ustanovení

Závěrečná ustanovení uvádí odkazy na právní normy, které řeší případné záležitosti neošetřené ve SoD. Dále se zde zmiňuje počet vyhotovení stejnopisů a vypisuje se seznam příslušných příloh. Specifikuje se postup při řešení sporů a datum nabytí platnosti smlouvy. Na poslední straně je smlouva stvrzena datem a podpisem oprávněných osob z obou stran závazkového vztahu.

Závěrem kapitoly o náležitostech smlouvy o dílo je nutné dodat, že výše uváděné rozdělení do zmíněných ustanovení slouží pouze jako ukázka možného členění a jednotlivé smlouvy se ve skutečnosti často svými body mezi sebou značně liší. Na základě zkušeností při studiu smluv o dílo si autor této práce dovoluje konstatovat, že zadavatelé se při definování SoD nebo VOP povětšinou soustředí na vyčerpávající znění podmínek a požadavků v nich obsažených, nicméně je stejně tak záhodno, aby se věnovalo dostatečné pozornosti též struktuře a formální stránce celého dokumentu. Překvapivě často jsou tyto dokumenty obtěžkány duplicitními údaji, protimlavy a podobně, což i při sebelepší formulaci přirozeně vytváří právně konfliktní situace. K běžným zásadám dobře zpracované smlouvy o dílo dále patří řádně očíslované strany, vřele se doporučuje parafování stran, jež přispívá k bezpečnosti dokumentu. Naopak jednoduché texty, rozličné fonty písma a psaní v kapitálkách jsou jen některé formální nešvary, které stěžují nastudování a porozumění textu. Obecně můžeme vyslovit jednoduché pravidlo, které by měl mít každý tvůrce těchto dokumentů na paměti, že snadná orientace v podmínkách zakládá k jejich následnému dodržování a plnění.

6.2 Vstupující subjekty do smlouvy o dílo

Při sestavování smlouvy o dílo je žádoucí přihlédnout ke všem právnickým i fyzickým osobám, jež mají co dočinění s výstavbou zamýšleného stavebního díla. Tvůrce smlouvy by měl v ideálním případě s každým zainteresovaným subjektem její znění projednat a snažit se zahrnout jeho připomínky do konečné formulace, čímž je možné předejít budoucím sporům. V reálných podmínkách se doporučuje při tvorbě SoD alespoň vzít v úvahu možné požadavky, ať už to budou ty známé z obdobných zakázek nebo ty předvídané s ohledem na specifika realizovaného projektu a druh předpokládaných účastníků výstavby. Přípravu smlouvy o dílo můžeme směle označit za multi-disciplinární problém, který se dotýká nejen technického provedení výstavby, ale vstupují do něj i ekonomické, právní a jiné otázky. V případě veřejných zakázek na stavební práce se na její realizaci podílejí tradiční subjekty uvedené na následujícím obrázku č. 6-1.

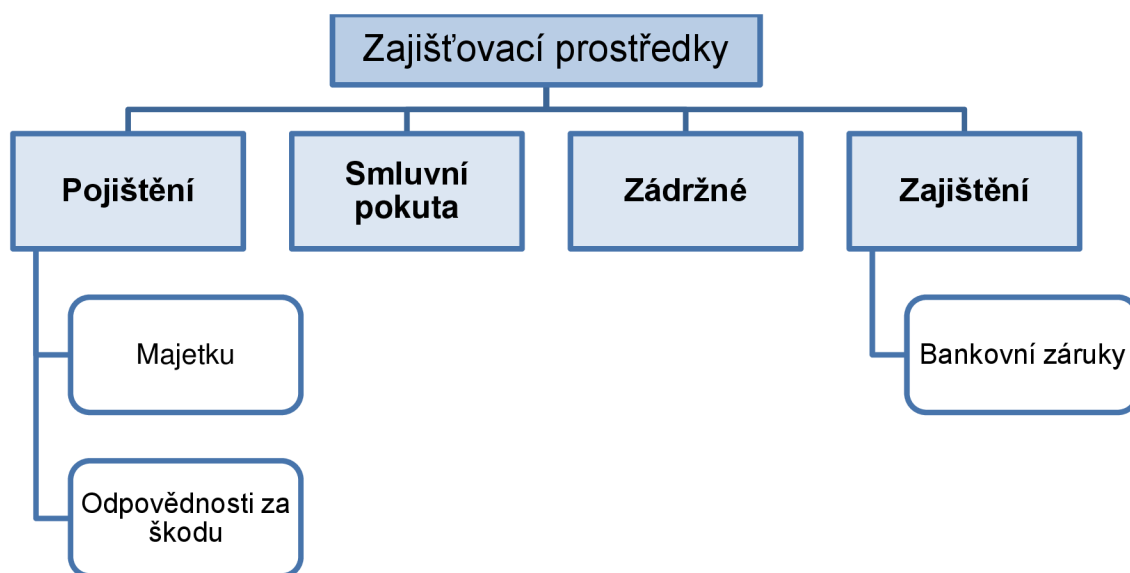
Obr. 6-1: Osoby uvažované při formulaci SoD²²

Není však podmínkou, že by všichni tyto účastníci vstupovali do každé zakázky. Zvláště u menších projektů bývá okruh participujících subjektů menší, zároveň platí, že do specifických zakázek budou vstupovat i další, nezmiňené strany. Ve schématu jsou uvedeni i účastníci, kteří v době přípravy návrhu SoD ještě nejsou známi, což bývá například dodavatel. Přesto je nutné, aby zadavatel již při přípravě SoD předvídal i potřeby dodavatele, neboť jen tak může vzniknout vyvážená smlouva s vhodnou alokací rizik. Uvedené schéma by autor této práce ještě doplnil poznámkou, že pod dodavatelem je záhodno uvažovat i o jeho subdodavatelích, již se v drtivé většině stavebních zakázek vyskytují. K běžné praxi v SoD totiž patří, že zadavatel částečně chrání subdodavatele smluvní podmínkou možnosti uvalení peněžité sankce na generálního dodavatele nebo pozastavením proplácení faktur v případě, kdy hlavní dodavatel přestane platit za provedené práce svým subdodavatelům a zadavatel je o této skutečnosti náležitě zpraven.

²² Zpracováno dle: TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, 396 s. ISBN 80-7179-415-5. (str. 270)

6.3 Formy jištění obchodního rizika stavebního díla

Zahrnutí zajišťovacích prostředků do smlouvy o dílo představuje vyústění snah na eliminaci rizika. Zejména z pozice zadavatele dochází k jištění své vložené investice a motivaci dodavatele k řádnému plnění svých závazků. Na druhou stranu dodavatel má právo sjednat si v závazkovém vztahu taková opatření, která mu zajistí podmínky k řádnému plnění, případně zaručí včasnou platbu za odvedené práce. Jednotlivé formy zajišťovacích prostředků obvykle mají vlastní kapitoly ve smlouvě o dílo. Výjimku tvoří zádržné, které bývá zahrnuto do platebních podmínek, smluvní pokuty se pak vyjma vlastní kapitoly objevují prakticky v celém textu. Smlouva o dílo zpravidla obsahuje kombinaci vícero opatření, z nichž se nejčastěji uplatňují ta, která jsou uvedena na následujícím obrázku č. 6-2.

Obr. 6-2: Formy jištění obchodního rizika v SoD²³

Pojistitelná rizika jsou takřka výhradně kryta formou sjednaného pojištění. Na zabezpečení nepojistitelných rizik se orientují zbylé uvedené zajišťovací prostředky, které dále rozlišujeme podle toho, zda patří do kategorie nebankovních nástrojů, což se týká smluvních pokut a zádržného, či bankovních, kde hlavní pozici zaujímají bankovní záruky. Teorie jištění se vůči obchodním rizikům zná i další zajišťovací opatření

²³ Zpracováno dle: KORYTÁROVÁ, Jana. *Investování*. Brno, elektronická studijní opora, FAST VUT v Brně, 2009. 130 s. (str. 83)

v podobě například ručení nebo stand-by akreditivu. V omezené míře je i těmto dalším instrumentům věnována v teoretické části práce pozornost, nicméně důraz je kladen na formy jištění se uvedené na obrázku č. 6-2, neboť prakticky pouze ta se vyskytují v současné době u veřejných zakázek na stavební práce.

6.3.1 *Pojištění stavební zakázky*

Pojištění stavební zakázky primárně neslouží k aktivní eliminaci rizika, avšak při jeho výskytu a způsobení škod finančně kompenzuje vzniklé ztráty. Jeho sjednání podléhá zejména dvěma právními normám (zákonu č. 37/2004 Sb. o pojistné smlouvě a zákonu č. 277/2009 Sb. o pojišťovnictví) v platném znění. Požadavek na pojištění vznáší zpravidla zadavatel v zadávací dokumentaci, avšak je i v zájmu dodavatele mít uzavřeno toto pojištění, neboť výše způsobených škod může být pro něj likvidační. Na trhu s pojištěním existuje značné množství pojišťovacích produktů a i v rámci některého ze základních pojištění mohou být sjednány tzv. doložky (přípojištění), které rozšiřují základní rozsah pojištění dle přání klienta. Přesto můžeme mluvit v případě smluv o dílo na stavební zakázky o dvou základních typech pojištění, která se běžně sjednávají:

- pojištění majetku / budovaného díla,
- pojištění odpovědnosti za škodu.

Zásadními neznámými při sjednávání pojištění jsou otázky jeho rozsahu a výše pojistné částky. V důsledku nedbalosti při tvorbě podmínek zadávací dokumentace může lehce dojít k opomenutí požadavku na některé chtěné pojištění nebo ke špatnému stanovení pojistné částky vedoucí k podpojištění, případně přepojištění, díla. Pojistná částka se obvykle stanoví na základě výpočtu provedeného pojišťovnou, rozhodnutím klienta nebo expertním odhadem. Zároveň by mělo dojít k jasnému definování délky doby platnosti pojištění a k dalšímu vymezení pojistných vztahů mezi účastníky SoD.

Typy pojistných smluv rozlišujeme do dvou základních druhů podle přístupu k ochraně stavebního díla:

- pojistná smlouva pro konkrétní budované dílo (individuální),
- rámcová pojistná smlouva.

Rámcová smlouva se od té individuální liší v rozsahu pokrytí. Zhotovitelé staveb ji uzavírají s pojišťovnami zpravidla na jeden rok a platí pro většinu projektů realizovaných v daném období. V zásadě platí, že rámcová smlouva má nižší pojistné vzhledem k výhodnějšímu rozložení rizika. Smlouva na konkrétní budované dílo má naopak větší potenciál účinné ochrany z důvodu individuálního přístupu a zahrnutí všech specifik při jejím sjednávání. Běžná pojistná smlouva je vždy omezena limitem pojistného plnění a minimální výší spoluúčasti. Limit pojistného plnění obvykle respektuje cenu prováděného díla a pojistnou částku. Stanovení minimální výše spoluúčasti má za cíl motivovat pojistníka (v běžném případě se jedná o zhotovitele) k prevenci před vznikem škod. Zároveň může ovlivnit i cenu pojištění, tzv. pojistné, což zmiňuje i Tichý M.²⁴: „Výše pojistného závisí také na spoluúčasti pojistníka na škodě. Čím vyšší je spoluúčast, tj. čím vyšší je retence rizika pojistníkem, tím nižší je pojistné.“ Vlastní smluvní dokument je pak standardně doplněn všeobecnými / doplňkovými pojistnými podmínkami, které jsou nedílnou součástí smlouvy.

Pojištění majetku / budovaného díla

Majetkové pojištění spočívá v ochraně přímých věcných škod na díle. Představuje finanční krytí proti újmám způsobeným živelnými riziky (požár, povodeň, vichřice, krupobití), vodovodními riziky (porušení vodovodních zařízení, kanalizace, topení), havarijními riziky (nehoda dopravních prostředků, pád stromu, poškození převáženého zboží), strojními riziky nebo riziky odcizení a úmyslného poškození věci. Konkrétními druhy pojištění týkající se přímých věcných škod tedy jsou:

- pojištění budov,
- živelná pojištění,
- pojištění technická,
- pojištění proti odcizení a vandalství.

Pojištění majetku se standardně zahrnuje do stavebně-montážního pojištění, někdy označováno též jako CAR/EAR. Toto pojištění funguje v režimu tzv. „all-risk“, tedy

---

²⁴ TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, 396 s. ISBN 80-7179-415-5. (str. 308)

proti „všem“ rizikům. Díky tomu dodavatel nemusí uzavírat množství výše zmíněných, jednotlivých pojištění, ale u běžných zakázek dostačuje sjednání obecného stavebně-montážního pojištění. Jak ale Hanák T. upozorňuje²⁵: „Doslovný překlad termínu all-risk insurance (pojištění proti všem rizikům) je mírně zavádějící. Kryta jsou všechna rizika, která nejsou pojistnou smlouvou či pojistnými podmínkami vyloučena.“ Právě seznam výluk společně s definicemi pojmů tvoří důležitý obsah všeobecných pojistných podmínek. Z toho je zcela zřejmé, že prostudování všeobecných a doplňkových pojistných podmínek patří k nezbytným úkonům při sjednávání pojištění. Do této kategorie můžeme dále zařadit i pojištění rozestavěné investice, které je ale určeno pro investory a to zejména v případě malých zakázek. Částečně sem patří i pojištění finančních ztrát, které si dodavatel sjednává v případě, že očekává možnost nechtěného přerušení provozu (výstavby) nebo se obává své neschopnosti splácet úvěr zapříčiněnou nesolventností dlužníka, špatné platební morálky nebo jiných vnějších podmínek.

Pojištění odpovědnosti za škodu

Pojištění odpovědnosti za škodu se u stavebních zakázek sjednává za účelem krytí pojištěného subjektu v případech, že svou činností v době trvání a místě pojištění nebo v jeho bezprostředním okolí způsobí škody jinému subjektu. Tyto újmy mohou být typu škod na majetku, na zdraví nebo na životě. Základní rozdělení pojistných produktů odpovědnosti za škodu může být následovné:

- obecné odpovědnostní pojištění vycházející z provozní činnosti,
- pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku,
- pojištění odpovědnosti při pracovním úrazu a nemoci z povolání,
- profesní odpovědnostní pojištění.

Často se k pojištění odpovědnosti za škodu připojuje tzv. křížová odpovědnost, jež spočívá ve spolupojištění odpovědnosti za škodu oprávněných osob provádějící stavebně montážní práce, což bývají standardně subdodavatelé. Zavedení křížové odpovědnosti do pojištění vykrývá vzájemné škody, které si subjekty činné na pojištěném díle způsobí navzájem.

---

²⁵ HANÁK, Tomáš et al. *Stavební a montážní pojištění*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 11-12/10, roč. 2010, ISSN 1802-2030.

Pojistné

Úplatou za sjednání pojištění a převzetí rizika je pojistné. Jeho princip se dá obecně vyjádřit součtovým vztahem z rovnice (6-1)²⁶. Exaktní vyjádření pojistného lze provést na základě analýzy rizika s použitím pojistné matematiky, která pracuje s pravděpodobnostním rozdělením rizika.

$$Pm = R_{s_{clt}} + R_{s_{ins}} + Oh + Re + Pf \quad (6-1)$$

kde:

- $R_{s_{clt}}$ riziko pojištěného, popř. pojistníka (klienta),
- $R_{s_{ins}}$ riziko pojistitele (pojistně-technické riziko),
- Oh režie pojistitele (včetně zdanění [*overhead*]),
- Re zajistné (poplatek za zajištění zajistiteli),
- Pf zisk pojistitele (po zdanění [*profit*]).

V této rovnici není zahrnuta sleva na pojistném, která však představuje běžnou součást dnešních pojistných smluv. Povaha slevy závisí na množství sjednaných produktů, pojistné bonitě pojištěného, případně na prokázání nadstandardního systému ochrany před riziky užívaného pojistníkem. Dalším faktorem, který s cenou zahýbe, je samotné tržní prostředí, které ovlivní zejména zisk pojistitele. V praxi se u běžných zakázek neprovádí exaktní výpočet pojistného, ale určuje se z pojistných tabulek, které však zohledňují situaci na trhu, zkušenosti pojistitele, region, velikost možných škod nebo bonitu pojistníka. Z toho je zřejmé, že totožné riziko může v případě dvou různých pojistitelů (platí i u pojistníků) generovat odlišné hodnoty pojistného. Vzhledem k širší aspektů vstupujících do konečné ceny i složitosti orientace v podmínkách různých produktů je vhodné konzultovat zamýšlené kroky se specialistou, zejména pojišťovacím makléřem, který při uplatnění svých znalostí a zvolením vhodného typu pojištění může uspořít pojistníkovi značné náklady. Navíc je důležité si uvědomit, že cena pojištění bývá již součástí nabídkové ceny, respektive zahrnuta do sjednané ceny díla.

---

²⁶ Přejato z: TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, 396 s. ISBN 80-7179-415-5. (str. 307)

6.3.2 *Smluvní pokuta*

Smluvní pokuta (označována též jako sankce) představuje konkrétní zajišťovací prostředek zahrnutý do smlouvy o dílo spočívající v závazku na peněžité plnění v případě nedodržení zákonné či jen pro potřeby konkrétní zakázky dohodnuté povinnosti v SoD. Sankce musí mít písemnou podobu a často bývají součástí již obchodních podmínek, případně návrhu smlouvy. Pokud je tento instrument do smlouvy o dílo zaveden, dlužník musí věřiteli danou pokutu uhradit bez ohledu na to, zda dotčené straně vznikne nebo nevznikne škoda. Zvláštní případ nastává, pokud došlo k naplnění skutkové podstaty smluvní pokuty, avšak stalo se tak bez dlužníkovy zapříčinění (např. působení nepříznivých povětrnostních vlivů). V této situaci záleží na konkrétním znění smlouvy o dílo, ve kterém může být vznesena absolutní odpovědnost dlužníka nebo určen konkrétní seznam případů, ve kterých dlužník za neplnění povinností nenesou odpovědnost. Praktické zavedení sankcí do SoD spočívá v uveřejnění výčtu povinností, podmínek jejich nenaplnění a ohodnocení smluvní pokutou. Ta bývá definována buď peněžní částkou v Kč, nebo procentem z ceny díla. Smluvní pokutu lze považovat za zajišťovací prostředek, který může mít funkci jak preventivní, tak i uhrazovací a nad to i sankční. Příklady často vyskytujících se sankcí jsou následující:

- za zpoždění termínu dokončení díla,
- za prodlení při odstraňování vad a nedodělků,
- za nedodržení termínu vyklizení staveniště,
- za nepředložení všech dokladů potřebných k předání / převzetí stavby,
- za nedodržení BOZP,
- za prodlení s termínem splatnosti faktur.

V případě vymáhání úroků z prodlení, nemusí smlouva obsahovat konkrétní finanční postih, neboť obecně závazné předpisy již jejich výši stanovují. Dobrým zvykem však bývá na to v SoD upozornit a odkázat na aktuální právní normu, která výši úroků z prodlení stanovuje. V současnosti se jedná o nařízení vlády č. 351/2013 Sb., které výši úroku definuje jako hodnotu repo sazby stanovenou Českou národní bankou, zvýšenou o 8 procentních bodů.

Posledním bodem výčtu sankcí může být obecná pokuta zahrnující nesplnění jakékoliv jiné povinnosti vyplývající ze smlouvy o dílo, oceněná paušální částkou za každé jednotlivé neplnění. Problém při zavádění smluvních pokut do SoD tkví ve stanovení její výše. Přestože neexistuje její maximální přípustná hranice, je nutné ji stanovit v rámci zásady poctivého obchodního styku.

6.3.3 *Zádržné*

Zádržné zavádí do smluvního vztahu instrument finanční pozastávky, který má přimět dodavatele k řádnému dokončení výstavby. Princip zádržného tkví v pozdržení proplacení díla, kdy zadavatel uhradí během realizace stavby dodavateli patřičné náklady pouze do dosažení jisté procentní hranice z celkové ceny stavebního díla. Vytvoření této zadržené finanční částky se provádí buďto postupným, kumulativním vyplácením faktur až do výše stanoveného procentního limitu celkové ceny, nebo průběžným odkládáním částí plateb, kdy z každé faktury je vyplacena pouze její část odpovídající dané procentní hranici. Takto vzniklé zádržné ve zbylé hodnotě ceny díla, zpravidla pohybující se kolem jedné desetiny, zůstává na účtu zadavatele s tím, že bude proplaceno dle podmínek v SoD. Zde se patří zmínit o zvláštní výhodě institutu zádržného oproti jiným zajišťovacím prostředkům ve prospěch strany zadavatele, která spočívá v tom, že pozastavené finanční prostředky na účtu zadavatele se běžně úročí, čímž může získávat dodatečný výnos, pokud mu to znění podmínek v SoD umožní.

Akt vyplacení zádržného nejčastěji nastává po odstranění vad a nedodělků zjištěných při předání a převzetí díla, nicméně není výjimkou, že v této fázi zadavatel přistoupí jen k částečnému vyplacení pozastávky a zbytek částky si přenáší jako finanční jištění za řádné plnění podmínek během záruční lhůty. Zadavatel však má pro zajištění záručních podmínek k dispozici i jiné, vhodnější jistící instrumenty, zejména bankovní záruky, tudíž zpravidla svolí k nahrazení zbytku zádržného bankovní zárukou a k následnému vyplacení zbylé finanční částky dodavateli. Zádržné tedy primárně slouží k zajištění převzetí stavebního díla zadavatelem v dokončeném stavu bez vad a nedodělků. Aby tuto funkci plnilo účinně, je žádoucí formulovat v SoD právo zadavatele, v případě neplnění povinností zhotovitele, k uhrazení nákladů na odstranění vad a nedodělků právě z pozastaveného objemu finančních prostředků.

6.3.4 *Bankovní záruka*

Za nejvýznamnějším bankovní nástroj pro zabezpečení nepojistitelných rizik na zakázce se považuje bankovní záruka. Jedná se formu zajištění, která vnáší do smluvního vztahu vysokou míru jistoty. Na rozdíl od nebankovních nástrojů umožňuje vstoupit do vztahu mezi zadavatelem a dodavatelem dalšímu subjektu. V českých podmínkách se jedná takřka výlučně o banku, tedy v předpokladu důvěryhodného a solventního ručitele. V záruční listině se bankovní institut hlásí k uspokojení věřitele do výše sjednané peněžité částky v případě, že dlužník neplní své závazky. Obvykle má povahu spíše pomyslného závazku působícího na morální integritu dodavatele, neboť uplatnění tohoto instrumentu by znamenalo poškození dobrého jména dodavatele. Většinu forem bankovních záruk si sjednávají stavební dodavatele k uspokojení požadavků zadavatele, nicméně existují i typy bankovních záruk v nichž se jistí dodavatel vůči zadavateli. Základní druhové členění bankovních záruk, určující jejich charakter, udává²⁷:

- *Akcesorické bankovní záruky* - u nichž je výplata podmíněna doložením dlužníkovou nesplnění povinností a zkoumá se, zda věřitelův nárok odpovídá podmínkám smlouvy o dílo, případně zda dlužník s výplatou souhlasí. Zmíněná procedura prodlužuje celý proces výplaty a v praxi se od ní upouští.
- *Abstraktní bankovní záruky* - u kterých se neposuzuje oprávněnost nároku, ale vyplácí se na tzv. první výzvu. V některých případech se může v rámci abstraktní záruky vyžadovat formální doložení (oznámení) nesplnění povinností, nicméně celý proces je znatelně rychlejší a oblíbenější.

Bankovní záruky tedy v širším pojetí nemají pouze funkci zajištění zadavatele vůči riziku, ale vzhledem k zapojení banky do smluvního vztahu také představují pomyslné osvědčení solventnosti dodavatele, neboť banka si pečlivě prověřuje, komu bankovní záruku vystaví. Svým způsobem může mít teoreticky i funkci vylučovací při výběru dodavatele, protože méně bonitnímu klientovi bude zpravidla vystavena dražší bankovní záruka, která se zákonitě projeví do nabídkové ceny.

---

²⁷ Zpracováno dle: TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, 396 s. ISBN 80-7179-415-5. (str. 319 - 320)

Ve výběrových řízeních a následně smlouvách o dílo se nejčastěji objevují níže uvedené typy bankovních záruk²⁸:

Nabídková záruka / Tender Guarantee

Nabídkovou záruku může zadavatel vyžadovat na základě nebezpečí, že uchazeč ztratí v průběhu výběrového řízení zájem o zakázku a písemně nestvrdí smlouvu o dílo. V případě vyplacení záruky je částka užitá na sanování nákladů vzniklých odmítavým postojem uchazeče. Platnost této záruky se sjednává do doby ukončení zadávacího řízení, případně na lhůtu, jež je uchazeč vázán svou nabídkou. Předložení nabídkové záruky bývá vstupní podmínkou zařazení do obchodní soutěže a je poměrně často zadavateli požadována. Vzhledem k tomu, že v době sjednávání ještě není známá smluvní cena díla, vychází se při stanovení její výše z předpokládané hodnoty. U veřejných zakázek může být jistota v podobě peněžní částky, vymezena dle § 67 zákona o veřejných zakázka, nahrazena právě nabídkovou zárukou. Je tedy součástí výběrového řízení a ve smlouvách o dílo se již neobjevuje.

Akontační záruka / Advance Payment Guarantee

Požadavkem na vystavení akontační záruky se zadavatel zajišťuje pro případ nevrácení zálohy dodavatelem za nezrealizovanou část závazku, na kterou již byla poskytnuta záloha. Platnost akontační záruky se stanovuje na dobu realizace dodávky. Vzhledem k tomu, že při realizaci výstavbových projektů se od vyplácení záloh upouští, ztrácí v případě veřejných zakázek na stavební práce tato záruka na významu.

Realizační záruka / Performance Guarantee

U běžných zakázek platí, že zadavatel má snahu zajistit si splnění závazků dodavatele vyplývajících ze smlouvy o dílo. K tomu slouží realizační záruka, která má obvykle platnost od podpisu SoD do doby předání a převzetí díla a jejíž částka by měla pokrývat náklady nezbytné pro dokončení díla bez účasti dodavatele. Realizační záruka patří mezi často užívané bankovní záruky.

---

²⁸ Zpracováno dle: KLEE, Lukáš et al. *Bankovní záruky a další formy zajištění velkých výstavbových projektů*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 05/14, roč. 2014, s. 36-41, ISSN 1802-2030.

Záruka za záruční opravy / Warranty Guarantee

V případě existence záruky, což je u výstavbových projektů běžné, se zadavatelé zajišťují i proti neschopnosti či neochotě dodavatele odstranit vady v záruční době. Vyplacením záruky získá zadavatel prostředky na sanaci škod bez účasti dodavatele. Platnost je přirozeně po dobu záruční lhůty. Jedná se tedy o jednu z nejdéle platících bankovních záruk na díle a opět je poměrně často užívaná.

Záruka za zádržné / Retention Guarantee

Pokud zadavatel využil instrumentu zádržného ve SoD, nabízí se možnost uplatnění záruky za zádržné. Ta slouží k získání zbylých finančních prostředků zadržovaných zadavatelem, aniž by pominula oprávnění k jejich pozastavení s tím, že jištění rizika se přenáší na tuto záruku. Dodavatel tak dostane své peníze dříve, než by na ně měl dle smlouvy nárok, může je dále investovat a vyhnout se inflačním vlivům, které by jinak zadržované peníze postihly. Zadavateli naopak přináší výhodu v tom, že v případě úpadku dodavatele představuje záruka za zádržné nezávislou listinou. Záruční částka souvisí s výší pozastávky a platnost trvá po dobu záruční lhůty, případně do ukončení některé fáze projektu. Z hlediska funkce tato záruka slouží jako náhrada za zádržné, nicméně svou užitečností se blíží záruce za záruční opravy.

Platební záruka / Payment Guarantee

Platební záruka představuje jedinou ve zde uváděném výčtu, kde jako beneficiant ze záruky figuruje dodavatel. Účelem této záruky je zajištění platebních závazků zadavatele. Stanovení záruční částky závisí na domluvě stran a její platnost se určuje na dobu splatnosti posledního závazku. Nejedná se o příliš užívanou bankovní záruku.

Poplatek za vystavení bankovní záruky

Záruka jako taková představuje bankovní produkt, jehož sjednání je de facto bankovní službou, která je zpoplatněna. Poplatek se dá vyjádřit součtem několika vstupujících veličin uvedených v rovnici (6-2)²⁹. Podobně jako u pojistného i poplatek

---

²⁹ Převzato z: TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, 396 s. ISBN 80-7179-415-5. (str. 323)

za bankovní záruky by se mohl stanovit exaktním výpočtem na základě analýzy rizika s využitím pojistné matematiky, nicméně se tomu prakticky tak neděje.

$$Gf = C(Rs_{bnk}) + Cb + Pb + Oh + Pf \quad (6-2)$$

kde:

$C(Rs_{bnk})$	složka poplatku odvozená z rizika banky Rs_{bnk} ,
Cb	složka odvozená z bonity klienta,
Pb	složka odvozená z bonity projektu,
Oh	režie banky (<i>overhead</i>), včetně zdanění),
Pf	zisk banky [<i>profit</i>].

Běžný úzus ve smlouvách o dílo zní, že veškeré náklady na vystavení bankovních záruk nese dodavatel a jsou zahrnuty již v nabídkové ceně, posléze i v ceně za dílo. Šířeji vzato tedy náklady nese až zadavatel, současně beneficiant z této záruky (u platební záruky jsou strany prohozeny), nicméně u vlivu na cenu díla se nic nemění. Pro výpočet poplatku mají banky své vlastní postupy, přesto platí pravidlo, že solventní, dlouhodobý klient dosahuje u banky na lepší podmínky, než je tomu u jiných zájemců.

Nejpalčivější otázka při sjednávání bankovní záruky však opět spočívá ve stanovení její výše. V teoretické části této práce autor záměrně konkrétní hodnoty neuvádí, neboť se jednotlivá doporučení v odborné literatuře liší do takové míry, že není možné z nich vyvodit jednotný, doporučující závěr. Z toho je nicméně patrné, že nastavení efektivní hodnoty není striktní dogma, ale bývá předmětem odborných debat a je stále aktuálním tématem nejen pro stavební ekonomy. Svým dílem do diskuze se snaží přispět i tato práce provedenou analýzou, jež je součástí následující praktické části. V ní jsou k nalezení i zmíněná doporučení na výši záruk zjištěná z jiných publikací.

6.3.5 *Ostatní zajišťovací prostředky*

V odborné literatuře jsou uvedeny i další druhy zajišťovacích prostředků, než pouze ta uvedená v předchozích kapitolách. S ohledem na fakt, že praktická část se jimi nezabývá a v praxi se takřka nepoužívají, bude o nich pojednáno ve stručnější, pouze informativní, podobě.

Ručení

Dalším způsobem zajištění realizace stavebního díla je možnost sjednání ručení. V tomto případě na podkladě písemného ujednání vezme ručitel na sebe povinnost dostát závazkům dlužníka a uspokojit pohledávku věřitele. Svou podstatou se tedy ručení vzdáleně podobá bankovní záruce s tím, že se jedná o záruku akcesorickou, neboť ručitel v případě institutu ručení má právo uplatnit veškeré své námitky. Pokud věřitel způsobil, že daná pohledávka nemohla být vykonána, ručitel má právo odmítnout její plnění. Naopak k plnění dojde, pokud se prokáže, že došlo k porušení smluvních podmínek ryze ze strany příkazce. V tom případě je posléze ručitel oprávněn vymáhat po dlužníkovi náklady, které za něj uhradil věřiteli.

Stand-by akreditiv

Stand-by akreditiv naopak představuje instrument velice podobný abstraktní bankovní záruce. Jedná se o stejně flexibilní, neodvolatelný a na žádost vyplatitelný zajišťovací prostředek, který se liší od abstraktní bankovní záruky spíše jen ve formálních náležitostech. Do nich můžeme zahrnout použité názvosloví, podřízenost jiným pravidlům nebo užití jiných typů dokumentů. Řadí se sem i územní zvyklost využití, kdy se stand-by akreditivy se můžeme setkat převážně v USA nebo Austrálii, kdežto v Evropě se častěji využívá formátu bankovních záruk.

Financování rizika z vlastních zdrojů

Pokud se subjektu nepodaří zajistit se vůči riziku některým z uvedených instrumentů, zároveň odmítne možnost užití směnek a jiných prostředků, které nejsou standardně určeny pro jištění rizik výstavbového projektu, a přitom nechce jen pasivně vyčkávat, zbývá mu poslední možnost v podobě vytváření vlastní rezervy, kterou by případně financoval vzniklé škody. Vytvoření rezervy může být zajištěno přebytkem příjmů, účetní rezervou, sdružením prostředků nebo například prodejem majetku. Nicméně cílem účastníků výstavbového procesu by mělo být využití dostupných jistících instrumentů a před riziky projektu se řádně zajistit.

7 ROZBOR UŽITÍ ZAJIŠŤOVACÍCH PROSTŘEDKŮ V PRAXI

Předešlé kapitoly se věnovaly významu jištění obchodního rizika ve výstavbových projektech a přednesly výčet konkrétních forem opatření, která dokážou, byť každé s trochu jiným přístupem, řídit a eliminovat rizika. Jakkoli zmíněné teoretické poznatky, jež jsou založené na syntéze základních znalostí z odborné literatury, uvádí specifickou problematiku do potřebných souvislostí a tvoří nezbytnou součást výkladu, z praktického pohledu je významnější, jakému užití se dostává jednotlivým formám jištění u reálných zakázek a zda existuje prostor pro efektivnější nastavení jejich parametrů. Pro získání bližší představy o způsobech jištění obchodního rizika byla vypracována analýza na rozsáhlém vzorku smluv o dílo veřejných zakázek na stavební práce. Cílem následující části tedy je ověřit výskyt jednotlivých zajišťovacích prostředků, definovat často užívaná opatření a poukázat na dopady, které mohou nevhodně stanovené požadavky zadavateli i dodavateli způsobit.

7.1 Stanovení vzorku veřejných zakázek a evidence údajů

Aby výsledky provedené analýzy měly požadovanou vypovídající hodnotu, je nezbytně nutné provést rozbor na dostatečně širokém a reprezentativním vzorku dat. S vědomím této skutečnosti byla v průběhu posledních dvou a půl let systematicky tvořena databáze smluv o dílo oborově vymezených veřejných zakázek na stavební práce. Technika sběru podkladů vycházela z počáteční premisy, že díky vydanému zákonu č. 55/2012 Sb., novelizující zákon o veřejných zakázkách, musí být od 1.4.2012 odborné i laické veřejnosti umožněn dálkový přístup k informacím o veřejných zakázkách, tedy zadavatelé mají dle této novely povinnost uveřejňovat většinu smluv o dílo na svých profilech. Pro evidenci všech chtěných veřejných zakázek se využilo možnosti vyhledávání záznamů ve Věstníku veřejných zakázek, jež spravuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a zadavatelé do něj zveřejňují průběh zadávání jednotlivých zakázek. Základní krok při tvorbě databáze spočíval ve vytvoření soupisu adres profilů zadavatelů u konkrétních zakázek a následně v nich vyhledat uveřejněné smlouvy o dílo. Vzhledem k takto dlouhotrvajícímu sběru podkladů, jenž generuje

značně velké množství dat, se ihned v úvodu přistoupilo k oborovému vymezení veřejných zakázek pouze na projekty související s výstavbou čistíren odpadní vod a příslušné kanalizace (dále i jako ČOV) a to především z následujících důvodů:

- velký počet oborově jednotných veřejných zakázek,
- významné zakázky obcí s vyšší cenou a důležitostí pro zajištění se vůči rizikům,
- rozliční zadavatelé i dodavatelé po celé ČR.

Filtrování záznamů ve Věstníku se zajistilo prostřednictvím tzv. CPV kódů, pomocí kterých zadavatel musí ze zákona vymežit předmět veřejné zakázky a nepřímo ji tak i oborově zatřídit. Výsledný klíč podmíněného výběru obsahoval následující parametry:

Vyhledávání:

Druh formuláře:	3 Oznámení o zakázce
CPV kód:	45232421-9 Čistírny odpadních vod 45232420-2 Stavební práce na výstavbě ČOV
Typ formuláře:	Vše
Druh zakázky:	Stavební práce
Druh řízení:	Vše
Zveřejnění:	1/4/2012 – 31/8/2014

Výsledek: 378 záznamů

Tímto šetřením vznikl široký a druhově pospolitý soupis, který však bylo nutné dále zpracovat. Zaprvé se v něm vyskytovaly duplicity způsobené zmatečným zařídováním zakázek dle CPV kódů ve Věstníku. Po odstranění duplicit pak bylo nezbytné nalézt profily zadavatelů, vyhledat na nich příslušné zakázky a jejich smlouvy o dílo si zde obstarat. S tím se pojí množství komplikací, jejichž popis by sám o sobě vydal na delší pojednání. Ve stručnosti lze uvést, že obtíže začínají již ve Věstníku, který často neobsahuje adresu profilu zadavatele a zájemce o informace ji musí složitě dohledávat. Pokud adresu obsahuje, nemusí být na profilu k nalezení daná zakázka nebo její smlouva. Pokud je smlouva o dílo nalezena, může se jednat jen o její návrh,

případně smlouvu bez jejich podstatných příloh. Když už se podaří získat kompletní smlouvu o dílo, v nemálo případech se stává, že je naskenována v nečitelné podobě. Nemluvě už o leckdy lopotném přístupu na profily zadavatelů, které jsou na některých serverech obtěžkány spleťou registrací, jež nepřipouští například možnost náhledu do dat fyzickým osobám bez vlastnictví IČ. Jistý vliv na konečné šetřené množství měly i záznamy odkazující pouze na dodatky smluv a podobně. Po vyvinutí značné snahy, s cílem mít databázi co nejširší, výsledný zkoumaný počet **čítá 246 SoD v databázi**.

Po sběru dat a vytvoření kostry databáze následovala časově nejnáročnější fáze spočívající v evidenci konkrétních hodnot vztahujících se k řešené problematice. Hledání údajů ve smlouvách o dílo si žádalo zodpovědný přístup, neboť naskenované SoD (často v pochybné kvalitě) znemožňovaly automatické prohledávání, tudíž všechny smlouvy musely být několikrát pročteny a údaje z nich manuálně do databáze zaváděny. Vzhledem k rozličnosti formulací jednotlivých smluv pak bylo v některých případech přistoupeno i k drobné úpravě znění, aby ona data mohla být vzájemně komparována.

Kompletní soubor údajů byl posléze podroben rozboru, porovnán s doporučenými hodnotami odborné a akademické obce, načež byly i sledovány možné dopady způsobu nastavení jistících instrumentů u konkrétních zakázek na zadavatele i dodavatele.

7.2 Komparace hodnot

V rámci analýzy se zjištěné údaje porovnávaly jak mezi sebou, tak i vůči doporučením z odborné literatury. Za stěžejní zdroj doporučených hodnot v provedeném rozboru se považuje publikace *Všeobecné obchodní podmínky pro zhotovení stavby* [6], kterou vydala SIA - Rada výstavby a Hospodářská komora pod záštitou MPO ČR a MMR ČR. I když se jedná o starší publikaci z roku 2007, je autorovi této práce jediná známá, která se uceleně zabývá obchodně závazkovými vztahy a obsahuje konkrétní nastavení zajišťovacích prostředků v českých stavebních podmínkách. Existuje důvodný předpoklad, že doporučení objevující se v této publikaci jsou z velké míry směrodatná i pro dnešní zakázky. Samozřejmě je ale v textu přihlédnuto i k jiným zdrojům, z toho důvodu každá následující podkapitola ve svém obsahu uvádí různé příklady doporučených hodnot z odborné literatury k porovnání.

7.3 Pojištění dodavatele a díla

Institut pojištění obvykle kryje největší množství potenciálních rizik u výstavbových projektů. Při tvorbě databáze byl zaznamenáván výskyt a hodnoty dvou základních typů pojištění: odpovědnosti za škodu a pojištění majetku. Provedená analýza dat ze vzorku veřejných zakázek naznačuje, že jištění rizik alespoň základní formou pojištění se uplatňuje takřka ve všech smlouvách o dílo na výše specifikované stavební práce. Jedná se především o pojištění odpovědnosti za škody způsobené dodavatelem třetí osobě z výkonu své podnikatelské činnosti, které tvoří nezbytnou součást mixu opatření vůči rizikům. Již s menší četností se objevuje ve SoD i pojištění majetkové / díla, které se uzavírá často v rámci tzv. stavebně - montážního pojištění.

Vlastní porovnání podmínek pojistných smluv je výrazně komplikovanější než sledování pouhého výskytu. S ohledem na šíři a variabilitu pojišťovacích produktů, systém doložek a zákaznických slev lze jen obtížně vyvodit obecné a přitom spolehlivé závěry. Další pomyslnou překážku představuje i fakt, že pojišťovací smlouva často netvoří pevnou součást SoD nebo není nahrána na profil zadavatele, tudíž vzorek získaných individuálních pojišťovacích smluv byl daleko menší než počet smluv o dílo. Přesto je i v otázce výše pojistného proveden rozbor s cílem nastínit alespoň rámcově podmínky konkrétních pojišťovacích smluv a modelově přiblížit možné jejich dopady na dodavatele, respektive zadavatele zakázky.

Doporučené hodnoty na výši pojistné částky:

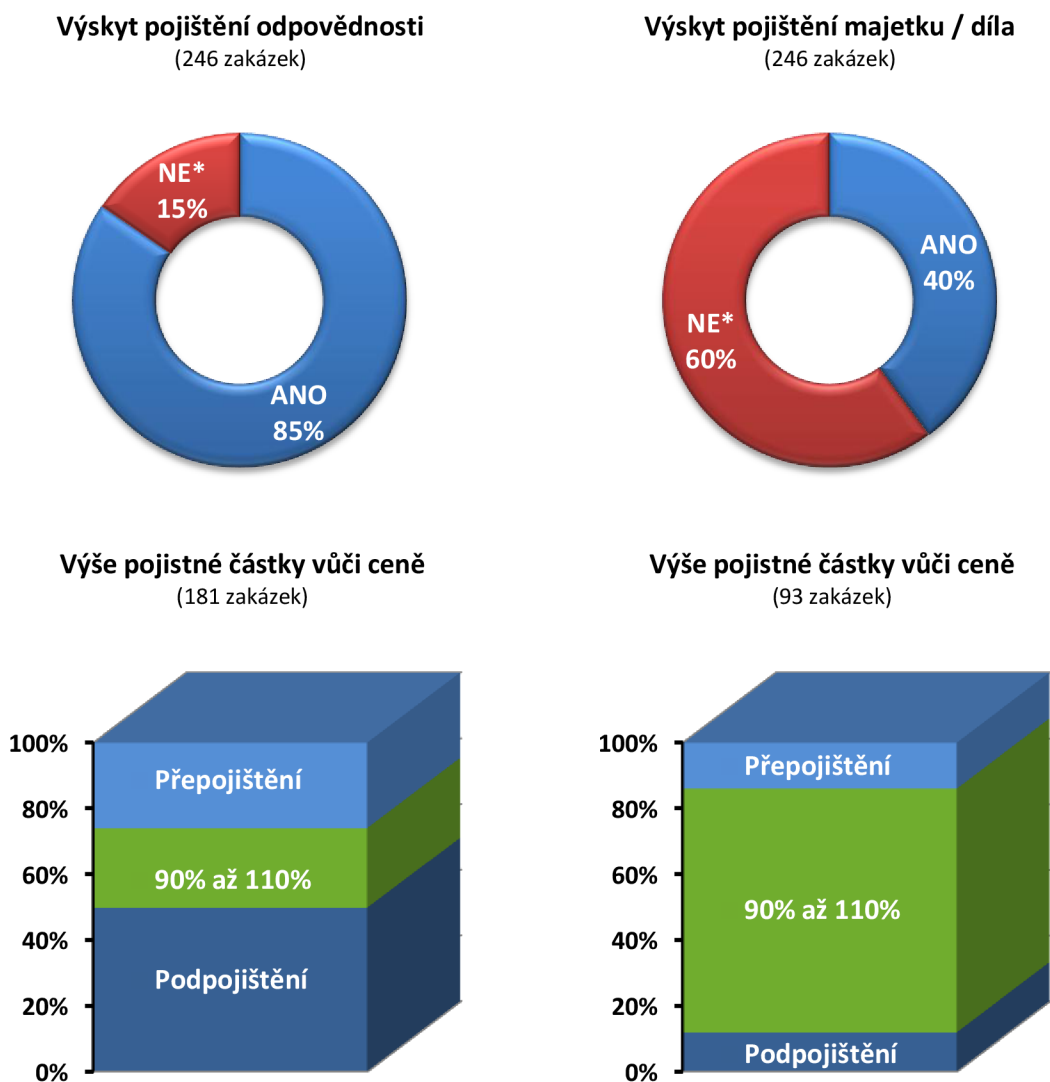
Výše pojistné částky ovlivňuje cenu pojištění, proto je nezbytné stanovit efektivní hodnotu limitu pojištění tak, aby kryla možná rizika, přitom neúměrně nezatěžovala dodavatele. Kód zdroje odkazuje na odborné publikace uvedené v seznamu literatury.

Tab. 7-1: Doporučená výše pojistné částky

Typ pojištění	Zdroj	Doporučená výše
Odpovědnost za škodu	[6]	Do výše odpovídající možným rizikům ve vztahu k charakteru stavby a jejímu okolí
Stavebně - montážní	[6]	Hodnota díla po jeho úplném dokončení
	[15]	"Nová cena"; toleruje se podpojištění (10 až 15%)

7.3.1 Výskyt a výše pojistné částky v SoD

V grafu č. 7-1 je sledován výskyt obou základních pojištění a případně i výše požadavku na velikost jejich pojistné částky. Levá část grafu obsahuje data o pojištění odpovědnosti za škody, pravá část znázorňuje údaje o pojištění majetku. Hodnota v závorce pod názvem vždy udává, jak početný vzorek zakázek byl zahrnut do daného rozboru.

Graf č. 7-1: Výskyt pojištění a výše pojistných částek na celém vzorku SoD

Vrchní dva prstencové grafy ukazují, že výskyt požadavku na pojištění odpovědnosti za škody je četnější než požadavku na pojištění majetku. U těchto grafů do kategorie „ANO“ spadají jak požadavky s uvedenou konkrétní výší pojistného limitu, tak i obecné požadavky na uzavření pojištění v „dostatečné míře“. Symbol (*) u

kategorie „NE“ odkazuje na fakt, že procentuální míra této kategorie bude ve skutečnosti nižší. To je zapříčiněno tím, že před zavedením zmíněného zákona č. 55/2012 Sb. novelujícího zákon o veřejných zakázkách bylo možné požadavek na uzavření pojištění uvést do kvalifikačních předpokladů jako součást výběrového řízení, a tak se tato podmínka již do SoD nezaváděla. Bylo totiž jasné, že zájemce který prošel kvalifikačním řízením bude mít uzavřeno požadované pojištění a nebylo nutné tuto podmínku do smluv již uvádět. Vzhledem k tomu, že zdrojová databáze této diplomové práce byla vytvářena od začátku platnosti novely (1.4.2012), je jisté, že některé zakázky byly již v procesu zadávání a pojištění prvních zakázek v ní uvedených bylo ještě součástí kvalifikace. Autor se domnívá, že reálné číslo bude přesahovat u pojištění odpovědnosti 90% hranici četnosti výskytu.

Spodní dva kvádrové grafy nabízejí poměrové srovnání požadovaných pojistných částek v SoD vůči výše zmíněným doporučením. Pokud se požadovaný limit pojištění u zakázky rovná nové ceně díla bez DPH, patří tato zakázka do zeleného segmentu a nese hodnotu 100%. Zelený segment svým rozsahem toleruje i drobné podpojištění a přepojištění. Pokud by však hodnota požadavku byla o více než 10% vyšší či nižší, již by spadala do jednoho z modrých segmentů (podpojištění / přepojištění). Z takto vytvořených grafů je tedy patrné, že u stavebně - montážního pojištění se pojistná částka ve většině případů stanovuje s ohledem na novou cenu díla, kdežto u pojištění odpovědnosti za škodu mělo téměř 50% zakázek ze vzorku limit požadavku nižší 90% ceny díla. Průměrná výše požadavku na pojistnou částku u pojištění odpovědnosti za škody činí 87,59%, u stavebně montážního pojištění 97,39%. Četnost vzorků zakázek u těchto kvádrových grafů je přirozeně nižší, neboť ne každá zakázka měla zanesen do smlouvy o dílo požadavek na toto pojištění, případně ne vždy byla uvedena číselná hodnota výše pojistné částky.

7.3.2 Výše pojistného

Cena pojištění se stanovuje nejčastěji vynásobením tabulkové sazby s určenou základnou. Sazba zohledňuje specifika projektu, míru rizikovosti, rozsah pojištění atd. Zásadní rozdíl mezi oběma pojištěními spočívá v tom, že v případě pojištění odpovědnosti za škody základnu tvoří celkové odhadované příjmy pojištěného.

Zpravidla se vychází z finančních údajů předešlých let, pro zakázky z analýzy se jednalo nejčastěji o roky 2011 a 2012. Naopak u stavebně - montážního pojištění výpočtová základna představuje limit pojistné částky konkrétní zakázky. Na následujícím obrázku č. 7-1 je uveden příklad podmínek pojištění odpovědnosti za škodu u jedné ze zakázek z databáze.

133		Rekonstrukce ČOV Hostivice - 2. etapa			
DATUM	ZADAVATEL	HLAVNÍ ZHOTOVITEL			
14.4.2014	Hostivice	ASIO spol. s.r.o.			
REALIZACE	ZÁRUKA	ZÁDRŽNÉ	JÍSTÍCÍ INSTRUMENTY OBCHODNÍHO RIZIKA VE SOD		SANKCE
245 dní	60 měsíců				
ANALÝZA POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU					
POJIŠŤOVNA	POJIŠTĚNÝ	PŘÍJMY POJIŠTĚNÉHO			
Česká pojišťovna, a.s.	ASIO spol. s.r.o.	266 000 000,00 Kč			
SAZBA POJIŠTĚNÉHO	POŽADAVEK NA POJIŠTĚNÍ V SoD	CENA DÍLA bez DPH			
0,868883 ‰	50 000 000,00 Kč	51 748 089,00 Kč			
LIMIT POJIŠTĚNÍ V ZÁKLADNÍM ROZSAHU	POKRYTÍ	ÚZEMNÍ ROZSAH	SPOLUÚČAST		
50 000 000,00 Kč	100,00%	EVROPA	5 000,00 Kč		
CENA POJIŠTĚNÍ (BEZ SLEVY)	OBCH. SLEVA				
231 120,00 Kč	NE				

Obr. 7-1: Příklad určení výše pojistného

Níže uvedená tabulka č. 7-2 shrnuje základní parametry všech získaných pojišťovacích smluv odpovědnosti za škodu. Aby bylo možné je vzájemně porovnat, každý údaj představuje jen základní, obecné pojištění odpovědnosti, očištěné od rozšiřujících doložek. Následující tabulka č. 7-3 nabízí srovnání podmínek stavebně - montážních pojištění konkrétních stavebních společností. Z ní je například patrné, jak se mění pojistná sazba u jednotlivých zakázek v závislosti na pojistné částce a jiných okolnostech, i když jsou uzavřeny stejnou stavební společností u totožné pojišťovny. Data v obou tabulkách doplňuje i jednoduchý propočet, kolik korun pojistné částky chrání 1 zaplacená Kč pojistného, což nepřímo vypovídá o výhodnosti jednotlivých smluv.

Tab. 7-2: Příklady pojištění odpovědnosti za škodu

číslo VZ	POJIŠŤOVNA	CENA POJIŠTĚNÍ (POJISTNÉ)		LIMIT POJIŠTĚNÍ	1 Kč POJISTNÉHO CHRÁNÍ U LIMITU		SAZBA Z PŘÍJMU [%]	SPOLUÚČAST
		(bez slevy)	(se slevou)		(bez slevy)	(se slevou)		
29	Česká pojišťovna, a.s.	62 504,00 Kč	43 752,80 Kč	10 000 000,00 Kč	159,99 Kč	228,56 Kč	1,289	5 000,00 Kč
39	Česká pojišťovna, a.s.	9 493,00 Kč	9 018,35 Kč	5 000 000,00 Kč	526,70 Kč	554,43 Kč	1,899	1 000,00 Kč
54	Česká pojišťovna, a.s.	129 405,00 Kč	129 405,00 Kč	45 000 000,00 Kč	347,75 Kč	347,75 Kč	0,899	5 000,00 Kč
103	UNIQA pojišťovna, a.s.	84 130,00 Kč	84 130,00 Kč	80 000 000,00 Kč	950,91 Kč	950,91 Kč	0,761	10 000,00 Kč
108	ČSOB pojišťovna, a.s.	149 942,00 Kč	149 942,00 Kč	80 000 000,00 Kč	533,54 Kč	533,54 Kč	1,010	20 000,00 Kč
109	HDI Versicherung AG	68 433,00 Kč	68 433,00 Kč	27 373 200,00 Kč	400,00 Kč	400,00 Kč	NENALEZENO	10 000,00 Kč
163	Česká pojišťovna, a.s.	94 983,00 Kč	94 983,00 Kč	30 000 000,00 Kč	315,85 Kč	315,85 Kč	0,731	5 000,00 Kč
182	Kooperativa pojišťovna, a.s.	56 211,00 Kč	28 105,50 Kč	20 000 000,00 Kč	355,80 Kč	711,60 Kč	2,959	5 000,00 Kč
210	UNIQA pojišťovna, a.s.	183 175,00 Kč	183 175,00 Kč	20 000 000,00 Kč	109,19 Kč	109,19 Kč	0,265	10 000,00 Kč
218	UNIQA pojišťovna, a.s.	149 333,00 Kč	149 333,00 Kč	200 000 000,00 Kč	1 339,29 Kč	1 339,29 Kč	0,216	20 mil. Kč
236	Česká pojišťovna, a.s.	138 068,00 Kč	138 068,00 Kč	30 000 000,00 Kč	217,28 Kč	217,28 Kč	1,049	50 000,00 Kč
245	Česká pojišťovna, a.s.	109 382,00 Kč	109 382,00 Kč	40 000 000,00 Kč	365,69 Kč	365,69 Kč	1,427	10 000,00 Kč
246	UNIQA pojišťovna, a.s.	58 980,00 Kč	58 980,00 Kč	40 000 000,00 Kč	678,20 Kč	678,20 Kč	0,680	5 000,00 Kč
Průměr:							1,099	
84	UNIQA pojišťovna, a.s.	70 875,00 Kč	70 875,00 Kč	50 000 000,00 Kč	705,47 Kč	705,47 Kč	0,709	5 000,00 Kč
101	UNIQA pojišťovna, a.s.	198 971,00 Kč	198 971,00 Kč	50 000 000,00 Kč	251,29 Kč	251,29 Kč	0,640	35 000,00 Kč
133	Česká pojišťovna, a.s.	231 120,00 Kč	231 120,00 Kč	50 000 000,00 Kč	216,34 Kč	216,34 Kč	0,869	5 000,00 Kč
163	Česká pojišťovna, a.s.	128 630,00 Kč	128 630,00 Kč	50 000 000,00 Kč	388,71 Kč	388,71 Kč	0,598	2 500,00 Kč
183	Kooperativa pojišťovna, a.s.	124 894,00 Kč	93 670,50 Kč	50 000 000,00 Kč	400,34 Kč	533,79 Kč	0,797	10 000,00 Kč
185	Kooperativa pojišťovna, a.s.	156 500,00 Kč	133 025,00 Kč	50 000 000,00 Kč	319,49 Kč	375,87 Kč	1,280	30 000,00 Kč
Průměr:							0,815*	
Pozn.: a) <i>kurzivou</i> je označena rámcová smlouva, b) <i>červeně</i> jsou označeny hodnoty, u kterých nebyly uvedeny částky příjmů stavebních společností v pojistné smlouvě, ale data byla dohledána z veřejných zdrojů, c) hodnota označená * uvádí průměrnou sazbu z odhadovaných ročních příjmů stavebních společností pro pojistné smlouvy s limitem 50 mil. Kč.								

Tab. 7-3: Příklady stavebně - montážního pojištění konkrétních dodavatelů

číslo VZ	POJIŠŤOVNA	CENA POJIŠTĚNÍ (POJISTNÉ)		LIMIT POJIŠTĚNÍ	1 Kč POJISTNÉHO CHRÁNÍ U LIMITU		SAZBA Z LIMITU [%]	SPOLUÚČAST
		(bez slevy)	(se slevou)		(bez slevy)	(se slevou)		
STAVEBNĚ – MONTÁŽNÍ POJIŠTĚNÍ:								společnost ZEPRIS s.r.o.
109	Česká pojišťovna, a.s.	39 800,00 Kč	39 800,00 Kč	20 000 000,00 Kč	502,51 Kč	502,51 Kč	1,990	20 000,00 Kč
119	Česká pojišťovna, a.s.	69 700,00 Kč	69 700,00 Kč	48 000 000,00 Kč	688,67 Kč	688,67 Kč	1,452	80 000,00 Kč
244	Česká pojišťovna, a.s.	33 756,00 Kč	33 756,00 Kč	23 280 000,00 Kč	689,66 Kč	689,66 Kč	1,450	25 000,00 Kč
POJIŠTĚNÍ NA DÍLO:								společnost COMMODUM, spol. s.r.o.
60	Česká pojišťovna, a.s.	110 000,00 Kč	110 000,00 Kč	50 000 000,00 Kč	454,55 Kč	454,55 Kč	2,200	10 000,00 Kč
RÁMCOVÉ STAVEBNĚ – MONTÁŽNÍ POJIŠTĚNÍ:								společnost COMMODUM, spol. s.r.o.
218	Kooperativa pojišťovna, a.s.	626 325,00 Kč	626 325,00 Kč	590 000 000,00 Kč	942,00 Kč	942,00 Kč	NENALEZENO	20 000,00 Kč

Komentář:

Na vyvození závěru o tom, v jakém rozsahu se obecně v praxi pohybují sazby pojistného u stavebně - montážního pojištění, nebylo získáno relevantní množství dat. Můžeme zde ale zmínit poznatky z odborné literatury, kdy například Hanák T. uvádí³⁰: „Výše pojistného se odvíjí od pojistné částky a příslušné pojistné sazby. U méně rizikových staveb (výstavba rezidenčních objektů) se sazba pohybuje kolem 1 ‰ až 2 ‰, u rizikovějších staveb (tunely) kolem 7 ‰ a více.“ Zjištěné hodnoty v tabulce č. 7-3 tak řádově odpovídají poznatkům Ing. Hanáka, zvláště pak po přihlednutí k faktu, že rozrůstající trh zejména o zahraniční společnosti a z toho plynoucí větší konkurenční boj pojišťoven přirozeně snižuje cenu pojištění.

³⁰ HANÁK, Tomáš et al. *Stavební a montážní pojištění*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 11-12/10, roč. 2010, ISSN 1802-2030.

Na celkové podmínky obou pojištění má vliv dále i územní rozsah nebo míra spoluúčasti. Stavebně - montážní pojištění bývá uzavřeno ke konkrétní zakázce, tudíž i na konkrétní místo realizace stavby. Obecné pojištění odpovědnosti za škody se naopak sjednává na širokou působnost buď po celé České republice, nebo i na Evropu či svět. Míra spoluúčasti plní u pojistných smluv funkci prevence, nicméně se pohybuje zpravidla v částkách max. desetitisíců.

7.3.3 Efektivnější nastavení limitů a jeho potenciální finanční dopad

Na podkladě zjištěných výsledků z předchozích kapitol byl vytvořen ukázkový příklad (obrázek č. 7-2) možného efektivnější nastavení požadavku na výši pojistné částky a vypočten jeho finanční dopad. Z databáze byla vybrána veřejná zakázka, která ve smlouvě o dílo obsahovala u stavebně - montážního pojištění výraznější odchýlení od doporučené hodnoty. Následné nové nastavení spočívá v ponížení pojistné částky z původního přepojištění na hodnotu ceny díla bez DPH a spočtena úspora na pojistném. Vzhledem k tomu, že se jedná o zakázku u níž není známa konkrétní sazba pojistného, byla nová základna přepočtena v pásmu 1,3 ‰ až 2,8 ‰. S ohledem na zjištění uvedená v tabulce č. 7-3 je pravděpodobné, že reálná sazba by se pohybovala v tomto pásmu, a tudíž i úspora díky nižší pojistné částce by spadala do vypočteného rozmezí.

7.3.4 Shrnutí k pojištění

Pojištění patří k důležitým jistícím instrumentům ve výstavbových projektech. Je vhodné, aby se vzhledem k jejich rozdílnému charakteru zanesly do SoD požadavky na sjednání jak pojištění odpovědnosti za škody, tak i stavebně - montážního pojištění. U stavebně - montážního pojištění můžeme za efektivní hodnotu pojistné částky považovat cenu díla po dokončení, což platí i u pojištění odpovědnosti za škody, kde ale lze tolerovat i částku nižší. Naopak přepojištění bez důvodných okolností postrádá smysl a může dodavateli způsobit vyšší finanční náklady na pojištění obvykle v řádech desetitisíců, které se promítnou do nabídkové ceny všech uchazečů. Je však na místě zmínit, že u zakázek za několik desítek milionů Kč efektivnější nastavení pojistné částky může přinést jen nepatrnou úsporu v řádu desetin procent z celkové ceny díla.

110	Výběr zhotovitele na akci "Velké Přílepy - rekonstrukce a intenzifikace ČOV a zkapacitnění kanalizačního přivaděče"		
DATUM	ZADAVATEL	ZHOTOVITEL	
21.2.2014	Obec Velké Přílepy	POHL cz, a.s.	
ŘÍZENÍ	POČET NAB.	PŘEDPOKLÁDANÁ HODNOTA	CENA DÍLA bez DPH
Otevřené	9	35 004 044,00 Kč	29 080 224,00 Kč
POPIS			
Předmětem zakázky byl výběr dodavatele na realizaci akce „Velké Přílepy - rekonstrukce a intenzifikace ČOV a zkapacitnění kanalizačního přivaděče“. V rámci akce byla řešena rekonstrukce a intenzifikace mechanicko - biologické ČOV s max. kapacitou 5 500 EO a zkapacitnění kanalizačního přivaděče v délce 0,5 km.			
REALIZACE	ZÁRUKA	JISTÍCÍ INSTRUMENTY OBCHODNÍHO RIZIKA VE SOD	
427	60	ZÁDRŽNÉ	BANKOVNÍ ZÁRUKY
DNÍ	MĚSÍCŮ		
			POJIŠTĚNÍ
			SANKCE
ANALÝZA STAVEBNĚ - MONTÁŽNÍHO POJIŠTĚNÍ			
POŽADOVANÝ LIMIT v SoD	% VYJÁDŘENÍ K CENĚ DÍLA	TEORETICKÝ PŘEDPOKLAD	
50 000 000,00 Kč	→ 171,94%	Za optimální hodnotu pro stavebně-montážní pojištění se považuje pojistná částka ve výši ceny zakázky bez DPH.	
CÍLOVÉ NASTAVENÍ	% VYJÁDŘENÍ K CENĚ DÍLA	ROZPĚTÍ SAZEB POJIŠTNÉHO [%]*	
30 000 000,00 Kč	→ 103,16%	2,8 až 1,3	
MODELOVÉ SITUACE:			
HORNÍ SAZBA	VÝŠE SAZBY	KOMENTÁŘ	
	2,8‰	Vyšší sazba z rozpětí může být uplatněna například při majetkovém pojištění více rizikové stavby v oblasti, kde hrozí povodně, pád stromu a podobně.	
VÝPOČET ÚSPORY NA POJIŠTNÉM PŘI SNÍŽENÍ POŽADOVANÉHO POJIŠTNÉHO LIMITU:			
LIMIT	50 000 000,00 Kč	LIMIT	30 000 000,00 Kč
POJIŠTNÉ	140 000,00 Kč	POJIŠTNÉ	84 000,00 Kč
		=	ÚSPORA NA POJIŠTNÉM
			56 000 Kč
DOLNÍ SAZBA	VÝŠE SAZBY	KOMENTÁŘ	
	1,3‰	Nižší sazba se naopak může týkat méně rizikových staveb v oblasti, kde bezprostředně nehrozí klimatické, geologické a jiné ohrožení, případně se jedná o prověřeného klienta.	
VÝPOČET ÚSPORY NA POJIŠTNÉM PŘI SNÍŽENÍ POŽADOVANÉHO POJIŠTNÉHO LIMITU:			
LIMIT	50 000 000,00 Kč	LIMIT	30 000 000,00 Kč
POJIŠTNÉ	65 000,00 Kč	POJIŠTNÉ	39 000,00 Kč
		=	ÚSPORA NA POJIŠTNÉM
			26 000 Kč
*Pozn.: Maximální a minimální sazba ceny pojištění představuje modelové nastavení vycházející z běžných hodnot objevující se v pojistných smlouvách.			

Obr. 7-2: Propočet úspory na pojistném

7.4 Smluvní pokuty

Smluvní pokuta představuje nejvyžívanější zajišťovací prostředek vůči obchodnímu riziku. Alespoň jednu sankci obsahovala každá ze zkoumaných smluv o dílo. Ve většině případů se jich ale v textu objevuje mnohem více, takže u některých zakázek SoD připomínají spíše sazebníky desítek různých pokut. Z toho je zřejmé, že širší možných sankcí je takřka neomezená, což činí vzájemné porovnání obtížné.

7.4.1 Nejčastěji se objevující smluvní pokuty

Z důvodu snazšího porovnání bylo předem vytipováno 5 nejčastěji se objevujících smluvních pokut, které se podrobněji evidovaly v databázi. Zbylé sankce se zkoumaly jen orientačně pro získání přehledu o jejich užití. Konkrétně se jednalo o pokuty:

- 1) prodlení zhotovitele s termínem dokončení,
- 2) nedodržení termínu odstranění vad a nedodělků,
- 3) prodlení objednatele s termínem splatnosti faktur,
- 4) nedodržení termínu vyklizení staveniště,
- 5) nedodržení termínu nástupu k odstranění vad.

Zkoumaný vzorek obsahoval 243 smluv o dílo. Zbylé 3 SoD byly z analýzy vypuštěny z důvodu značné rozsáhlosti sankcí. Výsledky rozboru shrnuje tabulka č. 7-5.

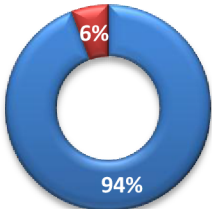
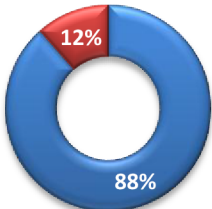
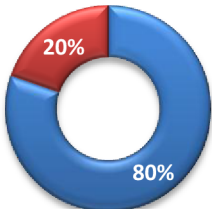
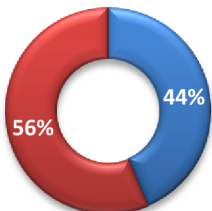
Doporučené hodnoty na výši smluvních pokut:

Tabulka č. 7-4 uvádí orientační hodnoty pěti zmíněných smluvních pokut.

Tab. 7-4: Doporučená výše vybraných smluvních pokut

Typ smluvní pokuty	Zdroj	Doporučená výše
Prodlení zhotovitele s termínem dokončení	[6]	0,1 % z ceny díla za každý i započatý den
Nedodržení termínu odstranění vad a nedodělků	[6]	1 000 Kč za každou vadu a den prodlení
	[2]	2 000 Kč za každou vadu a den prodlení
Prodlení objednatele s termínem splatnosti faktur	[6]	0,1 % z dlužné částky za každý den prodlení
Nedodržení termínu vyklizení staveniště	[6]	5 000 Kč za každý i započatý den prodlení
Nedodržení termínu nástupu k odstranění vad	-----	nebylo zjištěno

Tab. 7-5: Rozbor nejčastěji se objevujících smluvních pokut

Výskyt sankce ve SoD ■ ANO ■ NE	Druh smluvní pokuty
	<p>Prodlení zhotovitele s termínem dokončení</p> <p>Průměr: 34 060 Kč tj. 0,14% z ceny bez DPH Medián: 20 000 Kč tj. 0,10% z ceny bez DPH:</p> <p>Zadáno (celkem ve 243 SoD):</p> <p>Procentem 97 Částkou 146</p>
	<p>Nedodržení termínu odstranění vad a nedodělků</p> <p>Průměr: 10 268 Kč tj. 0,04% z ceny bez DPH Medián: 2 000 Kč tj. 0,01% z ceny bez DPH:</p> <p>Zadáno (celkem ve 229 SoD):</p> <p>Procentem 14 Částkou 215</p>
	<p>Prodlení objednatele s termínem splatnosti faktur</p> <p>Průměr: 0,05% z dlužné částky Medián: 0,05% z dlužné částky:</p> <p>Zadáno (celkem ve 215 SoD):</p> <p>Procentem 211* Částkou 4</p>
	<p>Nedodržení termínu vyklizení staveniště</p> <p>Průměr: 8 463 Kč tj. 0,04% z ceny bez DPH Medián: 5 000 Kč tj. 0,02% z ceny bez DPH:</p> <p>Zadáno (celkem ve 195 SoD):</p> <p>Procentem 2 Částkou 193</p>
	<p>Nedodržení termínu nástupu k odstranění vad</p> <p>Průměr: 6 999 Kč tj. 0,03% z ceny bez DPH Medián: 1 000 Kč tj. 0,01% z ceny bez DPH:</p> <p>Zadáno (celkem ve 106 SoD):</p> <p>Procentem 5 Částkou 101</p>

7.4.2 *Komentář k nejčastěji se objevujícím smluvním pokutám*

Při porovnání smluvních pokut se musí vždy přihlídnout k jednotlivé zakázce a na doporučené hodnoty nahlížet jako na orientační a pouze řádové. Je zřejmé, že u desetimilionové zakázky bude jejich výše odlišná než u zakázky za 100 mil. Kč. Z toho důvodu se uvádí v komentářích k jednotlivým sankcím i rozmezí výše této pokuty u zakázek s cenou díla jen mezi 30 - 35 mil. Kč bez DPH, což přibližně zohledňuje velikost průměrné zakázky z databáze. Do tohoto cenového limitu spadá celkem 15 veřejných zakázek. Z rozboru je patrné, že i když se jedná o totožnou sankci a zakázku s přibližně stejnou cenou, jednotlivé hodnoty se mohou diametrálně lišit.

Prodlení zhotovitele s termínem dokončení

Smluvní pokuta za zpoždění dokončení realizace je základní součástí smluv o dílo a objevila se u každé zakázky ze vzorku. Častěji bývá tato sankce zadána pevnou částkou, nicméně není neobvyklé i procentuální vyjádření z ceny díla. V některých případech může být pokuta vztažena i na neplnění dílčích termínů (milníků).

Rozmezí sankce u zakázek s cenou díla 30 - 35 mil. Kč bez DPH:		
• MINIMUM:	5 000 Kč; zadáno částkou	[č. 178]
• MAXIMUM:	300 000 Kč; zadáno částkou	[č. 117]
• PRŮMĚR:	30 552 Kč;	[zbylých 13 zakázek]

Nedodržení termínu odstranění vad a nedodělků

Skoro ve všech SoD byla k nalezení sankce za nedodržení termínu odstranění vad a nedodělků. Ta bývá dále rozdělena na vady zjištěné při předání stavby a vady reklamované v záruční době. Běžně se lze setkat i s odstupňováním této sankce pro případy běžných, případně havarijních vad, které mají zpravidla sazbu vyšší. Zadána je převážně pevnou částkou. Do rozboru se zahrnuje pouze hodnoty za běžné vady.

Rozmezí sankce u zakázek s cenou díla 30 - 35 mil. Kč bez DPH:		
• MINIMUM:	500 Kč; zadáno částkou	[č. 199]
• MAXIMUM:	100 000 Kč; zadáno částkou	[č. 117]
• PRŮMĚR:	7 459 Kč;	[zbylých 13 zakázek]

Prodlení objednatele s termínem splatnosti faktur

Zvláštnost sankce za prodlení s termínem splatnosti faktur spočívá ve skutečnosti, že jako jediná z výčtu chrání dodavatele před zadavatelem. Zpravidla bývá zadána procentní sazbou z dlužné částky. Symbol (*) u grafu v tabulce č. 7-5 upozorňuje, že do této kategorie jsou zahrnuty i formulace odkazující stanovení výše pokuty na *obecně právními předpisy*. Konkrétně se jedná o nařízení vlády č. 351/2013 Sb. [11]

Rozmezí sankce u zakázek s cenou díla 30 - 35 mil. Kč bez DPH:

- MAXIMUM: **39 874 Kč**; zadáno % z ceny díla [č. 115]
- Ve zbylých případech se uvádí % z dlužné částky (rozmezí: 0,02 - 0,10 %) nebo je odkázáno na zákonnou výši. V případě například pozdržení měsíční faktury v hodnotě 5 mil. Kč a úroku ve výši 0,10 %, by sankce činila **5 000 Kč**.

Nedodržení termínu vyklizení staveniště

Již méně rozdílné hodnoty provází ve smlouvách o dílo sankci za nedodržení termínu vyklizení staveniště. Zadává se přesnou částkou v řádech jednotek tisíc korun. Při čtení smluvních podmínek je nutné rozlišovat (nejen u této smluvní pokuty) i nepatrně odlišnou terminologii, neboť vyklizení neznamená totéž co uklizení atd.

Rozmezí sankce u zakázek s cenou díla 30 - 35 mil. Kč bez DPH:

- MINIMUM: **1 000 Kč**; zadáno částkou [č. 150]
- MAXIMUM: **30 000 Kč**; zadáno částkou [č. 122]
- PRŮMĚR: **4 556 Kč**; [u 9 zakázek, 4x NE]

Nedodržení termínu nástupu k odstranění vad

Jako sankce s nejmenší četností se z vytipovaného výčtu ukázala smluvní pokuta za nedodržení termínu nástupu k odstranění vad. Částečně souvisí se sankcí za nedodržení termínu odstranění vad a nedodělků a platí pro ni stejné podmínky. Nástup k odstranění vad musí být proveden obvykle v řádu hodin či dnů po jejich zjištění.

Rozmezí sankce u zakázek s cenou díla 30 - 35 mil. Kč bez DPH:

- MINIMUM: **1 000 Kč**; zadáno částkou [např. č. 31]
- MAXIMUM: **20 000 Kč**; zadáno částkou [č. 122]
- PRŮMĚR: **1 800 Kč**; [u 5 zakázek, 8x NE]

7.4.3 Další smluvní pokuty

Jak již bylo zmíněno, SoD obsahují daleko více smluvních pokut. Následující tabulka č. 7-6 rozšiřuje předchozí výčet sankcí o další, které se opakovaně u zakázek vyskytovaly. Soupis obsahuje i hodnoty (rozmezí hodnot), které daná pokuta obvykle nabývá. Stále je však pomínuta skupina ryze individuálních sankcí konkrétní zakázek.

Tab. 7-6: Seznam dalších smluvních pokut

Název	Orientační hodnota
Sankce v souvislosti s časem	
Prodlení se zahájením díla	2 tis. Kč
Neplnění závazných termínů (milníků, harmonogramu)	10 - 100 tis. Kč
Sankce v souvislosti se subdodavatelem	
Překročení povoleného objemu subdodávek	100 - 500 tis. Kč
Nepovolené práce prováděné subdodavatelem	100 - 200 tis. Kč
Nepředložení seznamu subdodavatelů	10 - 500 tis. Kč
Neodsouhlasená změna subdodavatele	20 - 200 tis. Kč
Neplnění závazků dodavatele vůči subdodavatelům	50 tis. Kč
Sankce v souvislosti s dokumentací	
Nepředložení bankovní záruky / osvědčení o pojištění	50 - 1000 tis. Kč
Neposkytnutí dokumentů pro kontrolu dotačních orgánů	100 - 500 tis. Kč
Nearchivování dokumentů	50 tis. Kč
Špatné vedení / ztráta stavebního deníku	5 tis. Kč
Nedodání všech potřebných dokladů k předání	1 tis. Kč
Ostatní sankce	
Odstoupení od smlouvy	1% - 5% z ceny díla
Neinformování o bytí v likvidaci, insolvenční atd.	50 tis. Kč
Porušení BOZP	5 - 50 tis. Kč
Porušení technologického postupu	20 - 100 tis. Kč
Neprovádění předepsaných zkoušek	0,5 % z ceny díla
Porušení mlčenlivosti	20 - 100 tis. Kč
Neposkytnutí součinnosti	100 tis. Kč
Změna materiálu oproti výkazu výměr	5 tis. Kč
Postoupení, zastavení, započtení pohledávky	30% z ceny pohledávky
Neoznámené zakrytí prací	20 tis. Kč
Nedržení pořádku na staveništi	3 - 10 tis. Kč
Neodsouhlasené využití plochy pro reklamu	5 tis. Kč
Nesplnění jakékoliv jiné povinnosti vyplývající ze smlouvy	2 - 50 tis. Kč

7.4.4 *Shrnutí k smluvním pokutám*

Smluvní pokuty jsou co do četnosti výskytu ve smlouvách o dílo nejčastěji zastoupený druh zajišťovacích prostředků. Jejich obliba spočívá zvláště v jejich jednoduchosti a srozumitelnosti pro obě strany závazkového vztahu. Mezi další výhody patří administrativní nenáročnost a hlavně ceněný preventivní účinek sankce. Užití smluvních pokut v SoD je vřele doporučeno, minimálně v rozsahu:

- prodlení zhotovitele s termínem dokončení,
- nedodržení termínu odstranění vad a nedodělků,
- prodlení objednatele s termínem splatnosti faktur,
- nedodržení termínu vyklizení staveniště.

V zájmu tvorby kvalitní a přitom přehledné smlouvy o dílo by mělo být k výběru jednotlivých sankcí přistupováno zodpovědně a účelně. Tedy rozšířit seznam smluvních pokut i o další sankce, které však musí mít u konkrétní zakázky své opodstatnění. Na rozdíl totiž od jiných jistících instrumentů, zavedení smluvní pokuty do SoD nevytváří apriorní náklady ani na dodavatele, ani zadavatele. To může přispět k situaci, že do smlouvy jsou zaneseny i pokuty, jež nemají u konkrétní zakázky valného smyslu. V konečném důsledku vzniknuvší nepřehledná smlouva lehko ztratí zmiňovaný preventivní potenciál.

Součástí smluvních podmínek může být i ustanovení o *finančním limitu* omezující celkovou výplatu peněžních prostředků za sankce. Vzhledem k částečné provázanosti i rychlému náběhu (často v denní periodě) smluvních pokut, mohou jednotlivé závazky k finančnímu plnění v součtu dosáhnout poměrně vysokých hodnot. Proto se sjednává finanční limit, který určuje maximální hodnotu závazku, který může vzniknout při uplatněním nároku na zaplacení pokut. Limit se stanovuje zpravidla procentem z ceny díla a průměrná sazba se pohybuje okolo 20 %. Ačkoli limit znatelně chrání zvláště dodavatele před přemrštěným finančním plněním za vady, které ani nemusí být způsobeny jeho zásadním selháním, sjednání tohoto limitu ve smlouvách o dílo bývá spíše výjimkou a dle dat z databáze se objevuje jen u cca. jedné desetiny veřejných zakázek.

7.5 Zádržné

Finanční pozastávka patří k tradičním formám zajištění obchodních rizik ve smlouvách o dílo. Princip pozdržení proplacení díla je zadavatelům obecně známý a mají často již z předešlých kontraktů zkušenosti s jeho zaváděním do smluvního vztahu i s následným vlastním zadržením a proplacením pozastávky během realizace díla. Mezi aspekty, které odlišují jednotlivé pozastávky v různých smlouvách o dílo, patří výše zádržného a konkrétní způsob výplaty. Do podmínek finanční pozastávky promlouvá hojně i jiný zajišťovací prostředek - bankovní záruka, která se může částečně krýt se zádržným, neboť plní obdobnou funkci v rámci jištění se vůči obchodním rizikům, případně může bankovní záruka přímo navazovat na instrument finanční pozastávky.

Doporučené hodnoty na výši zádržného:

Z tabulky č. 7-7 je zřejmý konsenzus, že výše zádržného by se měla stanovit v úrovni 10 % z ceny díla. Způsob vyplacení je pojmán rozdílně a do značné míry záleží i na tom, zda na zádržné navazují případné bankovní záruky.

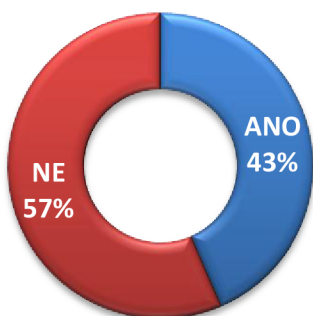
Tab. 7-7: Doporučená výše zádržného

	Zdroj	Doporučená výše a způsob vyplacení
Zádržné	[6]	10 % z ceny díla; 50 % zádržného po úspěšném předání díla, 50 % v postupných ročních splátkách
	[2]	10 % z ceny díla; po odstranění vad z přejímacího řízení, případně po úspěšné kolaudaci
	[17]	10 % z ceny díla; vyplacení po uplynutí záruční doby

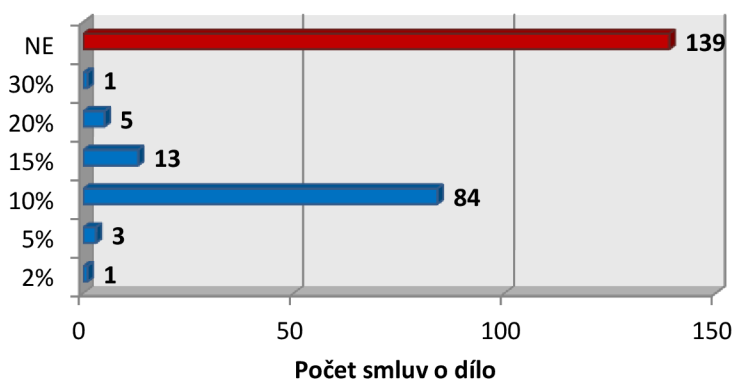
7.5.1 Výskyt a výše zádržného v SoD

První hledisko při zpracování dat věnovaných zádržnému posuzovalo, nakolik je instrument finanční pozastávky v praxi využíván. Výstupy grafu č. 7-2, který zobrazuje celkové výsledky na kompletním vzorku SoD, dokladují, že i přes svou tradičnost zádržné nepatří k tak hojně užívaným zajišťovacím prostředkům jako smluvní pokuty nebo pojištění odpovědnosti za škodu. Pokud se však ve smlouvě vyskytne, zpravidla bývá dodržen nepsaný úzus výše zádržného okolo 10 % z ceny díla.

Výskyt zádržného v SoD
(246 zakázek)

Četnosti výskytu dle hodnoty zádržného
(246 zakázek)

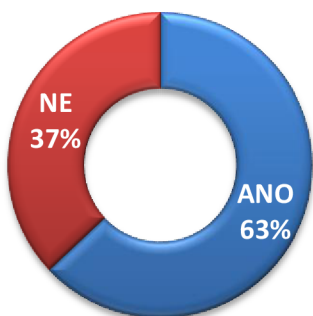
Graf č. 7-2: Výskyt zádržného na celém vzorku SoD

Zajímavější náhled na výskyt zádržného ve smlouvách o dílo však nabízí až rozdělení tohoto grafu na dva totožné s tím, že první (graf č. 7-3) bude zahrnovat údaje veřejných zakázek s oznámením o zadání zakázky ve Věstníku do 31.12.2013 a druhý (graf č. 7-4) data veřejných zakázek zanesených do Věstníku od 1.1.2014. Z takto provedeného rozčlenění je patrné, že v průběhu sběru dat pro diplomovou práci došlo k zřetelné změně v zaběhnuté praxi při zavádění finanční pozastávky do smluvního ujednání. První skupina smluv o dílo ještě ve značné míře obsahuje instrument zádržného, druhá skupina, obsahující novější SoD, již finanční pozastávku do takové míry nevyužívá. Zde uvedený předěl (přelom roku 2013/2014) je pouze přibližně odhadnutý z toho, jak se datová řada z komplexního pohledu jevila, nicméně toto období nabízí několik skutečností, které by této změně v užívání zádržného v SoD mohly nahrávat. Jedná se zejména o:

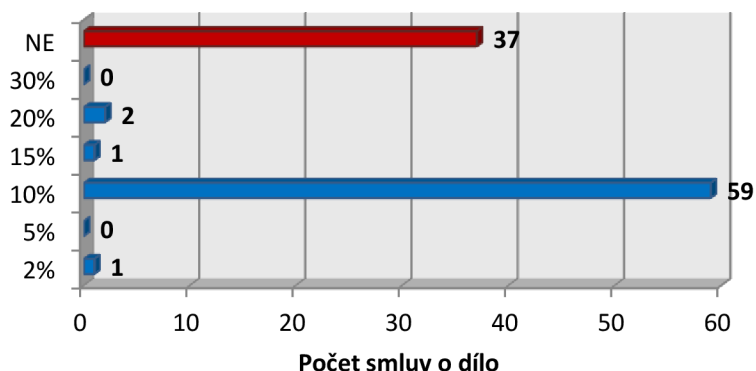
- začátek platnosti nového občanského zákoníku, který mimo jiné ruší původní obchodní zákoník, na který se starší smlouvy odkazovaly,
- postupný přechod na nové programové období EU 2014 - 2020.

Většina zakázek z rozboru je financována za pomoci některého z operačních programů EU. Zadavatelé tak nezřídka využívají i návody či vzory dotačních orgánů a je možné, že s přechodem na nové programové období došlo i k revizi těchto vzorů s ohledem na nové právní předpisy. Pro vysvětlení této změny nesmíme ale opominout ani faktické nevýhody zádržného, o kterých však bude v této práci pojednáno později.

Výskyt do 31.12.2013
(100 zakázek)

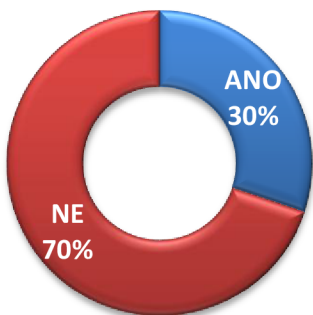
Četnosti výskytu dle hodnoty zádržného
(100 zakázek)

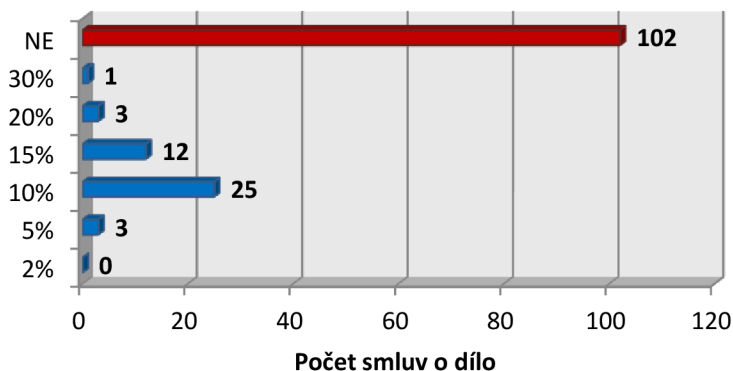
Graf č. 7-3: Výskyt zádržného ve SoD uzavřených do 31.12.2013

Výskyt od 1.1.2014
(146 zakázek)

Četnosti výskytu dle hodnoty zádržného
(100 zakázek)

Graf č. 7-4: Výskyt zádržného ve SoD uzavřených od 1.1.2014

Akt vypuštění institutu zádržného ze smluv o dílo však neznamená, že by zadavatelé rezignovali na jištění se vůči rizikům zejména týkající se vad a nedodělků zjištěných při předání a převzetí díla nebo v záruční době. Z analýzy totiž vyplývá, že zadavatelé pro tyto oblasti rizik pouze začali upřednostňovat jiné zajišťovací prostředky.

7.5.2 *Úroky versus marže z pozastavených finančních prostředků*

Druhé hledisko problematiky zádržného, které bylo podrobena hlubšímu rozboru, spočívá v otázce, zda a jaké úroky mohou plynout zadavateli z jeho účtu, kde leží pozastavené peníze, případně jestli výše těchto úroků by mohla motivovat zadavatele k oddalování vrácení pozastávky například posouváním termínu předání a převzetí stavebního díla. Výše bankovních úroků se odvíjí od tří základních proměnných: úrokové sazby, kreditního zůstatku na účtu a času, po který jsou peníze uloženy na účtu.

Úroková sazba a kreditní zůstatek

Současné úrokové sazby běžných veřejných účtů u bank působících v České republice jsou velmi nízké. Zpravidla se pohybují v desetínách procenta p.a. V případě kreditního zůstatku, pokud budeme brát v potaz pouze výnos ze zadržené částky a zároveň respektovat smluvní zvyklost pozdržení jedné desetiny z ceny díla, bude obvykle úročená částka představovat obnos v řádu jednotek milionů Kč.

Čas

Doba pozdržení pozastávky tvoří nejvíce ovlivnitelnou položku. Při rozboru se ukázalo, že oproti prvotním předpokladům autora této práce se nakonec ani v jedné SoD neobjevilo ustanovení o držení pozastavené částky striktně po celou dobu záruční lhůty. Vždy bylo vrácení pozastávky buď odkázáno na dobu po odstranění vad a nedodělků zjištěných při předání a převzetí díla, nebo existovala možnost vyplacení zádržného za podmínky předložením bankovní záruky, která nahradí zádržné, a dodavatel tak může dostat své peníze zpátky před uplynutím záruční doby.

Na podkladě těchto skutečností byl proveden modelový propočet uvedený na obrázku č. 7-3. Varianta č. 1 zohledňuje situaci, kdy je pozastávka držena po dobu 90 dní po dokončení díla na samostatném účtu. Varianta č. 2 počítá úrok za situace, kdy by k vyplacení pozastávky došlo rok po dokončení díla z důvodu větších nedodělků nebo například běhu zkušebního provozu. Zároveň je v tomto případě zádržné deponováno na účtu s celkovým objemem peněz přesahující 5 mil. Kč. Úrokové sazby jsou převzaty z ceníku banky, která je uvedena v SoD u položky „Bankovní spojení“. Typ účtu se předpokládá: běžný účet veřejného sektoru. Vypočtené úroky jsou jen ze zádržného.

195	„Oslov – ČOV a kanalizace (Revitalizace Orlické nádrže)“		
DATUM	ZADAVATEL	ZHOTOVITEL	
11.7.2014	Obec Oslov	EUROVIA CS, a.s.	
ŘÍZENÍ	POČET NAB.	PŘEDPOKLÁDANÁ HODNOTA	CENA DÍLA bez DPH
Otevřené	10	28 723 674,00 Kč	24 418 989,21 Kč
POPIS			
Projektová dokumentace pro provádění stavby navrhuje zřízení centrální ČOV - 270 EO pro obec Oslov v okrese Písek pro čištění odpadních vod ze zástavby v obci. Pro přivedení odpadních vod bude v obci zřízena soustava kanalizačních sběračů a výtlaků oddílné splaškové kanalizace v délce 3.285,79 m			
REALIZACE	ZÁRUKA	JISTÍCÍ INSTRUMENTY OBCHODNÍHO RIZIKA VE SOD	
315	60	ZÁDRŽNÉ	BANKOVNÍ ZÁRUKY
DNÍ	MĚSÍCŮ		
ANALÝZA ZÁDRŽNÉHO			
STANOVENÍ ZÁDRŽNÉHO	HODNOTA POZASTÁVKY	ZPŮSOB VYPLACENÍ	
10%	→ 2 441 898,92 Kč	Po odstranění vad a nedodělků a úspěšném protokolárním předání	
BANKOVNÍ SPOJENÍ	KÓD BANKY	DRUH KLIENTA	
Česká spořitelna, a.s.	0/800	VEŘEJNÝ SEKTOR	
MODELOVÉ SITUACE:			
VARIANTA 1	TYP ÚČTU	KREDIT. ZŮSTATEK	PÁSMO A ÚROK
	BĚŽNÝ ÚČET VEŘEJNÉHO SEKTORU	1 000 000 - 4 999 999 Kč →	2. 0,10%
	VYPLACENÍ	KOMENTÁŘ	
90	DNÍ PO PŘEDÁNÍ A PŘEVZETÍ DÍLA	90 dní - čas potřebný na odstranění drobných vad a nedodělků, na účtu jen pozastávka, úročeno denním úrokem 0,10% p.a., vyplácen čtvrtletně.	
VÝPOČET ÚROKU ZE ZÁDRŽNÉHO:		$\frac{\text{(jistina} \cdot \text{sazba} \cdot \text{počet dní)}}{360} =$	610 Kč
VARIANTA 2	TYP ÚČTU	KREDIT. ZŮSTATEK	PÁSMO A ÚROK
	BĚŽNÝ ÚČET VEŘEJNÉHO SEKTORU	5 000 000 Kč a více →	3. 0,20%
	VYPLACENÍ	KOMENTÁŘ	
365	DNÍ PO PŘEDÁNÍ A PŘEVZETÍ DÍLA	365 dní - čas potřebný na odstranění závažných vad a nedodělků, na účtu je více peněz, úročeno denním úrokem 0,20% p.a., vyplácen ročně.	
VÝPOČET ÚROKU ZE ZÁDRŽNÉHO:		$\frac{\text{(jistina} \cdot \text{sazba} \cdot \text{počet dní)}}{360} =$	4 952 Kč
EXISTUJÍCÍ BANKOVNÍ ZÁRUKY			
1. Performance Guarantee / Realizační záruka za řádné provedení díla		1 200 000,00 Kč	
2. Warranty Guarantee / Záruka za záruční opravy		1 000 000,00 Kč	

Obr. 7-3: Propočet úroků zadavatele ze zádržného

Z propočtu, který uvádí jen ilustrativní výpočet úroků a nezahrnuje bankovní poplatky nebo danění, je patrné, že za současných úrokových podmínek na bankovním trhu a zaběhnutých zvyklostech při stanovení velikosti a způsobu vyplácení zádržného nepředstavuje pro zadavatele držení pozastávky na svém účtu významný finanční profit.

Naproti tomu přirozený zájem každé stavební společnosti je mít pod svou správou všechny jí patřící peníze, které může díky tomu dále investovat a vytvářet z nich zisk. Pokud bychom vůči variantě 2 z propočtu čistě hypoteticky předpokládali marži stavební firmy 5% z investovaných prostředků a k tomu ještě navíc obrátku peněz i několikrát do roka, měla by (ne)zadržovaná částka v rukou dodavatele daleko větší výtěžnost, a tudíž i hodnotu pro stavební firmu, než je tomu v případě roční pozastávky deponované na účtu zadavatele. Aby dodavatel nepřišel alespoň o zmíněné úroky, obsahují leckdy SoD alespoň ustanovení o tom, že výše úroků ze zadržené částky bude přičtena k pozastávce při jejím vyplacení dodavateli.

7.5.3 Shrnutí k zádržnému

Finanční pozastávka tradičně představovala obvyklý zajišťovací prostředek ošetřující řádné dokončení díla i následné plnění záručních oprav na díle. Provedený rozbor v této diplomové práci však naznačil, že užití zádržného ve smlouvách o dílo je na ústupu. Hlavní příčina se dá patrně přisuzovat rozšiřující se nabídce bankovní záruk a jejich častějšímu užití v SoD. Bankovní záruky totiž díky své povaze poskytují zadavateli obdobnou jistotu jako zádržné, přitom pro dodavatele skýtají mnohé výhody. Přesto se pozastávka stále v některých smlouvách objevuje. Její přednost spočívá v administrativně méně náročném postupu a zadavatelé s ní mají dlouholeté zkušenosti. Zpravidla se přitom dodržuje dlouhodobý nepsaný úzus 10 procent co do velikosti zádržného. Zásadní rozdíl, který odlišuje nástroj zádržného v jednotlivých smlouvách, tkví zejména v podmínkách vyplácení. Zároveň bylo nastíněno, že možný úrokový profit zadavatele z pozastavené částky na svém účtu je zanedbatelný.

Pokud se tedy přesto zadavatel rozhodne zavést do smlouvy o dílo zádržné, z hlediska efektivnějšího nastavení instrumentu je žádoucí, aby nedocházelo případně k nesmyslnému souběhu vícero zajišťovacích prostředků se stejnou funkcí (viz obrázek č. 7-3) a naopak přisoudit zádržnému konkrétní účel v mixu jistících opatření.

7.6 Bankovní záruky

Bankovní záruce se dostává stále většímu významu mezi zajišťovacími prostředky vůči obchodnímu riziku. Jak již bylo v předchozím textu zmíněno, bankovní záruka má svou funkci v SoD blízko k jinému zajišťovacímu prostředku - finanční pozastávce. Za nejpodstatnější výhodu bankovní záruky vůči zádržnému můžeme označit její schopnost garantovat zadavateli finanční prostředky v případě neplnění smluvních podmínek, aniž by musely být zadržovány či jinak blokovány peníze dodavatele. Z výčtu záruk uvedeného v oddíle 6.3.4. bylo možné ze smluv o dílo blíže rozebrat:

- realizační záruku za řádné provedení díla (*Performance Guarantee*),
- záruku za záruční opravy (*Warranty Guarantee*),
- záruku za zádržné (*Retention Guarantee*).

Zásadní rozdíl mezi těmito bankovními zárukami tkví v tom, že první dvě uvedené záruky se vyznačovaly povinností je zadavateli předložit, kdežto záruka za zádržné byla zanesena do smluv spíše jako možnost náhrady za finanční pozastávku. Pokud by však dodavatel nepředložil bankovní záruku za zádržné, zadavateli by stále zbývala pozastávka na jeho účtu, ze které by směl v případě neplnění smluvních závazků dodavatelem čerpat finanční prostředky, takže onen akt nepředložení by neznamenal porušení smlouvy. Nicméně v analyzovaném vzorku SoD se bankovní záruka za zádržné takřka nevyskytovala. Slovní zmínka o ní byla povšimnuta jen v deseti případech, navíc funkčně vystupovala totožně jako záruka za záruční opravy, a tak se sjednání ostatních záruk již u takové zakázky ani nepožadovalo. Ve většině případů se totiž vrácení zádržného naopak podmiňuje předložením ve smlouvě výslovně zmíněné záruky za záruční opravy. Vzhledem k nízkému počtu dat a jisté výkladové spornosti kolem záruk za zádržné byly v následném rozboru podrobeny analýze pouze „povinné“ (dle znění v SoD) bankovní záruky, tedy: realizační a za záruční opravy.

Doporučené hodnoty na výši bankovních záruk:

Požadovaná výše bankovních záruk má přímý vliv na jejich cenu. Pro jejich efektivní nastavení ve smlouvě o dílo je tedy nezbytné, kromě odpovědného výběru pouze účelných bankovních záruk na zakázce, též stanovit jejich přiměřenou výši, která

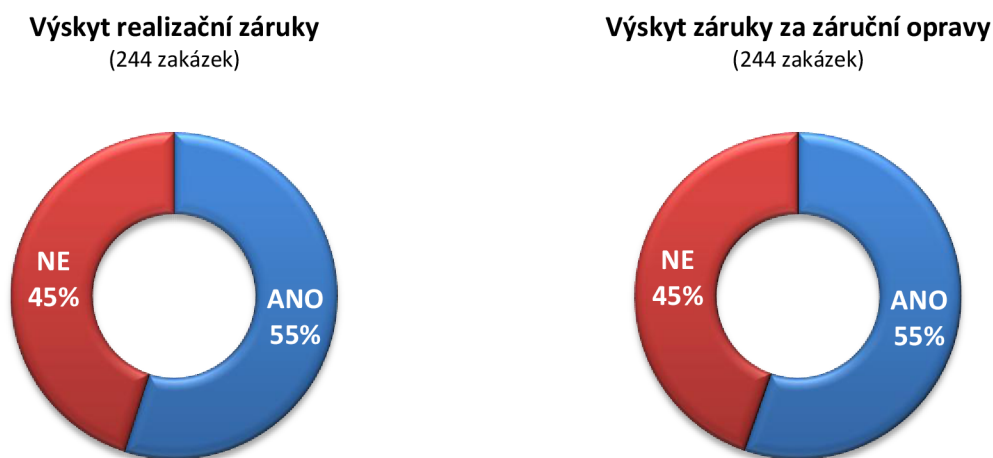
zbytečně nezatíží dodavatele, a přitom ochrání zájmy zadavatele. Oproti jiným zajišťovacím prostředkům však v otázce na výši bankovní záruky již nepanuje taková shoda u odborné veřejnosti, což je patrné i z následující tabulky č. 7-8.

Tab. 7-8: Doporučená výše bankovních záruk

Typ bankovní záruky	Zdroj	Doporučená výše a doba platnosti
Realizační záruka za řádné provedení díla - (Performance Guarantee)	[6]	5 % z ceny díla; do úspěšného předání a převzetí díla
	[16]	5 - 10 %; do podpisu převjímacího protokolu + 30 dní
	[3]	20 - 120 %; <i>neuveđeno</i>
Záruka za záruční opravy - (Warranty Guarantee)	[6]	5 % z ceny díla; každý rok sniženo odpovídajícím podílem z výše záruky za jeden rok záruční lhůty
	[16]	5 - 10 %; po celou dobu záruční lhůty
	[3]	10 - 20 %; <i>neuveđeno</i>

7.6.1 Výskyt a výše bankovních záruk v SoD

První zkoumaným hlediskem v analýze bankovních záruk byl jejich výskyt, případně i průměrná výše požadavku. Vzorek obsahoval 244 smluv o dílo, neboť u dvou zakázek se objevil požadavek na složení jisté peněžní jistiny, která sice má obdobnou funkci jako bankovní záruka, avšak svou podstatou se výrazně liší. Celkový výskyt bankovních záruk uvádí graf č. 7-5.

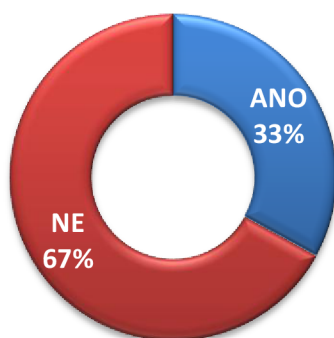

Graf č. 7-5: Výskyt bankovních záruk na celém vzorku SoD

Shodné hodnoty výskytu obou záruk naznačují jejich spojitost a v mnoha případech společné zavádění do smlouvy o dílo. Obdobně jako u zádržného je však zajímavější rozdělit oba grafy dle data zavedení do Věstníku veřejných zakázek, přičemž graf č. 7-6 obsahuje výskyt bankovních záruk v SoD do konce roku 2013 a graf č. 7-7 prvních 8 měsíců roku 2014. V níže uvedených grafech má realizační záruka zkratku „RZ“ a záruka za záruční opravy zkratku „ZZ“.

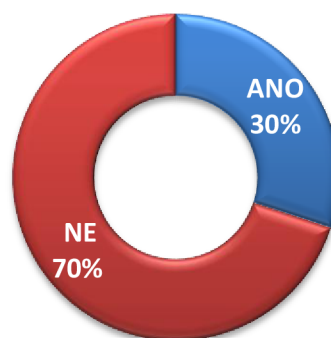
Výskyt RZ do 31.12.2013

(100 zakázek)

Výskyt ZZ do 31.12.2013

(100 zakázek)

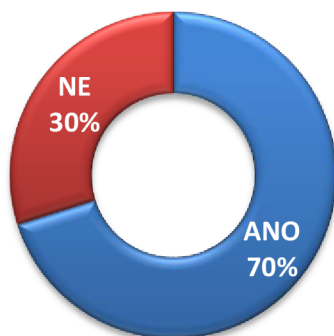

Graf č. 7-6: Výskyt bankovních záruk ve SoD uzavřených do 31.12.2013

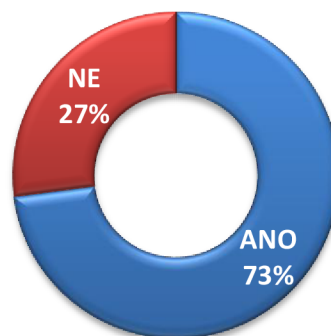
Výskyt RZ od 1.1.2014

(144 zakázek)

Výskyt ZZ od 1.1.2014

(144 zakázek)

Graf č. 7-7: Výskyt bankovních záruk ve SoD uzavřených od 1.1.2014

Pokud porovnáme grafy výskytu bankovních záruk a výskytu zádržného z oddílu 7.5.1., povšimneme si takřka totožných hodnot, leč v opačném pořadí. Tato „shodnost“ přispívá k domněnce postupného nahrazování instrumentu zádržného právě kombinací uvedených bankovních záruk, tedy realizační bankovní záruky za řádné provedení díla a bankovní záruky za záruční opravy.

Co se týče průměrných hodnot požadavků na jejich výši, pohybují se u spodní hranice rozmezí vytyčeného dle jednotlivých doporučení uvedených v tabulce č. 7-8. Přesná čísla průměrných hodnot shrnuje následující tabulka č. 7-9.

Tab. 7-9: Průměrná výše bankovních záruk z databáze

Typ bankovní záruky	Počet SoD	Průměrná výše
Realizační	134	8,45 %
Za záruční opravy	135	4,94 %

7.6.2 Cena bankovní záruky

Cena bankovní záruky se odvíjí obdobně jako u pojištění od základny, kterou tvoří výše požadavku na záruční částku, a bankovní sazby, jež zohledňuje solventnost klienta, rizikovost projektu a další okolnosti. Také zde platí, že bankovní záruka se sjednává individuálně dle potřeb klienta na konkrétní stavební projekt a přesný algoritmus stanovení sazby banky nezveřejňují. Nápomocné nejsou ani konkrétní záruční listiny přiložené ke smlouvě, neboť sazbu ani cenu běžně ve svém textu neobsahují. Proto se autor této práce musí odkázat na údaje z odborné literatury, kde například Košulič J. ve svém článku zmiňuje³¹: „Náklady na poskytnutí bankovní záruky obvykle činí 0,3 % za zpracování žádosti, 0,6 % za uzavření smlouvy a cca 2 % je roční úrok.“ Jisté rozmezí udává ve své publikaci i Tichý M.³²: „V závislosti na bonitě žadatele a na bonitě projektu činí v Česku poplatek za bankovní záruku přibližně 0,5 až 4 % zaručované částky.“

³¹ KOŠULIČ, Jiří. *Veřejné stavební zakázky - Cena a kvalita*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 06-07/13, roč. 2013, s. 48-50, ISSN 1802-2030.

³² TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, 396 s. ISBN 80-7179-415-5. (str. 324)

Na základě těchto skutečností se vytvořily pro následný propočet modelově dvě varianty sazeb, které zohledňují rozdílnou bonitu klienta. Rozmezí je patrné v tabulce č. 7-10. S ohledem na fakt, že se v literatuře nezmiňuje cenový rozdíl mezi jednotlivými typy bankovních záruk, platí tyto sazby pro obě zkoumané bankovní záruky.

Tab. 7-10: Variantní sazby ceny bankovní záruky

Bonita klienta	Zpracování žádosti	Uzavření smlouvy	Roční úrok
VYSOKÁ	0,3 %	0,6 %	1,5 %
NÍZKÁ			3,0 %

Dále bylo potřeba stanovit nové cílové výše požadovaných bankovních záruk. S přihlédnutím k uvedeným doporučením a průměrným hodnotám z databáze se opět definovaly dvě varianty, kde první z nich zohledňuje bezpečnější a druhá mírnější nastavení požadavků na jejich výši. Konkrétní hodnoty jsou uvedeny v tabulce č. 7-11.

Tab. 7-11: Variantní výše požadavku na bankovní záruku

	Realizační	Za záruční opravy
VARIANTA 1	10 %	5 %
VARIANTA 2	5 %	3 %

Na základě definování uvedených vstupních podmínek, byly opět sestaveny modelové propočty, které mají za cíl přiblížit možné finanční dopady sjednání bankovních záruk na dodavatele. Příklady se týkají skutečných veřejných zakázek, a tak v propočtu rámeček „SKUTEČNOST“ obsahuje reálné výše bankovních záruk požadovaných ve smlouvě o dílo. Následně se tyto částky ponížily v míře dle stanovených variant a spočetly se možné nižší náklady na pořízení. Úspora v dolní části propočtu tak říká, o kolik by mohla být zakázka levnější za nových podmínek a to jak v Kč, tak i v % z celkové ceny díla bez DPH. Zároveň byla v propočtech přisouzena dodavatelům i jiná bonita klienta s cílem demonstrovat rozdílné bankovní podmínky pro firmy na stavebním trhu. Je však nutné zmínit, že vysoká i nízká bonita byla přidělena dodavatelům jen náhodně a nevyjadřuje reálnou situaci stavebních podniků. Obrázek č. 7-4 tak uvádí zakázku s vysoko-bonitním dodavatelem, obrázek č. 7-5 zakázku s nízko-bonitním klientem a obrázek č. 7-6 propočítává náklady za bankovní záruky u zakázky s dlouhou záruční lhůtou, po jejíž trvání musí být sjednána záruka za záruční opravy.

110	Výběr zhotovitele na akci "Velké Přílepy - rekonstrukce a intenzifikace ČOV a zkapacitnění kanalizačního přivaděče"						
DATUM	ZADAVATEL	ZHOTOVITEL					
21.2.2014	Obec Velké Přílepy	POHL cz, a.s.					
ŘÍZENÍ	POČET NAB.	PŘEDPOKLÁDANÁ HODNOTA	CENA DÍLA bez DPH				
Otevřené	9	35 004 044,00 Kč	29 080 224,00 Kč				
POPIS							
Předmětem zakázky byl výběr dodavatele na realizaci akce „Velké Přílepy - rekonstrukce a intenzifikace ČOV a zkapacitnění kanalizačního přivaděče“. V rámci akce byla řešena rekonstrukce a intenzifikace mechanicko - biologické ČOV s max. kapacitou 5 500 EO a zkapacitnění kanalizačního přivaděče v délce 0,5 km.							
REALIZACE	ZÁRUKA	ZÁDRŽNÉ	JÍSTÍCÍ INSTRUMENTY OBCHODNÍHO RIZIKA VE SOD				
427	60		BANKOVNÍ ZÁRUKY	POJIŠTĚNÍ			
1,19	5			SANKCE			
ANALÝZA BANKOVNÍCH ZÁRUK							
BONITA KLIENTA	ZPRACOVÁNÍ ŽÁDOSTI	UZAVŘENÍ SMLOUVY	ROČNÍ ÚROK				
VYSOKÁ	→ 0,30%	0,60%	1,50%				
SKUTEČNOST	RETENTION BOND	%	PERFORMANCE BOND	%	WARRANTY BOND	%	
	NE		5 500 000,00 Kč	18,91%	3 000 000,00 Kč	10,32%	
	1. ROK	2. ROK	3. ROK	4. ROK	5. ROK	6. ROK	7. ROK
REALIZACE		ZÁRUČNÍ DOBA					CENA BANK. ZÁRUK
132 000 Kč	79 125 Kč	45 000 Kč	45 000 Kč	45 000 Kč	45 000 Kč	8 550 Kč	→ 399 675 Kč
MODELOVÉ SITUACE:							
VARIANTA 1	RETENTION BOND	%	PERFORMANCE BOND	%	WARRANTY BOND	%	
	NE		2 908 022,40 Kč	10,00%	1 454 011,20 Kč	5,00%	
	1. ROK	2. ROK	3. ROK	4. ROK	5. ROK	6. ROK	7. ROK
REALIZACE		ZÁRUČNÍ DOBA					CENA BANK. ZÁRUK
69 793 Kč	39 040 Kč	21 810 Kč	21 810 Kč	21 810 Kč	21 810 Kč	4 144 Kč	→ 200 217 Kč
VARIANTA 2	RETENTION BOND	%	PERFORMANCE BOND	%	WARRANTY BOND	%	
	NE		1 454 011,20 Kč	5,00%	872 406,72 Kč	3,00%	
	1. ROK	2. ROK	3. ROK	4. ROK	5. ROK	6. ROK	7. ROK
REALIZACE		ZÁRUČNÍ DOBA					CENA BANK. ZÁRUK
34 896 Kč	22 595 Kč	13 086 Kč	13 086 Kč	13 086 Kč	13 086 Kč	2 486 Kč	→ 112 322 Kč
ÚSPORA NA ZAKÁZCE		v Kč	v %		POZNÁMKY K PROPOČTU		
VARIANTA 1	199 458 Kč	0,69%		- hodnoty za jednotlivé roky ukazují rozpočítanou cenu záruky do let			
VARIANTA 2	287 353 Kč	0,99%		- administrativní úroky (0,3 a 0,6 %) jsou zahrnuty do propočtu jen 2x			
				- procentní cenové sazby se uvažují u obou záruk stejné			
				- počítáno s konstatní výší bankovní záruky bez postupného uvolňování			

Obr. 7-4: Propočet ceny bankovní záruky u dodavatele s vysokou bonitou

84	Zhotovitel stavby akce: „Orlík nad Vltavou – ČOV a kanalizace (Revitalizace Orlické nádrže a okolí)“						
DATUM	ZADAVATEL	ZHOTOVITEL					
20.9.2013	Orlík nad Vltavou	Casta dopravní stavby s.r.o.					
ŘÍZENÍ	POČET NAB.	PŘEDPOKLÁDANÁ HODNOTA	CENA DÍLA bez DPH				
Otevřené	9	22 500 000,00 Kč	14 457 903,70 Kč				
POPIS							
Výstavba centrální čistírny odpadních vod a kanalizace.							
REALIZACE	ZÁRUKA	ZÁDRŽNÉ	JÍSTÍCÍ INSTRUMENTY OBCHODNÍHO RIZIKA VE SOD	SANKCE			
425	60		BANKOVNÍ ZÁRUKY	POJIŠTĚNÍ			
1,19	5						
ANALÝZA BANKOVNÍCH ZÁRUK							
BONITA KLIENTA	ZPRACOVÁNÍ ŽÁDOSTI	UZAVŘENÍ SMLOUVY	ROČNÍ ÚROK				
NÍZKÁ	→ 0,30%	0,60%	3,00%				
SKUTEČNOST	RETENTION BOND	%	PERFORMANCE BOND	%	WARRANTY BOND	%	
	NE		2 500 000,00 Kč	17,29%	1 250 000,00 Kč	8,65%	
	1. ROK	2. ROK	3. ROK	4. ROK	5. ROK	6. ROK	7. ROK
RÉALIZACE		ZÁRUČNÍ DOBA					CENA BANK. ZÁRUK
97 500 Kč	55 875 Kč	37 500 Kč	37 500 Kč	37 500 Kč	37 500 Kč	7 125 Kč	→ 310 500 Kč
MODELOVÉ SITUACE:							
VARIANTA 1	RETENTION BOND	%	PERFORMANCE BOND	%	WARRANTY BOND	%	
	NE		1 445 790,37 Kč	10,00%	722 895,19 Kč	5,00%	
	1. ROK	2. ROK	3. ROK	4. ROK	5. ROK	6. ROK	7. ROK
RÉALIZACE		ZÁRUČNÍ DOBA					CENA BANK. ZÁRUK
56 386 Kč	32 313 Kč	21 687 Kč	21 687 Kč	21 687 Kč	21 687 Kč	4 121 Kč	→ 179 567 Kč
VARIANTA 2	RETENTION BOND	%	PERFORMANCE BOND	%	WARRANTY BOND	%	
	NE		722 895,19 Kč	5,00%	433 737,11 Kč	3,00%	
	1. ROK	2. ROK	3. ROK	4. ROK	5. ROK	6. ROK	7. ROK
RÉALIZACE		ZÁRUČNÍ DOBA					CENA BANK. ZÁRUK
28 193 Kč	18 564 Kč	13 012 Kč	13 012 Kč	13 012 Kč	13 012 Kč	2 472 Kč	→ 101 278 Kč
ÚSPORA NA ZAKÁZCE		v Kč	v %	POZNÁMKY K PROPOČTU			
VARIANTA 1	130 933 Kč	0,91%	- hodnoty za jednotlivé roky ukazují rozpočítanou cenu záruky do let				
VARIANTA 2	209 222 Kč	1,45%	- administrativní úroky (0,3 a 0,6 %) jsou zahrnuty do propočtu jen 2x				
			- procentní cenové sazby se uvažují u obou záruk stejné				
			- počítáno s konstantní výší bankovní záruky bez postupného uvolňování				

Obr. 7-5: Propočet ceny bankovní záruky u dodavatele s nízkou bonitou

77	ČOV HODKOVICE - Intenzifikace					
DATUM	ZADAVATEL	ZHOTOVITEL				
23.8.2013	Zlatníky-Hodkovice	Sdružení ALPINE - Hakov - HODKOVICE				
ŘÍZENÍ	POČET NAB.	PŘEDPOKLÁDANÁ HODNOTA	CENA DÍLA bez DPH			
Otevřené	9	18 000 000,00 Kč	15 489 493,00 Kč			
POPIS						
Předmětem veřejné zakázky je intenzifikace stávající ČOV jejíž kapacita 800 EO je v současné době naplněna. S plánovaným rozvojem obce je potřebné navýšení kapacity na 2000 EO a zároveň technické a technologické zhodnocení ČOV.						
REALIZACE	ZÁRUKA	JÍSTÍCÍ INSTRUMENTY OBCHODNÍHO RIZIKA VE SOD				
365	120	ZÁDRŽNÉ	BANKOVNÍ ZÁRUKY			
1 ROK	10 LET					
		POJIŠTĚNÍ	SANKCE			
ANALÝZA BANKOVNÍCH ZÁRUK						
BONITA KLIENTA	→	ZPRACOVÁNÍ ŽÁDOSTI	UZAVŘENÍ SMLOUVY			
VYSOKÁ		0,30%	0,60%			
			ROČNÍ ÚROK			
			1,50%			
SKUTEČNOST	RETENTION BOND	%	PERFORMANCE BOND	%	WARRANTY BOND	%
	NE		1 500 000,00 Kč	9,68%	1 500 000,00 Kč	9,68%
	1. ROK	2. ROK	3. až 10. ROK (CELKEM)		11. ROK	
	36 000 Kč	36 000 Kč	180 000 Kč		22 500 Kč	→ 274 500 Kč
MODELOVÉ SITUACE:						
VARIANTA 1	RETENTION BOND	%	PERFORMANCE BOND	%	WARRANTY BOND	%
	NE		1 548 949,30 Kč	10,00%	774 474,65 Kč	5,00%
	1. ROK	2. ROK	3. až 10. ROK (CELEKEM)		11. ROK	
	37 175 Kč	18 587 Kč	92 937 Kč		11 617 Kč	→ 160 316 Kč
VARIANTA 2	RETENTION BOND	%	PERFORMANCE BOND	%	WARRANTY BOND	%
	NE		774 474,65 Kč	5,00%	464 684,79 Kč	3,00%
	1. ROK	2. ROK	3. až 10. ROK (CELKEM)		11. ROK	
	18 587 Kč	11 152 Kč	55 762 Kč		6 970 Kč	→ 92 472 Kč
ÚSPORA NA ZAKÁZCE						
	v Kč	v %				
VARIANTA 1	114 184 Kč	0,74%				
VARIANTA 2	182 028 Kč	1,18%				
POZNÁMKY K PROPOČTU						
- hodnoty za jednotlivé roky ukazují rozpočtanou cenu záruky do let						
- administrativní úroky (0,3 a 0,6 %) jsou zahrnuty do propočtu jen 2x						
- procentní cenové sazby se uvažují u obou záruk stejné						
- počítáno s konstantní výší bankovní záruky bez postupného uvolňování						

Obr. 7-6: Propočet ceny bankovní záruky u zakázky s delší záruční lhůtou

Pro komplexnímu pojednání o bankovních zárukách zde patří zmínit ještě jednu skutečnost. Banky mohou podmiňovat její vystavení požadavkem, aby klient v průběhu platnosti bankovní záruky udržoval jistý finanční obnos, kryjící část její výše, na účtu v téže bance. Na tento fakt poukazuje Bušina F., který ve svém výzkumu uvádí příklad s požadovanou výší okolo 50 % z bankovní záruky a k tomu dodává³³: „Při současné praxi mají společnosti tyto prostředky deponované na účtech svých bank, nemohou s nimi nakládat a ještě za to platí.“ Existuje zde obdobný problém jako u zádržného, že dodavatel nemá po delší dobu všechny své finanční prostředky volně k užití, a tedy faktický náklad bankovní záruky je pro něj vyšší než jen zaplacená částka. Samozřejmě vždy záleží na konkrétních podmínkách ve vztahu banka - stavební společnost, nicméně Bušina F. shrnuje svůj postoj k tomuto zajišťovacímu prostředku slovy³⁴: „Stávající systém u vystavování bankovních garancí aj. je více výhodný pro bankovní ústavy, než pro jednotlivé zadavatele či zhotovitele.“

7.6.3 *Jistina jako zajišťovací prostředek*

Ve dvou smlouvách o dílo [zakázky č. 134 a 160] se objevil místo podmínky předložení bankovní záruky výslovný požadavek na převedení konkrétní finanční částky na účet zadavatele. Funkčně obnos plní obdobný účel jako bankovní záruka nebo zádržné. U zakázky [č. 134] *Odkanalizování Rovenska pod Troskami* se například v článku 3.1 SoD píše: „Zhotovitel převede nejpozději do 28.2.2015 na účet objednatele částku ve výši 4% z celkové ceny díla (včetně rezervy bez DPH) zaokrouhlenou na jednotky statisíců korun. Finanční jistota bude sloužit jako zajišťovací instrument za řádné dodržení smluvních podmínek, kvality a termínů provedení díla, odstraňování vad a nedodělků, odstraňování vad a nedodělků v záruční době a na funkčnost díla.“ Tedy se nejedná o formát jistoty známé ze zadávacího řízení, jak by se mohlo dle názvu zaměnit.

Na základě poznatků uvedených v této kapitole lze konstatovat, že užití instrumentů zádržného nebo bankovních záruk by splnilo obdobný účel a pro dodavatele by bylo výhodnější. Vzhledem k nízkému výskytu požadavku na složení finanční jistiny v databázi se jí blížeji tato diplomová práce již nevěnuje.

---

^{33, 34} BUŠINA, Filip. *Ekonomická zátěž v podobě bankovních záruk a pozastávek*. Veřejné zakázky. Praha: Vizea s.r.o., 04/11, roč. 2011, s. 8-12, ISSN 1803-6724. (str.10)

7.6.4 Shrnutí k bankovním zárukám

V současných smlouvách o dílo mají bankovní záruky již své stálé místo. Vzhledem k jejich funkční podobnosti s finanční pozastávkou byl vypořádán trend zavádění bankovních záruk do SoD právě na úkor instrumentu zádržného. Současné hrubé propočty finanční nákladnosti ukázaly, že efektivnější nastavení výše bankovních záruk může přinést jistou finanční úsporu. Stále se však jedná o částky v řádu maximálně jednotek % z ceny díla. Proto je vhodné nahlížet na bankovní záruky nejen z hlediska finanční nároků, ale při jejich zavádění do SoD si uvědomit i další nesporné výhody, které se s tímto typem zajišťovacího prostředku pojí.

7.7 Návrh mixu jistících instrumentů u běžné zakázky

Na konec kapitoly č. 7 ještě autor této práce uvádí svůj vlastní návrh mixu základních zajišťovacích prostředků, které by užil dle poznatků nabytých při zpracování jejího obsahu v pomyslné smlouvě o dílo pro běžnou zakázku daného oboru za cca 30 mil. Kč bez DPH. Tabulka č. 7-12 tak de facto shrnuje celou probranou problematiku forem jištění obchodních rizik ve smlouvách o dílo.

Tab. 7-12: Návrh jistících instrumentů pro běžnou zakázku z oboru

Zajišťovací prostředek		Výše		Limit
Pojištění	odpovědnosti za škodu	80 - 100 %	z ceny díla	24 - 30 mil. Kč
	majetku / díla	100 %	z ceny díla	30 mil. Kč
Smluvní pokuta	prodlení zhotovitele s termínem dokončení	0,10 %	z ceny díla	Celkový limit výplaty smluvních pokut - 20 % z ceny díla (tj do 6 mil. Kč)
	nedodržení termínu odstranění vad a nedodělků	5 000 Kč	za vadu a den prodlení	
	prodlení objednatele s termínem splatnosti faktur	0,10 %	z dlužné částky	
	nedodržení termínu vyklizení staveniště	5 000 Kč	za každý započatý den	
	ostatní	vybrat další účelné sankce		
Zádržné		NEUPLATNIT		
Bankovní záruka	za zádržné	NEUPLATNIT		
	realizační	10 %	z ceny díla	3 mil. Kč
	za záruční opravy	5 %	z ceny díla	1,5 mil. Kč

8 DALŠÍ CHARAKTERISTIKY VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Závěrem této diplomové práce si její autor dovolil nad rámec zadání publikovat několik obecných charakteristik veřejných zakázek, jež poskytuje vytvořená databáze smluv o dílo. Přestože se uvedené informace netýkají způsobu jištění obchodních rizik, autor se domnívá, že jejich zveřejnění by mohlo být, díky rozsáhlosti zkoumaného vzorku, nejen obcí stavebních ekonomů přijato kladně. Údaje jsou doprovázeny už jen krátkým komentářem a vzhledem ke značnému zobecnění je nutné na ně nahlížet pouze jako na nástin stavu řešených veřejných zakázek v ČR během uplynulých 2 a půl let.

Některé statistické údaje veřejných zakázek z databáze

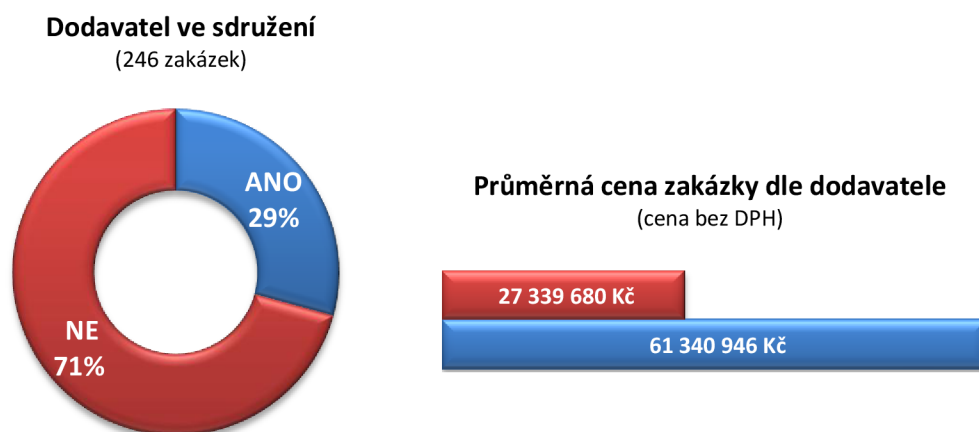
Databáze se týká 246 smluv o dílo veřejných zakázek na stavební práce, oborově zaměřených dle CPV kódu na výstavbu nebo rekonstrukci ČOV a příslušné kanalizace.

Obr. 8-1: Statistika veřejných zakázek z databáze

Výskyt dodavatelů ve sdružení

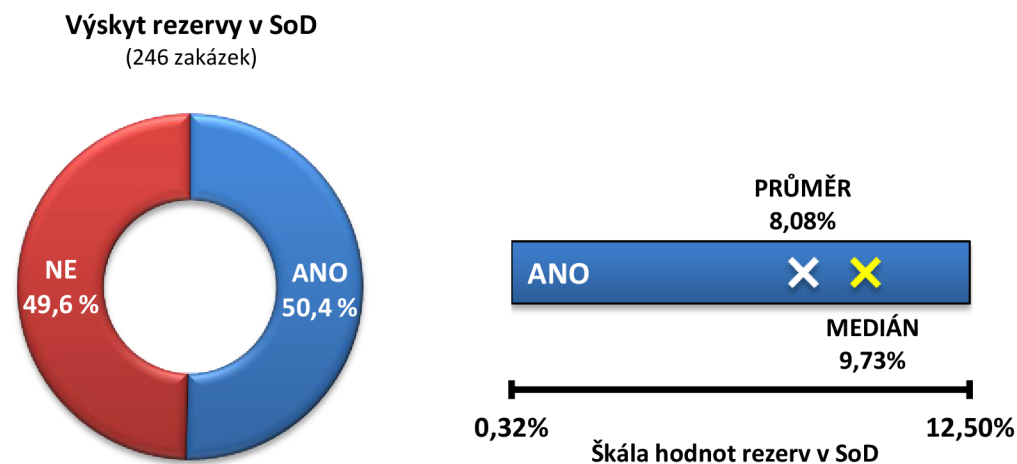
Veřejné zakázky daného oboru představují poměrně nákladné a projekčně i stavebně složitější projekty. Navíc zpravidla obsahují jak stavební, tak i technologickou část, a není tedy překvapivé, že v drtivé většině z nich působí kromě hlavního dodavatele i jeho subdodavatelé. Jak ale ukazuje níže graf č. 8-1, více než čtvrtinu zakázek realizovalo přímo sdružení stavebních společností založené pro konkrétní akci.

Graf č. 8-1: Výskyt dodavatelů ve sdružení

Výše rezervy u veřejných zakázek

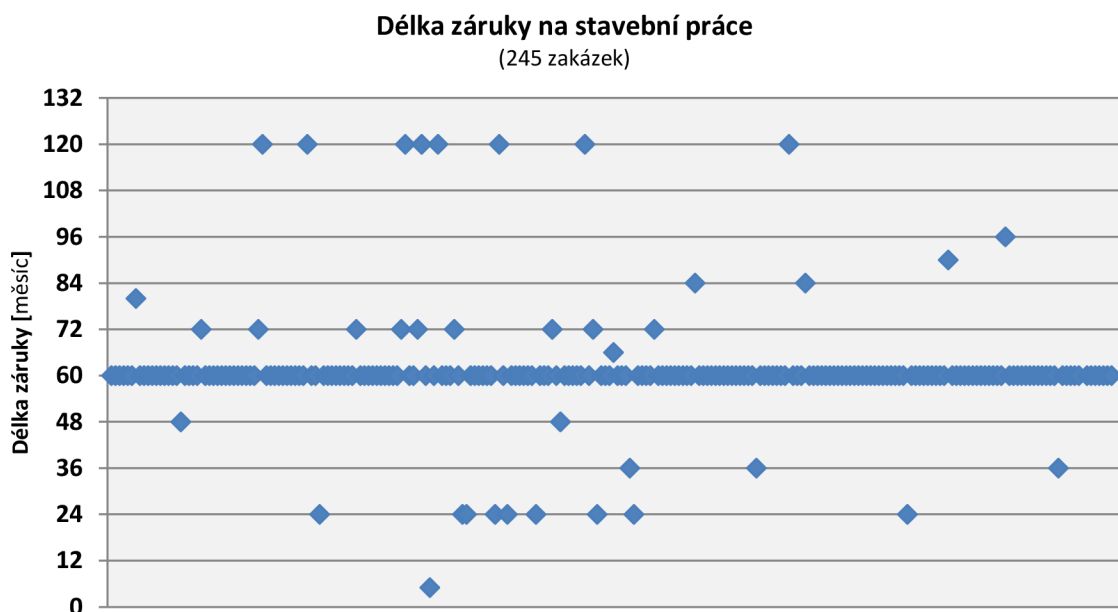
Specifickou součástí ceny ve smlouvě o dílo tvoří rezerva. Ta by si zasloužila sama o sobě hlubšího rozboru, zda je užívána v oprávněných případech, do jaké míry se vyčerpá a jestli není pojímána stavebními společnostmi jako skrytý zisk na zakázce.

Graf č. 8-2: Výskyt a výše rezervy v SoD

Délka záruky

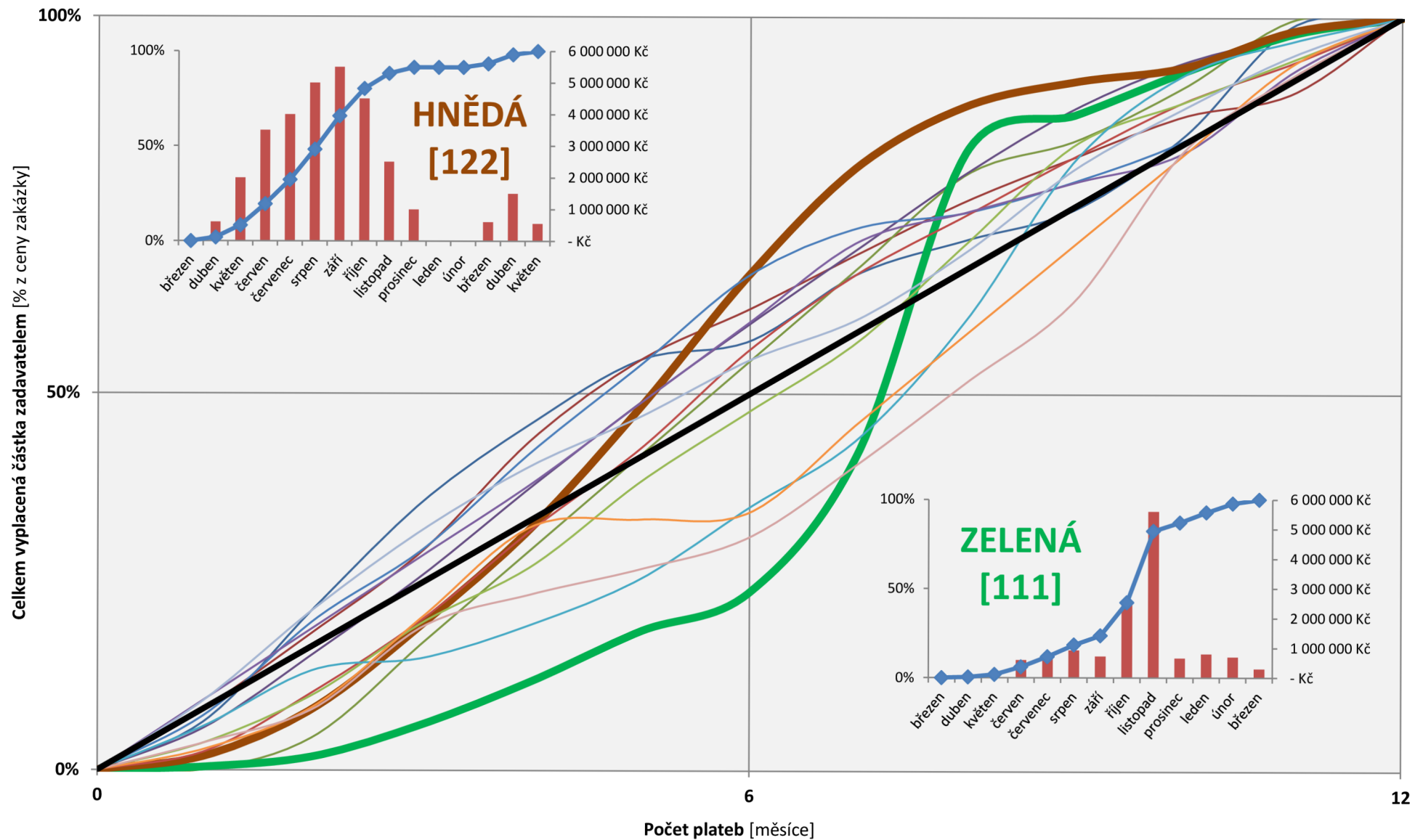
K dalším z nepsaných pravidel u zkoumaných veřejných zakázek patří i délka sjednané záruční doby ve SoD. Nejčastěji se udává rozdílně pro technologickou část a stavební část. Stavebním pracím se tradičně přisuzuje záruka o délce 60 měsíců. Na celkovém vzorku 245 zakázek (u jedné zakázky nebyla hodnota nalezena) se pětiletá záruční doba vyskytovala u takřka 85 %, což je vizuálně patrné i z grafu č. 8-3.

Graf č. 8-3: Délka záruky

Finanční harmonogram

Ke smlouvám o dílo se občas přikládá i finanční harmonogram, který skýtá další zajímavé stavebně-ekonomické údaje. Barevné křivky grafu č. 8-4 ukazují finanční plnění zadavatelů u celkem 14 veřejných zakázek, které vykazovaly shodný způsob výplaty rozprostřený do 12 plateb (měsíců). Graf tedy naznačuje, jak se u těchto zakázek liší míra postupného placení dodavatelům. Černá linie slouží pouze k porovnání a vyjadřuje pomyslné plnění v konstantních částkách, tedy za každý měsíc 1/12 ceny bez DPH. V rozích hlavního grafu jsou pak uvedeny konkrétní plnění dvou zakázek. Červené sloupce ukazují výši jednotlivých plateb v Kč (viz pravá svislá osa), modrá křivka vystihuje jejich kumulativní součet převedený na % z ceny díla (viz levá svislá osa). V hranatých závorkách se píše pořadové číslo zakázky. Několik finančních harmonogramů sice uvádělo 12 plateb, nicméně se mezi ně vnesla zimní technologická pauza. Tento fakt byl u hlavního grafu ošetřen a platby srovnány za sebou.

Graf č. 8-4: Měsíční platby dle finančního harmonogramu

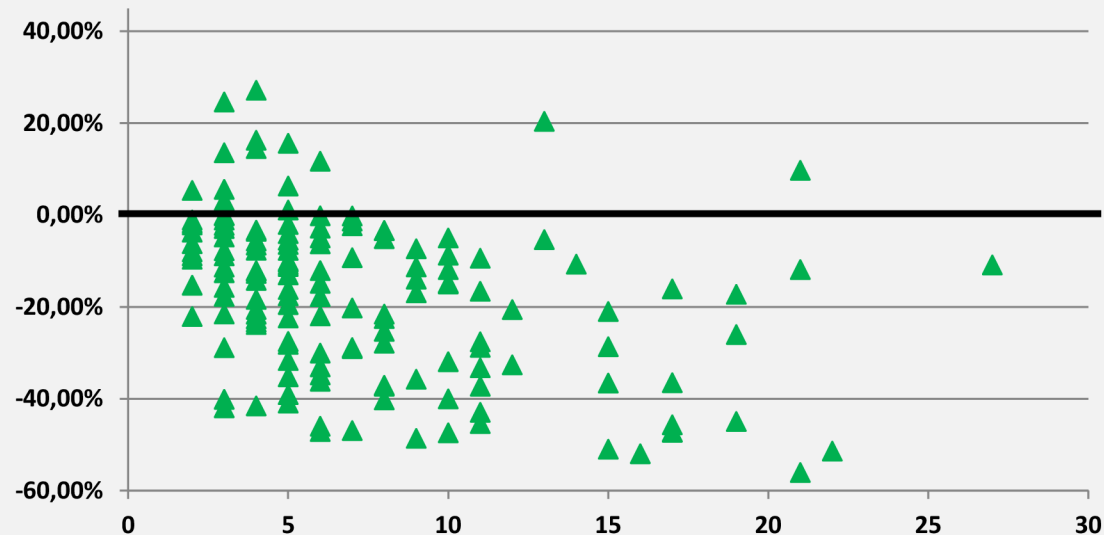
Z grafu je tedy patrné, že u jedné zakázky může být během prvních 6 měsíců realizace vyplaceno necelých 24 % z uzavřené ceny díla, kdežto u jiné i přes 65 %. Tento rozdíl jde však převážně na vrub technické různorodosti projektů, kdy i přes prvotní selekci oboru veřejných zakázek dle CPV kódů, stále zkoumaný vzorek obsahuje do jisté míry odlišné zakázky s jiným technologickým postupem a podobně.

Cena díla v SoD versus jeho předpokládaná hodnota

Poslední rozbor v diplomové práci se věnuje porovnání ceny díla v SoD s jeho předpokládanou hodnotou v závislosti na typu výběrového řízení a počtu obdržených nabídek. Veřejné zakázky z databáze byly vypisovány převážně ve dvou typech výběrového řízení: otevřeného a omezeného (užšího), což dohromady činilo 224 zakázek. Na tomto vzorku se sledoval rozdíl mezi předpokládanou hodnotou uváděnou při oznámení zakázky a uzavřenou cenou mezi dodavatelem a zadavatelem ve smlouvě o dílo. Zároveň vyvstala otázka, zda na případný rozdíl může mít vliv počet přijatých nabídek nebo druh zadávacího řízení. Výslednou snahu o zodpovězení této domněnky představují níže uvedené grafy č. 8-5 a 8-6. Princip konstrukce obou grafů je totožný.

Na svislé ose se uvádí procentuální rozdíl mezi předpokládanou hodnotou a smluvní cenou díla u konkrétní zakázky. Pokud se například zakázka pohybuje na hranici -20 %, znamená to, že výsledná cena v SoD byla o dvacet procent nižší (levnější), než činil původní předpoklad. Tlustá černá linie v grafu zvýrazňuje hodnotu 0 %, tedy situaci, kdy předpokládaná hodnota se rovná uzavřené ceně díla v SoD. Na vodorovné ose je pak uveden počet nabídek. Čím více vpravo od svislé osy se bod nachází, tím větší počet nabídek zadavatel na zakázku přijal, a tedy výsledná smluvní cena pochází z větší hospodářské soutěže uchazečů.

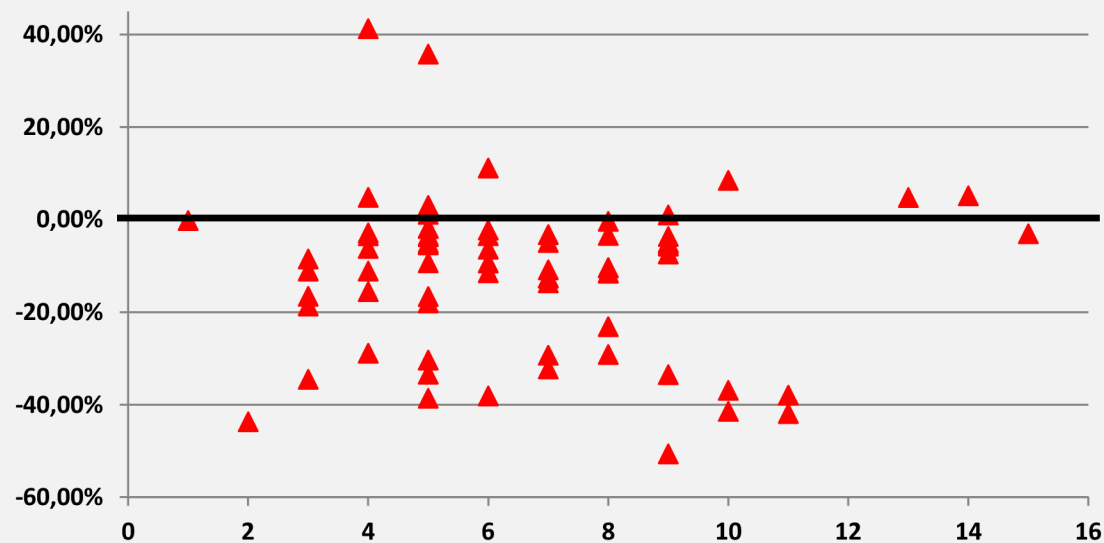
Graf č. 8-5 zobrazuje roztříděný soubor dat dle druhu zadávacího řízení. Každý jednotlivý bod tak představuje jednu konkrétní veřejnou zakázku. V grafu č. 8-6, který slučuje předchozí údaje z dvou podgrafů do jednoho, jsou jednotlivé body (tzn. zakázky) skryty a místo toho se hodnoty pro otevřené a užší řízení proložily regresními přímkami, které vystihují trend sledovaných vzorků. Aby se soubory dat obou typů zadávacího řízení k sobě více přiblížily, regresní křivky postihují trend jen u zakázek, které obdržely 3 až 15 nabídek.

OTEVŘENÉ VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

CHARAKTERISTIKA VZORKU

- Počet zakázek : 152
- Průměrný počet nabídek: 7,37
- Max. počet nabídek na 1 zak.: 27
- **Průměrné snížení ceny: 16,89%**

OMEZENÉ (UŽŠÍ) VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

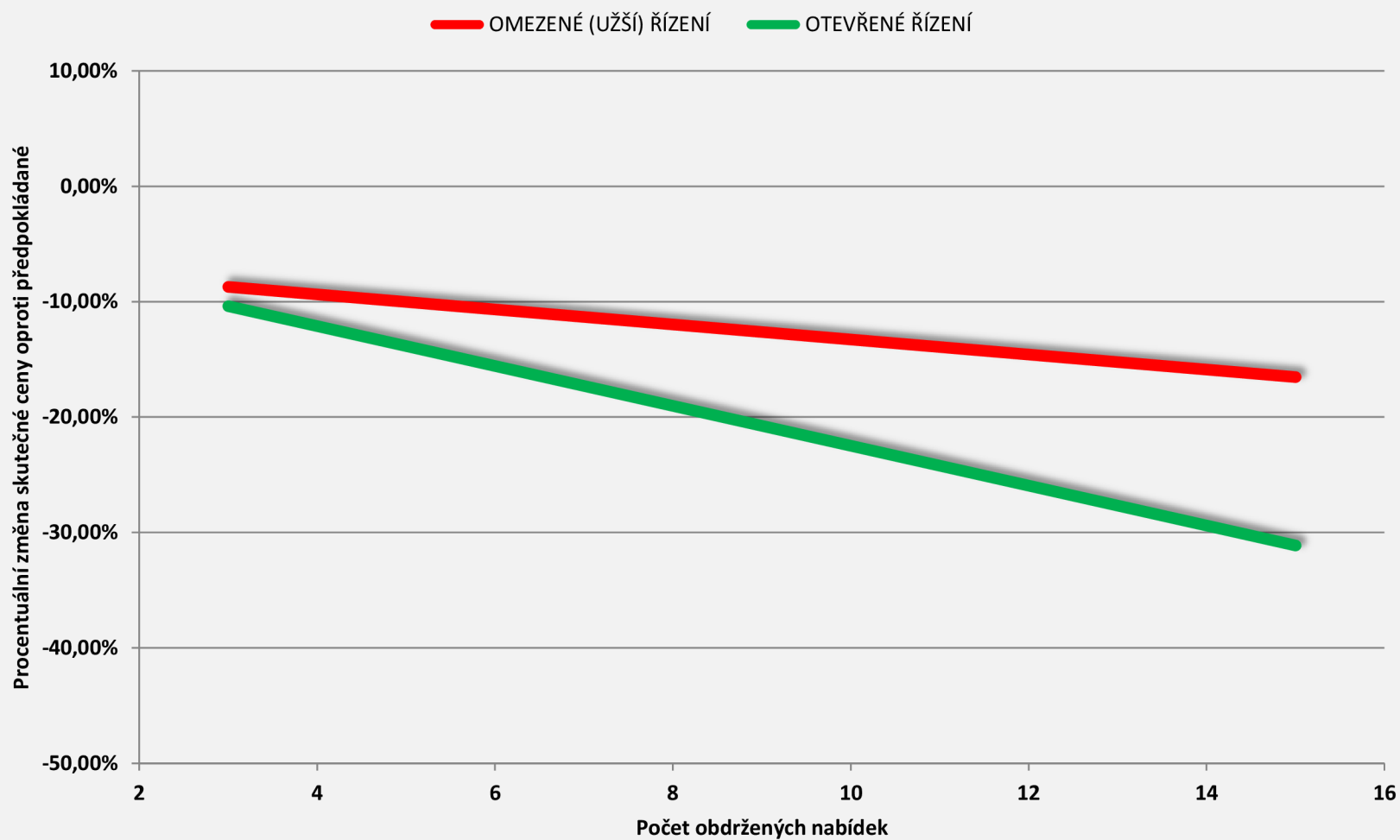
CHARAKTERISTIKA VZORKU

- Počet zakázek : 72
- Průměrný počet nabídek: 6,56
- Max. počet nabídek na 1 zak.: 15
- **Průměrné snížení ceny: 11,28%**

Graf č. 8-5: Změna ceny díla dle zadávacího řízení

Změna ceny díla v SoD oproti předpokládané hodnotě

(rozmezí 3 - 15 nabídek; lineární spojnice trendu)

Graf č. 8-6: Trend vývoje změny ceny díla

Při interpretaci zvláště posledního grafu č. 8-6 je na místě určitá obezřetnost. Musí se vzít na vědomí, že oba posuzované soubory dat nebyly stejně početné a vykazovaly při zpracování značný rozptyl hodnot. Z toho důvodu regresní rovnice přímek mají velmi nízkou míru spolehlivosti a je třeba ně nahlížet pouze jako na znázornění (spojnice) trendu. Zároveň se do smluvní ceny nezahrnuly dodatky smluv, které často pozmění cenu díla, a podobně. Přesto tato analýza na relativně velkém vzorku dat ukazuje patrný sestupný trend obou lineár a opticky viditelné, ba i průměrnými hodnotami z grafu č. 8-5 dokázané rozdíly mezi oběma druhy zadávacího řízení. Z toho lze vyvodit sice jen obecné, avšak pravděpodobné závěry, že:

- vyšší počet obdržených nabídek přispívá k nižší ceně díla,
- otevřené výběrové řízení má větší předpoklad k dosažení levnější ceny díla pro zadavatele a k přijetí většího počtu nabídek.

Provedený rozbor tak v kontextu s tématem diplomové práce nabízí příznačné srovnání, kdy ve věci hledání finančních úspor u veřejných zakázek efektivnější nastavení limitů bankovních záruk přineslo potenciální úsporu na zakázce v rozmezí asi 0,5 - 2 % z ceny díla, nicméně pouhým nastavením jiného druhu zadávacího řízení, potažmo větším počtem přijatých nabídek může zadavatel dosáhnout i několikanásobně vyššího šetření finančních prostředků.

Závěry z analýzy však postrádají potřebné vysvětlení, proč užší řízení ve sledovaném vzorku nevedlo k tak značnému snížení ceny díla jako řízení otevřené. Od 1.4.2012 totiž zadavatelé mají povinnost přizvat k podání nabídky všechny účastníky, kteří prošli kvalifikačním kolem, a nedochází tak v případě užšího řízení k omezení volné soutěže. Část zakázek ve sledovaném vzorku byla vypsána před tímto datem, většina však až po něm. K nalezení konkrétního odůvodnění by bylo nutné provedený rozbor detailněji rozpracovat, což už ale nepatří do náplně této práce.

9 ZÁVĚR

Diplomová práce se zaměřila svým obsahem na problematiku jištění obchodního rizika u stavebních děl. V teoretické části došlo ke shrnutí poznatků týkající se rizika a běžných forem jištění se vůči němu ve smlouvách o dílo. Praktická část práce se soustředila na rozbor jednotlivých zajišťovacích prostředků užitých u konkrétních veřejných zakázek na stavební práce a posuzovala přiměřenou míru, jež by měla tato opatření proti rizikům nabývat. Stanovený cíl v úvodu této diplomové práce kladl důraz na nalezení efektivního nastavení jistících instrumentů. Na podkladě uvedených výsledků z provedených analýz lze konstatovat, že vytyčeného cíle bylo v této diplomové práci dosaženo.

Veškerá zjištění prezentovaná v textu se opírají zejména o analýzy z dat, které byly dlouhodobě evidovány, sbírány a tříděny. Vznikla tak na své poměry jedinečná databáze smluv o dílo, která představuje hlavní přednost této diplomové práce. Díky své rozsáhlosti nabízí komplexní a věrohodný náhled na užití jistících instrumentů u veřejných zakázek v České republice. Zároveň, jak dokládá i kapitola č. 8, svým potenciálem převyšuje pouhé zaměření se na jistící instrumenty, a tudíž byla schopna postavit data i do širších souvislostí. Konečné výstupy z diplomové práce tak mohou mít celospolečenský užitek a sloužit zadavatelům (zvláště municipalitám) i dodavatelům například k porovnání podmínek vlastních smluv o dílo, zda nejsou nevýhodné nebo se nevymykají zaběhlým zvyklostem. Zároveň může přispět k efektivnějšímu nastavení jistících instrumentů, pokud smlouvu o dílo teprve tvoří.

Závěrem je nutné zmínit, že všechny informace obsažené v této práci jsou uváděny s dobrým úmyslem a ve vši snaze o co nejpravdivější prezentování faktů. Vzhledem ke komplikovanosti sběru, náročnému zpracování a výslednému rozsahu zkoumaných dat je však možný výskyt drobných nepřesností, které by ale neměly mít vliv na sdělenou podstatu, neboť právě početnost vzorku tyto chyby vyvažuje. Lze tak diplomovou práci uzavřít ve skromné naději, že bude představovat přínosný vklad do pokračující diskuze o způsobech jištění obchodního rizika u stavebních děl.

SEZNAM LITERATURY

Knížní zdroje:

- [1] SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 483 s. ISBN 978-80-247-4644-9.
- [2] KORYTÁROVÁ, Jana et al. *Management rizik souvisejících s dodávkou stavebního díla*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2011, 147 s. ISBN 978-80-7204-725-3.
- [3] TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, 396 s. ISBN 80-7179-415-5.
- [4] HNILICA, Jiří a Jiří FOTR. *Aplikovaná analýza rizika ve finančním managementu a investičním rozhodování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 262 s. ISBN 978-80-247-2560-4.
- [5] KLEE, Lukáš. *Smluvní vztahy výstavbových projektů*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 148 s. ISBN 978-80-7357-953-1.
- [6] KAČER, Pavel. *Všeobecné obchodní podmínky pro zhotovení stavby*. 1. vyd. Praha: IKAS, 2007, 55 s. ISBN 978-80-902558-1-4.

Studijní opora:

- [7] KORYTÁROVÁ, Jana. *Investování*. Brno, elektronická studijní opora, FAST VUT v Brně, 2009, 130 s.

Zákony, vyhlášky, nařízení vlády:

- [8] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. In: Sbírnka zákonů. 14. 3. 2006. Ve znění pozdějších předpisů.
Dostupné z: http://www.vzsystem.cz/help_demo/index.html

- [9] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: Sbíрка zákonů. 22. 3. 2012.
Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/texty-zakonu/>
- [10] ČESKÁ REPUBLIKA. Vyhláška č. 231/2012 Sb., kterou se stanoví obchodní podmínky pro veřejné zakázky stavební práce. In: Sbíрка zákonů. 25. 6. 2012.
Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=231&r=2012>
- [11] ČESKÁ REPUBLIKA. Nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob. In: Sbíрка zákonů. 16. 10. 2013.
Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=351&r=2013>

Časopisné zdroje:

- [12] VRBKA, Petr. *Novela zákona o veřejných zakázkách*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 05/12, roč. 2012, s. 58-59, ISSN 1802-2030.
- [13] KOŠULIČ, Jiří. *Veřejné stavební zakázky - Cena a kvalita*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 06-07/13, roč. 2013, s. 48-50, ISSN 1802-2030.
- [14] KLEE, Lukáš. *Účelná alokace rizika při výstavbě projektů dopravní infrastruktury, 1. část*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 04/13, roč. 2013, s. 44-47, ISSN 1802-2030.
- [15] HANÁK, Tomáš et al. *Stavební a montážní pojištění*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 11-12/10, roč. 2010, ISSN 1802-2030.
Dostupné z: http://www.casopisstavebnictvi.cz/stavebni-a-montazni-pojisteni_N3914
- [16] KLEE, Lukáš et al. *Bankovní záruky a další formy zajištění velkých výstavbových projektů*. Stavebnictví. Brno: EXPO DATA spol. s.r.o., 05/14, roč. 2014, s. 36-41, ISSN 1802-2030.

- [17] BUŠINA, Filip. *Ekonomická zátěž v podobě bankovních záruk a pozastávek*. Veřejné zakázky. Praha: Vizea s.r.o., 04/11, roč. 2011, s. 8-12, ISSN 1803-6724.
Dostupné z: <http://www.busina.sfactory.cz/publikacni-cinnost-2011>

Zdroje z internetu:

- [18] /online/ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Věstník veřejných zakázek*. Poslední aktualizace: verze 1.3.5.8.
Dostupné z: <http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/>
- [19] /online/ Měšec.cz. *Jak se v bankách počítají úroky*. Poslední aktualizace 10. 2. 2012.
Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/jak-se-v-bankach-pocitaji-uroky/>
- [20] /online/ Česká spořitelna, a.s. *Oznámení České spořitelny, a.s. o úrokových sazbách*. Účinnost od 1. 4. 2014.
Dostupné z:
http://www.csas.cz/banka/content/inet/banka/internet/cs/STANDARD_CONTENT_OT01_007045.XML
- [21] /online/ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Portál o veřejných zakázkách a koncesích*. Poslední aktualizace 5. 1. 2015.
Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz>

SEZNAM ZKRATEK

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CPV	Společný slovník pro veřejné zakázky (z angl. Common procurement vocabulary)
ČOV	čistírna odpadních vod
FIDIC	Mezinárodní federace konzultačních inženýrů (z fran. Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils)
IČ	identifikační číslo
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
p.a.	roční, za rok (z lat. per annum)
SoD	smlouva o dílo
SWOT	metoda na identifikování silných (z angl. strengths) a slabých (z angl. weaknesses) stránek, příležitostí (z angl. opportunities) a hrozeb (z angl. threats) určitého projektu nebo podnikatelského záměru
TDI	technický dozor investora
VOB	Zadávací a smluvní řád pro stavební výkony (z něm. Vergabe und Vertragsordnung für Bauleistungen)
VOB/B	Všeobecné smluvní podmínky pro provádění stavebních výkonů (z něm. Allgemeine Vertragsbedingungen für die Ausführung von Bauleistungen)
VOP	všeobecné obchodní podmínky
ZVZ	zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách; ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM TABULEK

Tab. 2-1: Životní cyklus projektu stavby	14
Tab. 3-1: Klasifikace rizika dle věcné náplně	21
Tab. 3-2: Kategorizace rizik u stavebních projektů	23
Tab. 4-1: Pravděpodobnost vzniku	25
Tab. 4-2: Intenzita negativního dopadu	25
Tab. 4-3: Rozmezí významnosti rizika	26
Tab. 4-4: Roztřídění významnosti rizika.....	26
Tab. 4-5: Rozhodování o riziku	27
Tab. 7-1: Doporučená výše pojistné částky	63
Tab. 7-2: Příklady pojištění odpovědnosti za škodu	67
Tab. 7-3: Příklady stavebně - montážního pojištění konkrétních dodavatelů	68
Tab. 7-4: Doporučená výše vybraných smluvních pokut.....	71
Tab. 7-5: Rozbor nejčastěji se objevujících smluvních pokut	72
Tab. 7-6: Seznam dalších smluvních pokut	75
Tab. 7-7: Doporučená výše zádržného.....	77
Tab. 7-8: Doporučená výše bankovních záruk.....	84
Tab. 7-9: Průměrná výše bankovních záruk z databáze.....	86
Tab. 7-10: Variantní sazby ceny bankovní záruky.....	87
Tab. 7-11: Variantní výše požadavku na bankovní záruku.....	87
Tab. 7-12: Návrh jistících instrumentů pro běžnou zakázku z oboru	92

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 7-1: Výskyt pojištění a výše pojistných částek na celém vzorku SoD.....	64
Graf č. 7-2: Výskyt zádržného na celém vzorku SoD.....	78
Graf č. 7-3: Výskyt zádržného ve SoD uzavřených do 31.12.2013	79
Graf č. 7-4: Výskyt zádržného ve SoD uzavřených od 1.1.2014	79
Graf č. 7-5: Výskyt bankovních záruk na celém vzorku SoD.....	84
Graf č. 7-6: Výskyt bankovních záruk ve SoD uzavřených do 31.12.2013	85
Graf č. 7-7: Výskyt bankovních záruk ve SoD uzavřených od 1.1.2014.....	85
Graf č. 8-1: Výskyt dodavatelů ve sdružení.....	94
Graf č. 8-2: Výskyt a výše rezervy v SoD	94
Graf č. 8-3: Délka záruky	95
Graf č. 8-4: Měsíční platby dle finančního harmonogramu	96
Graf č. 8-5: Změna ceny díla dle zadávacího řízení.....	98
Graf č. 8-6: Trend vývoje změny ceny díla.....	99

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 6-1: Osoby uvažované při formulaci SoD	47
Obr. 6-2: Formy jištění obchodního rizika v SoD	48
Obr. 7-1: Příklad určení výše pojistného.....	66
Obr. 7-2: Propočet úspory na pojistném	70
Obr. 7-3: Propočet úroků zadavatele ze zádržného.....	81
Obr. 7-4: Propočet ceny bankovní záruky u dodavatele s vysokou bonitou.....	88
Obr. 7-5: Propočet ceny bankovní záruky u dodavatele s nízkou bonitou.....	89
Obr. 7-6: Propočet ceny bankovní záruky u zakázky s delší záruční lhůtou	90
Obr. 8-1: Statistika veřejných zakázek z databáze.....	93

SEZNAM VZORCŮ

(4-1)	Stanovení významnosti rizika	25
(6-1)	Pojistné.....	52
(6-2)	Poplatek za vystavení bankovní záruky	58

SEZNAM PŘÍLOH

Seznam veřejných zakázek	111
--------------------------------	-----

PŘÍLOHA

Seznam veřejných zakázek,

jichž data ze smluv o dílo byla použita pro zpracování diplomové práce.

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

1/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
1	7203010007127	27.4.2012	Louňovice pod Blatníkem	Louňovice pod Blatníkem - kanalizace a ČOV	ZVÁNOVEC a.s.	107 658 063,00 Kč
2	7203010015838	3.5.2012	Obec České Meziříčí	"České Meziříčí - kanalizace a ČOV - 1.etapa"	Sdružení České Meziříčí, vedoucí účastník sdružení Pražské silniční a vodohospodářské stavby, a.s.	66 982 720,00 Kč
3	7203010016600	11.5.2012	Hřibiny - Ledská	„Kanalizace v obci Hřibiny-Ledská I.etapa"	DABONA s.r.o.	10 145 534,76 Kč
4	7203011017469	21.5.2012	Kanalizace obcí v povodí Jevišovky	Kanalizace obcí v povodí Jevišovky-Kyjovice, Žerotice, Tvoříhráz, Výrovce	STRABAG a.s.	119 808 870,00 Kč
5	7203010004310	22.5.2012	Vítkovice	Obec Vítkovice v Krkonoších – ČOV	SYNER VHS Vysočina a.s.	31 781 490,00 Kč
6	7203010020812	14.6.2012	Kladruby nad Labem	Kanalizace a ČOV Bílé Vchýnice	I. Kamenická stavební a obchodní firma s.r.o.	11 811 112,65 Kč
7	7203010010923	15.6.2012	Sloupnice	Sloupnice - Kanalizace a ČOV- I.etapa	Outulný a.s.	66 556 156,00 Kč
8	7203011021038	18.6.2012	Obec Poštovice	„POŠTOVICE – ČOV A SPLAŠKOVÁ KANALIZACE“	Pražské silniční a vodohospodářské stavby, a.s., odštěpný závod 7	18 950 280,00 Kč
9	7203010021271	19.6.2012	Dunajovice	Kanalizace a ČOV Dunajovice, akceptační číslo: 08047881, číslo projektu: CZ.1.02/1.1.00/09.05960	STRABAG a.s.	12 733 026,08 Kč
10	7203010022031	26.6.2012	Podmoky	Kanalizace a ČOV Podmoky	Prostav s.r.o.	18 561 104,62 Kč
11	7203010011433	28.6.2012	Vřeskovice	Vřeskovice - Splašková kanalizace a ČOV	STAMOZA s.r.o.	19 752 651,00 Kč
12	7203010007305	13.7.2012	Obec Někmiř	Někmiř - kanalizace a ČOV	ZVÁNOVEC a.s.	71 419 916,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

2/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
13	7203010024422	13.7.2012	Drahonice	Kořenová čistírna odpadních vod pro obec Drahonice	Kvint Vlachovo Bžezí spol. s.r.o.	7 680 126,00 Kč
14	7203010024494	16.7.2012	Sazená	Sazená - splašková kanalizace a čistírna odpadních vod	Dřevotvar - řemesla a stavby s.r.o.	29 994 239,81 Kč
15	7203010009004	17.7.2012	Studená	CZ.1.02/1.1.00/08.02131, Modernizace ČOV Studená	Sdružení ČOV Studená	37 669 238,00 Kč
16	7203010024971	19.7.2012	Rozkoš	Tlaková kanalizace a ČOV Rozkoš	Ing. Pavel Pelán	18 446 882,00 Kč
17	7203010025692	25.7.2012	Líté	Líté - kanalizace a ČOV	STAVMONTA spol. s.r.o.	13 989 962,00 Kč
18	7203010026386	31.7.2012	Zájezdec	Vybudování kanalizace a ČOV v obci Zájezdec	Sdružení Lubomír Dvořák - RITUS	13 490 345,00 Kč
19	7203012026578	31.7.2012	Dřínov	„DŘÍNOV – DRCHKOV – ČISTÍRNA ODPADNÍCH VOD“	Jiří KEJŘ - podnik stavebních a zemních prací s.r.o.	11 772 138,61 Kč
20	7203010002488	2.8.2012	Buková u Příbramě	Splašková kanalizace a ČOV Buková u Příbramě	Šindler, důlní a stavební společnost s.r.o.	24 500 853,00 Kč
21	7203010027044	4.8.2012	Žehušice	Intenzifikace ČOV Žehušice - rozšíření na 1100 EO	TopolWater s.r.o.	6 983 288,00 Kč
22	7203010027303	8.8.2012	Sedlec	ČOV a kanalizace Vlhavy	MANE STAVEBNÍ s.r.o.	13 983 542,44 Kč
23	7203010011780	8.8.2012	Dřevěnice	„Splašková kanalizace a ČOV Dřevěnice“	Stavoka Kosice a.s.	19 875 140,00 Kč
24	7203010007749	15.8.2012	Kluky	Výstavba kanalizace, ČOV a vodovodu Kluky	Sdružení pro výstavbu kanalizace, ČOV a vodovodu Kluky	42 985 860,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

3/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
25	7203010028630	17.8.2012	Němčice	Kanalizace a ČOV Němčice, registrační číslo 11/014/3211b/231/003089	PAS PLUS s.r.o.	13 145 694,00 Kč
26	7203010010261	21.8.2012	Předhradí	Kanalizace a ČOV Předhradí	Sdružení HAKOV a RI-STAV	28 897 798,00 Kč
27	7203010029403	24.8.2012	Obec Turkovice	Kanalizace a ČOV obce Turkovice	ABK - Pardubice, a.s.	19 698 137,00 Kč
28	7203020011773	3.9.2012	Brod nad Dyjí	Kanalizace a ČOV Brod nad Dyjí	SWIETELSKY stavební s.r.o.	49 991 761,00 Kč
29	7203010004793	18.9.2012	Velké Chvojno	Kanalizace a ČOV Velké Chvojno	SSG s.r.o.	22 451 311,57 Kč
30	7203010032108	19.9.2012	Dobrovolný svazek obcí Křivina	Intenzifikace ČOV a dobudování kanalizace v obcích Týniště n. O., Albrechtice n. O. a Štěpánovsko	Sdružení společností: Sdružení Křivina	48 597 768,00 Kč
31	7203010011494	24.9.2012	Příčovy	Výstavba kanalizace a ČOV Příčovy	Šindler, důlní a stavební společnost s.r.o.	30 347 439,00 Kč
32	7203010032811	26.9.2012	Paseky	Paseky - ČOV Nuzov, Paseky - vodojem Nuzov	ZVÁNOVEC a.s.	6 135 385,00 Kč
33	7203010033401	3.10.2012	Březí	Čistírna odpadních vod a kanalizace v obci Březí	Sdružení "Čistírna odpadních vod a kanalizace v obci Březí"	95 918 149,00 Kč
34	7203010035308	18.10.2012	Vodovody a kanalizace Znojensko	Výstavba kanalizace a intenzifikace ČOV pro obec Plaveč	Sdružení Plaveč	56 241 010,00 Kč
35	7203010035377	18.10.2012	Vodovody a kanalizace Znojensko	Blížkovice-kanalizace a ČOV	SYNER VHS Vysočina a.s.	55 272 144,11 Kč
36	7203010011977	29.10.2012	Lásenice	Dostavba kanalizace a ČOV Lásenice	Šindler, důlní a stavební společnost s.r.o.	75 449 688,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

4/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
37	7203011036570	31.10.2012	Zařízení služeb pro Ministerstvo vnitra	Rekonstrukce ČOV Hotel Solenice	T.A.Q. s.r.o.	5 199 845,06 Kč
38	7203010012601	1.11.2012	Loděnice	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA-LODĚNICE-KANALIZACE A ČOV	IMOS Brno a.s.	30 967 420,00 Kč
39	7203010036784	2.11.2012	Liblín	Intenzifikace ČOV v Liblíně	VKV BRAVOS s.r.o.	6 181 450,30 Kč
40	7203011012354	3.12.2012	Vodovody a kanalizace	Vodovod a kanalizace pro obce Rokytnicka	Sdružení Rokytnicko	194 558 150,00 Kč
41	7203011040070	6.12.2012	Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko	Čistá řeka Bečva II-B	Sdružení pro Čistou řeku Bečvu II-B (Porr a.s., ved.úč.sdružení)	417 581 835,00 Kč
42	7203010011477	12.12.2012	Lažánky	Lažánky, kanalizace a ČOV	VHS Brno a.s.	49 949 994,00 Kč
43	7203010040818	14.12.2012	Libějice	ČOV a kanalizace v obci Libějice, registrační číslo žádosti: 11/014/3211b/231/001435	HOCHTIEF CZ a.s.	6 410 007,00 Kč
44	7203010012175	14.12.2012	Jablonná	SPLAŠKOVÁ KANALIZACE A ČOV JABLONNÁ	STAVBAU BOHEMIA s.r.o.	28 770 114,00 Kč
45	7303010009894	9.1.2013	Hradec	ČOV a kanalizace Hradec u Stoda I. a II. etapa	STAVMONTA spol. s.r.o.	36 387 833,00 Kč
46	7303010043180	17.1.2013	Věžovatá Pláně	„ODKANALIZOVÁNÍ OBCE VĚŽOVATÁ PLÁNĚ“	Reno Šumava a.s.	8 570 082,00 Kč
47	7303010011389	18.1.2013	Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO	Dušejov - intenzifikace ČOV	SYNER VHS Vysočina a.s.	28 233 873,00 Kč
48	7303010036255	21.1.2013	Vodovody a kanalizace	Pokojuvice – kanalizace a ČOV	MBM TRADE CZ s.r.o.	11 244 947,05 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

5/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
49	7303611002001	30.1.2013	Město Benešov	Zlepšení vodohospodářské infrastruktury města Benešova	POHL cz, a.s.	184 323 827,00 Kč
50	7303010044857	5.2.2013	Zubří	Splašková kanalizace a ČOV Zubří, etapa I.	JCZ s.r.o.	8 309 437,00 Kč
51	7303010009794	6.2.2013	Obec Truskovice	Vodovod a kanalizace v obci Truskovice	PROTOM Strakonice, s.r.o.	29 531 139,00 Kč
52	7303010045209	11.2.2013	Mirotslav	"Rekonstrukce kalového hospodářství – nákup dodávka a instalace nové technologie ČOV Miroslav"	ENVITES, spol. s.r.o.	2 040 900,00 Kč
53	7303010012383	14.2.2013	Řimovice	ŘIMOVICE - SPLAŠKOVÁ KANALIZACE A ČOV"	Šindler, důlní a stavební společnost s.r.o.	26 726 385,00 Kč
54	7303010040449	27.2.2013	Hoříčky	Odkanalizování místní části Hoříček a Chlístova	VAKSTAV spol. s.r.o.	14 768 196,87 Kč
55	7303010002197	13.3.2013	Osečná	Osečná – kanalizace a ČOV, 1. Etapa	Ještědská stavební společnost spol. s.r.o.	73 870 122,00 Kč
56	7303010026845	19.3.2013	Chlebičov	Kanalizace a ČOV Chlebičov	Sdružení COMMODUM-VODOSTAV	23 970 677,00 Kč
57	7303010048541	20.3.2013	Sokolovská vodárenská s.r.o.	ČOV Lomnice rekonstrukce, intenzifikace a modernizace	STAMOZA s.r.o.	5 438 791,00 Kč
58	7303011042422	4.4.2013	Libhošť	KANALIZACE A ČOV LIBHOŠŤ – 2. ETAPA. KANALIZAČNÍ SYSTÉM B A OB, DOKONČENÍ ČOV	EUROVIA CS a.s.	18 675 518,99 Kč
59	7303010049953	4.4.2013	Zichovec	Kanalizace a ČOV Zichovec	Poláček Farma Hole s.r.o.	8 259 120,00 Kč
60	7303012050266	8.4.2013	Mrsklesy	MRSKLESY – SPLAŠKOVÁ KANALIZACE A ČOV"	COMMODUM spol. s.r.o.	49 474 647,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

6/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
61	7303011050214	8.4.2013	Vodárenská společnost Tábořsko s.r.o.	Tábor - intenzifikace technologické linky AČOV	Sdružení AČOV Tábor	168 588 387,00 Kč
62	7303010050773	12.4.2013	Kostelec u Křížků	Rozšíření ČOV Kostelec u Křížků (z 500 EO na 1000 EO	IMOS group s.r.o.	3 509 371,00 Kč
63	7303010051128	16.4.2013	Svatoslav	Výstavba TI v obci Svatoslav	T.M.V. spol. s.r.o.	4 589 236,00 Kč
64	7303011012307	18.4.2013	Nejdek	Zlepšení vodohospodářské infrastruktury Města Nejdku	Sdružení Nejdek	254 804 368,00 Kč
65	7303010052773	2.5.2013	Pasohlávky	Rozšíření ČOV Pasohlávky - I. etepa	Sdružení ČOV Pasohlávky	7 541 417,00 Kč
66	7303010042358	4.6.2013	Pražská vodohospodářská společnost a.s.	ÚČOV - sanace stávajících objektů, lapáky písku číslo akce 1272101	Sdružení ÚČOV - lapáky písku	50 189 986,00 Kč
67	7303010044186	7.6.2013	Sokolovská vodárenská s.r.o.	Intenzifikace ČOV – Kynšperk nad Ohří	HST Hydrosystémy s.r.o.	11 972 755,00 Kč
68	7303010044239	18.6.2013	Vodohospodářské sdružení obcí západních Čech	Kladruby - intenzifikace a modernizace ČOV, II. etapa	SWIETELSKY stavební s.r.o.	9 611 296,79 Kč
69	7303951002001	26.6.2013	Pelhřimov	Rozšíření ČOV Pelhřimov	Sdružení rozšíření ČOV v Pelhřimově	226 815 393,83 Kč
70	7303010058417	27.6.2013	Roztoky u Jilemnice	Vestavba školní kuchyně a jídelny v čp. 380 v Roztokách u Jilemnice	Laušman a Malý s.r.o.	3 445 751,00 Kč
71	7303010050047	2.7.2013	Město Rokycany	ČOV Rokycany - Rekonstrukce aeračních elementů	K&K TECHNOLOGY, a.s.	10 965 596,00 Kč
72	7303010012245	8.7.2013	Toušice	Kanalizace a ČOV obce Toušice	ABK - Pardubice a.s.	27 734 731,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

7/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
73	7303010040871	23.7.2013	Brankovice	Kanalizace a likvidace odpadních vod Brankovice	Sdružení Brankovice STAEG	99 486 724,00 Kč
74	7303010038708	31.7.2013	Vodohospodářské sdružení obcí západních Čech	Halže - ČOV	Bross spol. s.r.o.	10 380 250,36 Kč
75	7303010063904	16.8.2013	Vodovody a kanalizace Znojemska	Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Prosiměřice	IMOS Brno a.s.	19 817 772,10 Kč
76	7303010063935	19.8.2013	Vodárenská společnost Tábořsko s.r.o.	ČOV Klokoty, úpravy technologické linky -I.fáze	Sdružení SWIETELSKY-DACH-ČOV Klokoty	8 413 120,00 Kč
77	7303010064594	23.8.2013	Zlatníky-Hodkovice	ČOV HODKOVICE - Intenzifikace	Sdružení ALPINE - Hakov - HODKOVICE	15 489 493,00 Kč
78	7303010033656	27.8.2013	Statutární město Ostrava	ÚČOV, Rekonstrukce DN č. 2	DEV COMPANY, spol. s r.o.	6 608 207,40 Kč
79	7303010051516	28.8.2013	Náklo	Intenzifikace ČOV Náklo" - zhotovitel stavby	Sdružení pro intenzifikaci ČOV Náklo	11 598 148,32 Kč
80	7303010065842	5.9.2013	Horní Stropnice	Kořenová ČOV a kanalizace Světví	Radouňská vodohospodářská společnost a.s.	4 782 791,00 Kč
81	7303010055199	13.9.2013	Šonov	Rekonstrukce domu na domov pro seniory	Broumstav s.r.o.	10 590 353,00 Kč
82	7303010066736	16.9.2013	Soběnov	„DOSTAVBA KANALIZACE A ČOV SOBĚNOV A ROZŠÍŘENÍ VODOVODNÍ SÍTĚ - SOBĚNOV“, registrační číslo žádosti: 11/014/3211b/231/001569	EUROVIA CS a.s.	7 683 539,71 Kč
83	7303010052764	18.9.2013	Pustějov	"Kanalizace a ČOV v obci Pustějov"	Sdružení realizace ČOV Pustějov	48 226 000,00 Kč
84	7303010051118	20.9.2013	Orlík nad Vltavou	Zhotovitel stavby akce: „Orlík nad Vltavou – ČOV a kanalizace (Revitalizace Orlické nádrže a okolí)"	Casta dopravní stavby s.r.o.	14 457 903,70 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

8/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
85	7303011042992	25.9.2013	Splašková kanalizace a ČOV Brodek u Prostějova - Ondratice, svazek obcí	„Splašková kanalizace a ČOV Brodek u Prostějova, Sněhotice, Ondratice“	IMOS Brno a.s.	83 949 625,49 Kč
86	7303010068662	3.10.2013	ČEPRO a.s	Úprava technologie CHČOV (chemická čistírna odpadních vod) - ČEPRO, a.s., sklad Cerekvice	PATOK a.s.	9 440 000,00 Kč
87	7303010069336	10.10.2013	AERO Vodochody a.s.	Rekonstrukce neutralizační stanice pro AERO Vodochody a.s.	EKOSYSTEM spol. s.r.o.	4 642 936,48 Kč
88	7303010071484	30.10.2013	BENECHÉM spol. s.r.o.	Neutralizační stanice BENECHÉM spol. s r.o.	IMPEA s.r.o.	3 890 000,00 Kč
89	7303011033148	30.10.2013	Svazek obcí při formanské cestě	Formanská cesta - splašková kanalizace a ČOV, akceptační číslo 10048391	Sdružení kanalizace Formanská cesta	189 430 097,00 Kč
90	7303010046212	31.10.2013	Butoves	„Kanalizace a ČOV - Butoves“	Stavoka Kosice a.s.	26 698 000,00 Kč
91	7303010072560	11.11.2013	Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje	Obměna mycí linky a čistírny odpadních vod pro autodílny Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje	Wash Tec CZ, spol. s r.o.	1 540 000,00 Kč
92	7303010058143	11.11.2013	Svazek obcí Rokytno-Chvojenec	INTENZIFIKACE ČOV ROKYTNO-CHVOJENEC	Sdružení firem „Sdružení pro Rokytno-Chvojenec“	9 528 095,00 Kč
93	7303010072567	11.11.2013	Obec Jirny	Intenzifikace ČOV Jirny 1. etapa - dokončení	EKOSYSTEM spol. s r.o.	5 388 310,00 Kč
94	7303011058360	12.11.2013	KOVOLIT a.s.	Čistírna průmyslových odpadních vod (zaolejované odpadní vody) KOVOLIT, a.s. Modřice- II	CHEMO-PHOS CZ s.r.o.	7 745 000,00 Kč
95	7303010076344	13.12.2013	AERO Vodochody a.s. AEROSPACE a.s.	Optimalizace procesů deemulgační stanice	AITEC s.r.o.	2 087 500,00 Kč
96	7303011076452	16.12.2013	DSO Věstonice - likvidace odpadních vod	„Výstavba kanalizace a ČOV v obcích Dolní a Horní Věstonice - nové vyhlášení“	Sdružení Metrostav a VHS Břeclav pro kanalizaci a ČOV ve Věstonicích	111 902 201,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

9/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
97	7303010050281	16.12.2013	Dasný	Dasný – ČOV a dostavba kanalizace	Radouňská vodohospodářská společnost a.s.	7 488 340,94 Kč
98	7303012076970	19.12.2013	Lužec nad Vltavou	„Rekonstrukce technologie ČOV Lužec nad Vltavou – technologická část“	PROVOTECH s.r.o.	4 579 274,00 Kč
99	7303012077029	19.12.2013	obec Žďár	"Vestavba bytů v podkroví domu č. p. 60 v obci Žďár, okres Písek"	RR Zednické práce	2 512 915,00 Kč
100	7303010054841	20.12.2013	Sukorady	Sukorady – splašková kanalizace a ČOV	I. Kamenická stavební a obchodní firma s.r.o.	48 885 428,05 Kč
101	7403010070218	15.1.2014	Skalice	SPLAŠKOVÁ KANALIZACE A ČOV RYBOVA LHOTA	Daich spol. s.r.o.	10 493 576,36 Kč
102	7403012056205	20.1.2014	Osečná	Kanalizace Osečná - kanalizační přípojky v pozemcích veřejného prostranství	Ještědská stavební společnost, spol. s.r.o.	1 627 783,00 Kč
103	7403010069584	30.1.2014	Chrástany	Rekonstrukce a rozšíření ČOV Chrástany	VPK Suchý s.r.o.	9 595 705,54 Kč
104	7403010080251	31.1.2014	Týnec nad Sázavou	„ČOV Týnec nad Sázavou, dostavba dosazovací nádrže II“.	Sdružení "ČOV Týnec nad Sázavou"	7 919 754,00 Kč
105	7403011050822	6.2.2014	Dačice	Modernizace ČOV Dačice	AQUA-STYL spol. s.r.o.	8 564 380,00 Kč
106	7403010080710	6.2.2014	Vícemil	Splašková kanalizace a ČOV obce Vícemil	I. Kamenická stavební a obchodní firma s.r.o.	9 881 755,71 Kč
107	7403012081210	12.2.2014	Dolní Břežany	Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Dolní Břežany	Sdružení "PROMINECON-KOČÍ-TOPOL, ČOV Břežany"	29 650 001,64 Kč
108	7403010081329	13.2.2014	Modletice	Modletice - intenzifikace ČOV	Hakov a.s.	12 989 954,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

10/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
109	7403010060582	19.2.2014	Čachovice	Rekonstrukce a intenzifikace čistírny odpadních vod v obci Čachovice	ZEPRI s.r.o.	19 959 961,00 Kč
110	7403020058838	21.2.2014	Obec Velké Přílepy	Výběr zhotovitele na akci "Velké Přílepy - rekonstrukce a intenzifikace ČOV a zkapacitnění kanalizačního přivaděče"	POHL cz, a.s.	29 080 224,00 Kč
111	7403010067587	21.2.2014	ASTON - služby v ekologii s.r.o.	Rekonstrukce a modernizace deemulgační čistírny odpadních vod v Písku	UNIKO PÍSEK s.r.o.	13 972 031,00 Kč
112	7403010081986	24.2.2014	Klatovy	Stavební úpravy ČOV Újezdec u Mochtína - III. a IV. etapa	K&K TECHNOLOGY a.s.	4 914 688,30 Kč
113	7403010024459	28.2.2014	Jinošov	Jinošov - kanalizace, ČOV a vodovod	Sdružení kanalizace, ČOV a vodovod Jinošov	34 482 400,00 Kč
114	7403010082838	6.3.2014	Chožov	Chožov, Mnichovský Týnec, Třtěno - ČOV a kanalizace	SčV a.s.	55 500 051,00 Kč
115	7403011065455	7.3.2014	Kouty	Výběrové řízení na dodavatele stavebních prací pro projekt: "Kanalizace a ČOV Kouty" a "Veřejný vodovod Kouty"	Sdružení Kouty	32 953 539,00 Kč
116	7403150057673	10.3.2014	Okarec	Kanalizace a ČOV Okarec.	AQUASYS spol. s.r.o.	6 978 700,00 Kč
117	7403010058480	11.3.2014	Uherčice	Uherčice - kanalizace a ČOV	Sdružení Uherčice Proles-Kavyl	32 747 268,00 Kč
118	7403010062417	19.3.2014	Červený Újezd	Červený Újezd - intenzifikace ČOV	Česká voda - Czech Water a.s.	14 812 302,00 Kč
119	7403010058798	24.3.2014	Hradištko	Výstavba tlakové kanalizace a čistírny odpadních vod v obci Hradištko	ZEPRI s.r.o.	47 180 642,00 Kč
120	7403010084229	26.3.2014	CNM textil a.s.	Úpravy ČOV ke snížení znečištění odpadních vod úpravny textilu v Oskavě	ARS real s.r.o.	7 746 711,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

11/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
121	7403010052895	1.4.2014	Křesín	Splašková kanalizace a ČOV pro obec Křesín II	EUROVIA CS a.s.	27 263 981,18 Kč
122	7403010065505	1.4.2014	Rožnoc u Jaroměře	Výběrové řízení na dodavatele stavebních prací pro projekt: "ČOV a kanalizace Rožnov u Jaroměře"	BAK stavební společnost a.s.	31 253 571,00 Kč
123	7403011084769	2.4.2014	Jindřichov	„ Jindřichov - kanalizace a ČOV“	COMMODUM, spol. s.r.o.	45 389 607,43 Kč
124	7403010048596	4.4.2014	Tatce	Výstavba tlakové kanalizace a čistírny odpadních vod v obci Tatce	VPK Suchý s.r.o.	49 523 270,50 Kč
125	7403010071885	4.4.2014	České Libchavy	ODKANALIZOVÁNÍ A ČOV PRO OBEC ČESKÉ LIBCHAVY	A.B.V. spol. s.r.o.	36 648 802,82 Kč
126	7403011085057	7.4.2014	DUP - družstvo Pelhřimov	Oprava zařízení neutralizační stanice DUP - kovovýroba - závod Nový Rychnov	KF-NOVODUR s.r.o.	3 760 575,00 Kč
127	7403011085063	7.4.2014	KATRING PLUS s.r.o.	Intenzifikace neutralizační stanice - Ultrafiltrační jednotka pro likvidaci odpadních vod s obsahem ropných látek	W.P.E. a.s.	4 745 210,00 Kč
128	7403010085068	7.4.2014	Promat s.r.o.	Čistírna odpadních vod z řezání skla	KF-NOVODUR s.r.o.	1 795 220,00 Kč
129	7403010085072	7.4.2014	W.P.E.,a.s.	Elektrodialyzní jednotka pro regeneraci chemické niklovací lázně	AQUATEST, a.s.	4 713 720,00 Kč
130	7403012067916	11.4.2014	Obec Čechy pod Kosířem	Intenzifikace a rozšíření ČOV v obci Čechy pod Kosířem	Hakov, a.s.	14 202 324,00 Kč
131	7403010057920	11.4.2014	Pražská vodohospodářská společnost a.s.	PČOV Kbely - kalové hospodářství, č.inv.akce 1382400	Česká voda - Czech Water a.s.	18 998 805,00 Kč
132	7403010073357	14.4.2014	Koldín	KANALIZACE A ČOV PRO OBEC KOLDÍN	A.B.V. spol. s.r.o.	22 216 919,98 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

12/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
133	7403011063246	14.4.2014	Hostivice	Rekonstrukce ČOV Hostivice - 2. etapa	ASIO spol. s.r.o.	51 748 089,00 Kč
134	7403011067136	16.4.2014	Vodohospodářské sdružení Turnov	Odkanalizování Rovenska pod Troskami	EUROVIA CS a.s.	132 203 475,00 Kč
135	7403090077661	17.4.2014	Vodovody a kanalizace Židlochovicko	Žabčice – intenzifikace ČOV	Sdružení Žabčice - ČOV - VHS Brno - IMOS Brno	44 248 314,72 Kč
136	7403010076131	18.4.2014	Neveklov	Intenzifikace ČOV Neveklov	1.SčV a.s.	16 453 406,42 Kč
137	7403010053049	24.4.2014	Pražská vodohospodářská společnost a.s.	PČOV Uhřetěves - Dubeč - intenzifikace; č. akce: 1366302	OHL ŽS a.s.	40 994 732,08 Kč
138	7403020080054	28.4.2014	Město Jindřichův Hradec	Kanalizace a ČOV místní části Buk, Jindřichův Hradec	Radouňská vodohospodářská společnost a.s.	24 768 599,25 Kč
139	7403010063173	28.4.2014	Obec Zděchov	Kanalizace a ČOV Zděchov	Cobbler s.r.o.	35 788 893,00 Kč
140	7403010064941	28.4.2014	Vodohospodářská společnost Vrchlice - Maleč, a. s.	Intenzifikace ČOV Zbraslavice	ZEPRIS s. r. o.	21 049 492,65 Kč
141	7403010068882	29.4.2014	Obec Paseka	Intenzifikace ČOV Paseka	FORTEX-AGS, a.s.	7 985 921,00 Kč
142	7403010043241	5.5.2014	Obec Trstěnice	Výstavba kanalizace a ČOV v obci Trstěnice	OHL ŽS, a.s.	35 673 435,88 Kč
143	7403010074449	6.5.2014	Obec Lovčičky	Kanalizace a ČOV Lovčičky	COMMODUM, spol. s r.o.	25 883 196,00 Kč
144	7403012077121	9.5.2014	MĚSTO ČERNOŠICE	Černošice ČOV 7500 EO	HST Hydrosystémy, s.r.o.	34 200 168,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

13/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
145	7403010087388	9.5.2014	Obec Velké Losiny	Rekonstrukce ČOV Velké Losiny	Fortex - AGS a. s.	15 471 573,00 Kč
146	7403010068383	9.5.2014	Obec Senice	Kanalizace a ČOV Senice	VPK Suchý s. r. o.	18 893 150,00 Kč
147	7403010065026	12.5.2014	Obec Zvole	Intenzifikace ČOV Zvole	"Společnost EKOZIS a FORTEX pro provedení zakázky ČOV Zvole", vedoucí společník: EKOZIS spol. s r.o.	7 825 801,00 Kč
148	7403010059385	12.5.2014	Obec Mostek	Dostavba kanalizace a intenzifikace ČOV Mostek 1500 EO	„Sdružení Mostek“, které tvoří: POHL cz, a.s. a Z&D stavby, s.r.o.	14 329 607,72 Kč
149	7403010077475	13.5.2014	Obec Nepřevázka	Nepřevázka ČOV a kanalizace	Sdružení kanalizace Nepřevázka - SYNER VHS - ZIKUDA (ved. společník SYNER VHS Vyšochaň, a.s.)	19 698 274,65 Kč
150	7403011087672	14.5.2014	Obec Huzová	„Kanalizace a ČOV Huzová“	MOBIKO plus a. s.	30 945 802,00 Kč
151	7403010071777	14.5.2014	Městys Mikulovice	Mikulovice - splašková kanalizace a ČOV	Společnost COMMODUM-DIS, ved. společník COMMODUM, spol. s r.o.	54 901 091,86 Kč
152	7403010087832	16.5.2014	Obec Koválovce-Osičany	Koválovce-Osičany-kanalizace a ČOV	Sdružení SWIETELSKY-METALMAN vedoucí SWIETELSKY Stavební s.r.o.	20 586 196,00 Kč
153	7403010078990	16.5.2014	OBEC VRCHOVNICE	„Splašková kanalizace a ČOV v obci Vrchovnice“	Agrostav Pardubice a.s.	5 667 459,00 Kč
154	7403010073574	16.5.2014	Město Vidnava	MĚSTO VIDNAVA – ROZŠÍŘENÍ ČOV	Skanska a.s.	28 616 120,00 Kč
155	7403010076982	19.5.2014	Město Vratimov	Odkanalizování Vratimova - Horních Datyň - I. etapa	Společnost EU+GASCO Vratimov-Datyně	78 900 000,00 Kč
156	7403010074993	20.5.2014	Obec Želeč	KANALIZACE A ČOV ŽELEČ	"Sdružení-Želeč"	35 794 359,76 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

14/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
157	7403010081473	21.5.2014	Obec Solenice	Intenzifikace ČOV Solenice	NOVADUS, spol. s r.o.	7 030 299,00 Kč
158	7403011074761	21.5.2014	Vodovody a kanalizace Nymburk, a.s.	Boží Dar - Intenzifikace ČOV	ASIO spol. s r. o.	8 088 244,88 Kč
159	7403010088266	22.5.2014	Kamil Hromádka	Pořízení technologie nakládání s odpadní vodou	O.K. KONSTRUKCE, spol. s r.o.	4 900 000,00 Kč
160	7403010064982	23.5.2014	Obec Bochoř	Bochoř- kanalizace a ČOV	Sdružení Bochoř - kanalizace a ČOV 2014	54 486 855,00 Kč
161	7403012066384	23.5.2014	OBEC VELKÁ LOSENICE	Zhotovitel stavby ČOV Velká Losenice	VHS Bohemia a.s.	15 895 037,12 Kč
162	7403010072796	23.5.2014	Obec Dolní Loučky	Dolní Loučky-rekonstrukce ČOV	Hakov a.s.	31 474 368,34 Kč
163	7403010071617	26.5.2014	Obec Dolní Dobrouč	Výběrové řízení na dodavatele stavebních prací pro projekt: "Dokončení kanalizace Dolní Dobrouč - II. etapa"	Sdružení pro Dolní Dobrouč, vedoucí účastník KVIS Pardubice a.s., účastník VAKSTAV spol. s.r.o. Jablonné nad Orlicí	43 297 090,00 Kč
164	7403010072939	27.5.2014	Obec Hnátnice	ODVEDENÍ A LIKVIDACE SPLAŠKOVÝCH ODPADNÍCH VOD V OBCI HNÁTNICE	V A K S T A V spol. s r. o. Jablonné n. Orlicí	64 788 910,00 Kč
165	7403010083373	27.5.2014	Obec Velký Týnec	„Velký Týnec - intenzifikace a rozšíření ČOV“	STRABAG, a.s.	22 030 849,00 Kč
166	7403010038828	28.5.2014	Městys Medlov	Medlov - kanalizace a ČOV	IMOS Brno, a.s.	44 391 350,00 Kč
167	7403010082645	2.6.2014	Obec Borovnice	Splašková kanalizace a ČOV	Společnost Borovnice STAVOKA+EUROVIA	43 093 594,00 Kč
168	7403010079497	4.6.2014	Městys Vraný	Intenzifikace ČOV Vraný	Společnost Vraný	14 455 000,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

15/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
169	7403010077744	4.6.2014	Obec Zdíkov	KANALIZACE A ČOV ZDÍKOV	HOCHTIEF CZ a.s.	38 540 347,72 Kč
170	7403010049124	5.6.2014	Obec Nová Pec	Výstavba nové ČOV - obec Nová Pec	EUROVIA CS, a.s.	13 283 000,00 Kč
171	7403010050796	5.6.2014	Obec Svatý Mikuláš	Odkanalizování obce Svatý Mikuláš	VCES a.s.	59 894 986,00 Kč
172	7403010089262	6.6.2014	Severočeská vodárenská společnost a.s.	MO002005 Bečov ČOV - rekonstrukce	HST Hydrosystémy s.r.o.	7 541 204,00 Kč
173	7403010078180	10.6.2014	OBEC HAJNICE	Kanalizace a čistírna odpadních vod v obci Hajnice	Společnost Kanalizace Hajnice, s vedoucím účastníkem METROSTAV a. s., další účastníci: KVIS Pardubice a. s., BAK stavební společnost a. s.	59 999 132,00 Kč
174	7403010067153	11.6.2014	Obec Kobeřice u Brna	Kanalizace a ČOV Kobeřice	Společnost "Kobeřice", vedoucí společník OHL ŽS, a.s.	46 889 990,00 Kč
175	7403010077274	13.6.2014	Obec Moravany	Rozšíření kanalizační sítě části obce Platěnice	KARETA s. r. o.	16 300 711,00 Kč
176	7403010048184	13.6.2014	Městys Bojanov	BOJANOV, HORNÍ BEZDĚKOV – ČOV A KANALIZACE	„Sdružení Bojanov – ČOV a kanalizace“, které tvoří: Vodní zdroje Ekomonitor spol. s r.o. a ZEPRIS s.r.o.	40 007 177,63 Kč
177	7403011057873	20.6.2014	Pražská vodohospodářská společnost a.s.	PČOV Miškovice - modernizace, č. akce 1359700	OHL ŽS a.s.	147 987 304,00 Kč
178	7403010085638	23.6.2014	Obec Nová Ves u Chotěboře	"Nová Ves u Chotěboře - tlaková kanalizace a ČOV"	Porr a.s.	32 522 770,00 Kč
179	7403010044410	25.6.2014	Obec Niva	Obec Niva - ČOV a stoková síť	Skanska a.s.	35 997 083,00 Kč
180	7403010059504	26.6.2014	Město Stárvov	Stárvov – splašková kanalizace a ČOV	Stavoka Kosice, a.s.	26 754 656,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

16/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
181	7403010067759	27.6.2014	Obec Běrunice	Běrunice a Velké Výkleky - ČOV a tlaková kanalizace	Sdružení Běrunice a Velké Výkleky za účasti firem: Porr a.s. a STAVITELSTVÍ ŘEHOŘ, s.r.o.	50 980 200,00 Kč
182	7403010078703	30.6.2014	Obec Mlečice	Mlečice ČOV a kanalizace	BRAVOSMAT VELKOVBCHOD s.r.o.	19 591 898,00 Kč
183	7403010044391	30.6.2014	Obec Katov	Katov, Křížínkov - ČOV a stoková síť	SDRUŽENÍ MERTASTAV - INSTA - VHS Brno, Vedoucí účastník sdružení: MERTASTAV s.r.o., Účastníci sdružení: INSTA CZ s.r.o., VHS Brno, a.s.	49 290 395,00 Kč
184	7403010045731	30.6.2014	Obec Chomutice	Kanalizace a ČOV Chomutice	Společnost Chomutice	49 960 000,00 Kč
185	7403010082165	30.6.2014	Obec Obecnice	Obecnice – tlaková kanalizace Oseč, rozšíření technologické linky ČOV	Šindler, důlní a stavební spol. s r.o.	15 550 769,00 Kč
186	7403010077729	1.7.2014	Obec Jezernice	Jezernice - kanalizace a ČOV	D.I.S., spol. s r.o.	36 500 462,00 Kč
187	7403010091101	1.7.2014	Obec Ježov	KANALIZACE A ČOV JEŽOV	Sdružení Ježov - sdružení společností Vodní zdroje Ekomonitor spol. s.r.o. a KVIS Pardubice a.s.	5 450 450,00 Kč
188	7403010071202	3.7.2014	Vodovody a kanalizace Vyškov, a.s.	ČOV Ivanovice na Hané	Sdružení Ivanovice STAEG, ved. účastník STAEG Development, spol. s r.o.	64 797 267,51 Kč
189	7403010077201	3.7.2014	Obec Kájov	Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Kájov - CZ.1.02/1.1.00/12.15626	Společnost ENVI-PUR – SWIETELSKY - Kájov	21 996 687,70 Kč
190	7403010091563	4.7.2014	Obec Nový Jáchymov	ČOV a kanalizace Nový Jáchymov - stavební práce	Sdružení GASCO - ZEPRIŠ	79 920 000,00 Kč
191	7403010084483	4.7.2014	Obec Nový Vestec	Kanalizace a ČOV Nový Vestec	GASCO spol. s r.o.	34 034 000,00 Kč
192	7403010091625	4.7.2014	VODOVODY A KANALIZACE	ČOV Moravský Krumlov - Zámecká, intenzifikace	Miloš Ryšavý, stavební a obchodní firma, s.r.o.	7 830 000,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

17/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
193	7403010083034	9.7.2014	Obec Býšť	Kanalizace a ČOV Býšť	Společnost Čistá Býšť	94 955 000,00 Kč
194	7403011092141	11.7.2014	Obec Vysoká	Vysoká -kanalizace a čistírna odpadních vod	ZEPRIS s.r.o.	23 852 200,00 Kč
195	7403010082335	11.7.2014	Obec Oslov	„Oslov – ČOV a kanalizace (Revitalizace Orlické nádrže)“	EUROVIA CS, a.s.	24 418 989,21 Kč
196	7403010092361	15.7.2014	R E P O N spol. s r.o.	REPON spol. s r.o., neutralizační stanice Nové Město nad Metují	IMPEA s.r.o.	4 840 000,00 Kč
197	7403011069291	15.7.2014	Obec Vinařice	ODKANALIZOVÁNÍ OBCE VINAŘICE	Společnost pro Vinařice	59 313 002,59 Kč
198	7403011074488	15.7.2014	VODOVODY A KANALIZACE	ČOV Třebíč - intenzifikace	Společnost "ČOV Třebíč"	92 514 945,80 Kč
199	7403011068872	16.7.2014	OBEC ŽDÁRKY	Žďárky - splašková kanalizace a ČOV	VAKSTAV spol. s r.o. Jablonné n. Orlicí	34 367 170,30 Kč
200	7403011048915	16.7.2014	Dobrovolný svazek obcí ČOV Velička	„Hroznová Lhota, Kněždub, Kozojídky, Tasov, Žeraviny – kanalizace a ČOV“, dílčí část B „ČOV“	Sdružení Hroznová Lhota, část B - IMOS + VHZ DIS	47 905 270,00 Kč
201	7403010077820	16.7.2014	Obec Jindřichov	ČOV a splašková kanalizace Nové Losiny - Jindřichov	IMOS group s.r.o.	53 257 519,50 Kč
202	7403011050469	17.7.2014	Městys Cerhovice	Výstavba kanalizace a ČOV Cerhovice	Sdružení Cerhovice	106 900 000,00 Kč
203	7403010044408	17.7.2014	Obec Rozstání	Obec Rozstání - ČOV a stoková síť	STRABAG a.s.	44 397 848,00 Kč
204	7403010067688	17.7.2014	Obec Zaječí	ČOV a kanalizace Zaječí	Společnost "Zaječí - ČOV a kanalizace"	100 985 000,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

18/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
205	7403010092568	17.7.2014	Krahulík – Masozávod Krahulčí, a.s.	Intenzifikace ČOV pro Krahulík – Masokombinát Krahulčí, a.s.	Stavební huť Slatiňany, spol. s r. o.	8 636 453,00 Kč
206	7403011072302	18.7.2014	Svazek obcí Košťálov - Libštát	Košťálov a Libštát - kanalizace a ČOV	Společnost "Společnost Košťálov a Libštát" Společník 1: EUROVIA CS, a.s.	133 703 696,00 Kč
207	7403010092736	21.7.2014	Obec Opatovice	Intenzifikace ČOV Opatovice	VHS Brno, a.s.	7 728 384,14 Kč
208	7403010051454	21.7.2014	Obec Kudlovice	Kanalizace a ČOV Kudlovice	"Společnost GEOSAN - CGM Morava"	24 844 929,00 Kč
209	7403010056483	22.7.2014	Obec Všechnovice	Splašková kanalizace a ČOV Všechnovice	Sdružení Všechnovice, jehož členy jsou POHL cz, a.s. (odštěpný závod Brno) a KNOSS, s.r.o.	21 613 941,00 Kč
210	7403010058881	22.7.2014	Obec Chrutenice	Výstavba kanalizace a ČOV v obci Chrutenice	Sdružení Chrutenice	53 880 000,00 Kč
211	7403010083508	25.7.2014	Obec Dráčov	Kanalizace a ČOV Dráčov, akceptační číslo 12130441, CZ.1.02/1.1.00/12.15450	DAICH spol. s r.o.	23 607 147,00 Kč
212	7403010079443	28.7.2014	Obec Vrbice	Vrbice - kanalizace a ČOV	VHS Břeclav s.r.o.	59 150 800,00 Kč
213	7403010084532	29.7.2014	Obec Číměř	Splašková kanalizace a ČOV Sedlo, akceptační číslo: 12130381; CZ.1.02/1.1.00/12.15635	SWIETELSKY stavební s.r.o.	12 873 500,00 Kč
214	7403010079395	30.7.2014	Obec Střítež	Kanalizace a ČOV obce Střítež; CZ.1.02/1.1.00/12.15693, akceptační číslo 12133351	„Společnost pro VZ Kanalizace a ČOV Střítež“	33 882 140,75 Kč
215	7403010068664	31.7.2014	Obec Modrava	Nová ČOV Modrava, vodovod Modrava	"Společnost HOCHTIEF-STAVOPLAST"	36 490 000,00 Kč
216	7403010093732	1.8.2014	Městys Sněžné	Rekonstrukce kanalizace a ČOV Sněžné	Sdružení Kanalizace a ČOV Sněžné: Ekostavby - OMS WALTER - SASTA	7 706 545,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

19/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
217	7403010073526	1.8.2014	Obec Přibice	ČOV Přibice - intenzifikace	VHS Brno, a.s.	25 899 167,00 Kč
218	7403010058880	4.8.2014	Městys Vysoký Chlumec	Vysoký Chlumec tlaková kanalizace s ČOV	Sdružení Vysoký Chlumec - Pohl - Bross	70 315 000,00 Kč
219	7403011093911	5.8.2014	Obec Nemojany	„Kanalizace a ČOV Nemojany“	“Společnost Nemojany” Habau CZ s.r.o.,Held Francke Baugesellschaftm.b.H.ARKO TECHNOLOGY, a.s.	47 900 000,00 Kč
220	7403010051214	6.8.2014	Obec Hlásná Třebaň	Splašková kanalizace a ČOV I. etapa	Společnost RISL-ŠINDLER	24 492 145,00 Kč
221	7403010079430	7.8.2014	Vodovod - svazek obcí Pravlov, Trboušany, Němčičky, Kupařovice	Kanalizace a ČOV aglomerace P, T, N, K	Metrostav a.s.	127 280 558,65 Kč
222	7403010079551	7.8.2014	Obec Věžná	Kanalizace a ČOV Věžná	Sdružení Věžná – sdružení společností Vodní zdroje Ekomonitor spol. s r.o. a KVIS Pardubice a.s.	8 728 600,56 Kč
223	7403010083237	11.8.2014	Obec Bratkovice	Splašková kanalizace a ČOV Bratkovice, Dominikální Paseky	HST - 1. SčV - Splašková kanalizace a ČOV Bratkovice, Dominikální Paseky, vedoucí účastník HST Hydrosystémy s.r.o.	29 989 620,00 Kč
224	7403010080317	11.8.2014	Obec Kamenná Lhota	Výstavba kanalizace a ČOV v obci Kamenná Lhota	Dopravní a pozemní stavby s.r.o.	17 290 236,00 Kč
225	7403010078474	13.8.2014	Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s.	ČOV a kanalizace v Brandýse nad Orlicí	VHS Plus, vodo hospodářské stavby s. r. o.	44 303 691,52 Kč
226	7403010085622	13.8.2014	Obec Okarec	Kanalizace a ČOV Okarec.	AQUASYS spol. s r. o.	10 499 770,00 Kč
227	7403011077452	19.8.2014	Obec Krmelín	Kanalizace a ČOV Krmelín	Skanska a.s.	102 401 428,90 Kč
228	7403010095006	20.8.2014	Obec Klopina	Intenzifikace ČOV Klopina	FORTEX - AGS a.s.	9 398 361,00 Kč

PŘÍLOHA: Seznam veřejných zakázek

20/21

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
229	7403010083610	21.8.2014	Obec Smetanova Lhota	„Smetanova Lhota – ČOV a kanalizace (Revitalizace Orlické nádrže)“	Casta dopravní stavby s.r.o.	17 873 408,81 Kč
230	7403010084027	21.8.2014	Obec Bohdalice-Pavlovice	Kanalizace a ČOV obce Bohdalice-Pavlovice, m.č. Pavlovice	GEOSAN GROUP a.s.	22 849 951,00 Kč
231	7403021064359	22.8.2014	Obec Adršpach	Výstavba splaškové kanalizace a objektu ČOV Dolní Adršpach a Rekonstrukce splaškové kanalizace a objektu ČOV Horní Adršpach	GASCO spol. s r.o.	79 516 398,08 Kč
232	7403010087234	25.8.2014	Obec Mrač	Odkanalizování obce Mrač	Sdružení MRAČ - POHL - ZEPRIS	44 786 000,00 Kč
233	7403010095518	26.8.2014	GALJEVA s.r.o.	Rekonstrukce čistírny odpadních vod z povrchových úprav Galjeva s.r.o.	W.P.E. a.s.	4 706 044,00 Kč
234	7403011067004	27.8.2014	Obec Drahanovice	Obec Drahanovice - ČOV a stoková síť	Sdružení Drahanovice - ČOV a stoková síť, Vedoucí účastník sdružení: INSTA CZ s.r.o.	137 260 774,32 Kč
235	7403010043288	27.8.2014	Obec Puklice	Kanalizace a ČOV Puklice	COLAS CZ, a.s.	83 190 000,00 Kč
236	7403010083026	27.8.2014	Obec Mořina	Intenzifikace a rekonstrukce ČOV Mořina	Sdružení PVZ a AQUACONSULT- ČOV Mořina ved. účastník sdružení společnost PVZ, s.r.o.	11 299 382,00 Kč
237	7403010095597	27.8.2014	Obec Hartmanice	Kanalizace a ČOV Hartmanice	MOBIKO plus a.s.	25 674 817,15 Kč
238	7403010076389	28.8.2014	Obec Žalkovice	Žalkovice - Kanalizace a ČOV	EVT Stavby s.r.o.	31 880 000,00 Kč
239	7403010087184	28.8.2014	Vodohospodářské sdružení obcí západních Čech	Svobodka - modernizace ÚV, kalová koncovka	STREICHER, spol. s r.o. Plzeň	11 871 691,00 Kč
240	7403010084553	28.8.2014	Obec Šumice	ČOV a kanalizace Šumice	POHL cz, a.s.	16 518 976,46 Kč

Poř. číslo	Evidenční číslo ve věstníku	Datum uveřejnění	Zadavatel	Název zakázky	Dodavatel	Cena zakázky bez DPH
241	7403010089702	29.8.2014	Obec Velký Luh	ČOV a kanalizace Velký Luh	K&K Technology a.s.	18 099 666,00 Kč
242	7403010079414	29.8.2014	Obec Pustá Kamenice	Kanalizace a ČOV v obci Pustá Kamenice	Sdružení firem pro stavbu Kanalizace a ČOV Pustá Kamenice	29 230 320,00 Kč
243	7403010062117	29.8.2014	Obec Přibyslavice	Kanalizace a ČOV Přibyslavice.	Sdružení firem pro stavbu Kanalizace a Přibyslavice	28 950 407,00 Kč
244	7403010067124	29.8.2014	Obec Tuřice	Výstavba kanalizace a ČOV v obci Tuřice a MČ Sobětuchy	ZEPRIS s.r.o.	23 280 000,00 Kč
245	7403010076664	29.8.2014	Obec Bzová	Výstavba kanalizace, ČOV a vodovodu v obci Bzová	RISL s.r.o.	45 636 934,00 Kč
246	7403010095776	29.8.2014	Obec Zárubice	„Zárubice – splašková kanalizace a ČOV“	MBM TRADE CZ, s.r.o.	14 828 433,83 Kč

Poznámka autora:

Z důvodu rozsáhlosti zkoumaného vzorku smluv o dílo je kompletní soubor dat vložen jako příloha této diplomové práce v elektronické podobě do fakultního informačního systému FAST VUT v Brně.